R.L. STEVENSON

Secretul epavei

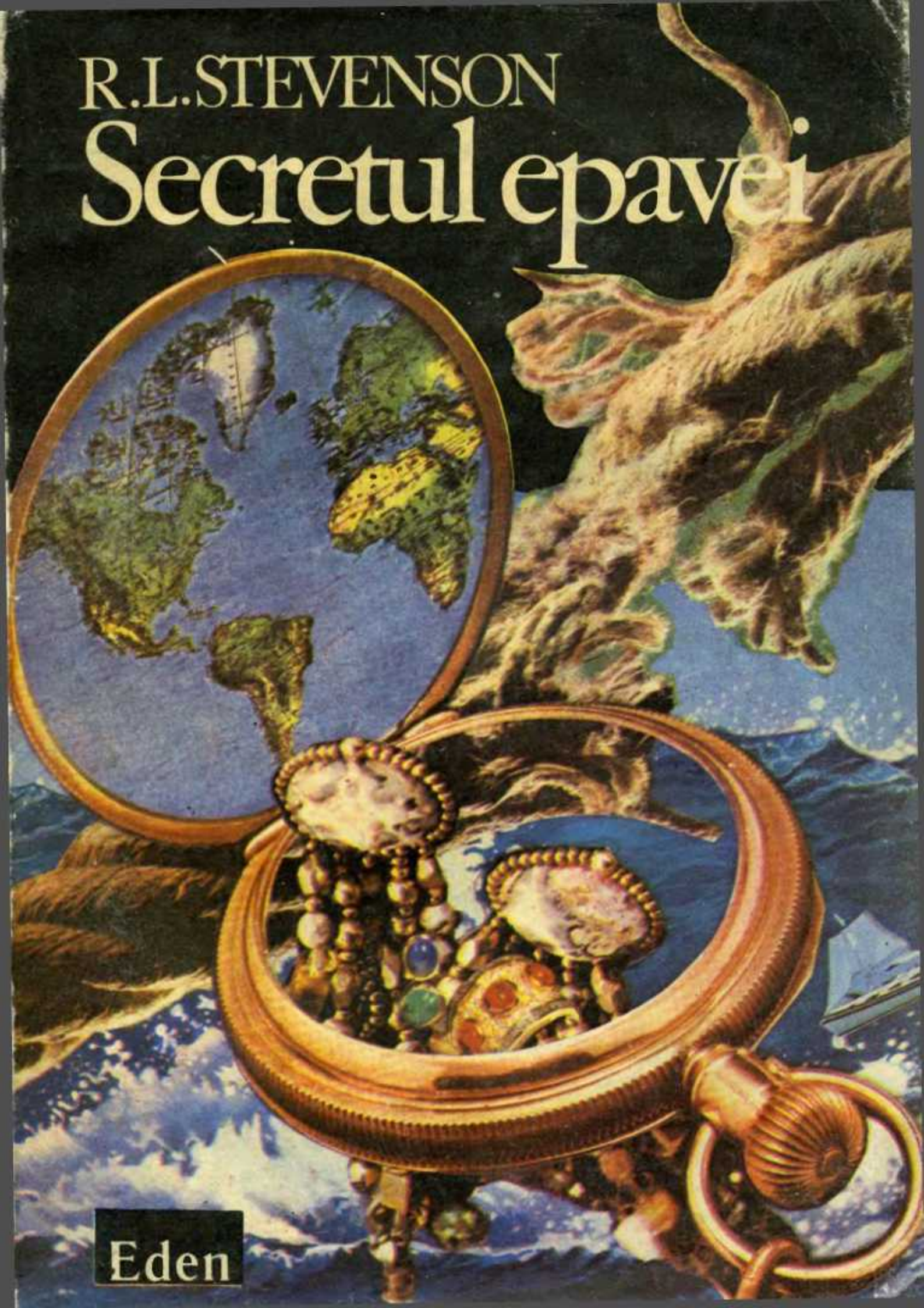

Eden

R. L. STEVENSON

SECRETUL EPAVEI

În româneşte de G. M. AMZA

EDITURA EDEN

CAPITOLUL I.

Naufragiul „Norului Zburător”

Pătrunzând în biroul de la Montana-Bloc, în dimineaţa aceasta, văzui pe prietenul şi asociatul meu. Pinkerton, cufundat în lectura *Monitorului*, cel mai bine informat din jurnalele San-Francisco-ului, în tot ceea ce priveşte afacerile.

— Loudon, amicul meu, – îmi zise el ridicând capul, – tu spui mereu că fac greşeala de a alerga după mai mulţi iepuri dintr-odată. Ce vrei? Eu cred, că dacă vezi un dolar căzut jos, trebuie să-l ridici, e, aşa de idiot, lucrul acesta?

— În principiu, nu, – răspunsei eu, întrebându-mă unde voia să ajungă.

— Ei bine, am găsit un morman pe o stâncă pierdută în mijlocul Pacificului. Afacerea e poate interesantă.

— Spune dar, o să ne laşi în pace cu întreprinderile tale? N-ai tu atâtea pe cap, cu coniacul tău fals, marca „Treisprezece stele'', cu „Vade Mecum"-ul anunţurilor, picnicurile săptămânale, cu maşina ta de secerat şi legat, cu Academia ta de pescuit cu undiţa, cu speculaţiile tale imobiliare, la Depew, cu toate cumpărăturile tale de epave şi de corăbii condamnate, pe care le reînnoieşti pe cât poţi şi le retrimiţi pe mare, sub câte un pavilion străin, cu nume nou?

— Trebuie să ştii să faci, să-ţi lucreze banul, amice, şi, să nu laşi niciodată să doarmă, un singur dolar. O afacere atrage pe alta. În aşteptare, ascultă-mă, să-ţi citesc acest articol în care mi-am vârât nasul.

Şi, el începu să citească, cu emfază, ca pe o poemă.

Avizo-ul britanic „Furtuna", intrat, ieri, în port, avea la bord pe căpitanul Trent şi patru oameni din echipajul bricului de 200 tone. „Norul Zburător" din Londra, naufragiat la 12 februarie trecut, pe Insulele Midway, „Furtuna" îi salvă chiar a doua zi.

De doi ani, deja, „Norul Zburător” bătea mările Extremului Orient. Căpitanul Trent părăsise Hong-Kong, plecând spre San-Francisco la 8 decembrie, cu o încărcătură destul de disparată: Orez, mătăsuri, ceai, porţelanuri de China, totul preţuit la 10.000 dolari, valoare acoperită în întregime de o asigurare. În timpul primelor zile de călătorie, cartea bordului nu menţionează decât zile frumoase, brize, calmuri şi câteva măzărichii…

Dar, pe la 28 grade latitudine nordică şi 177 grade longitudine vestică, marea deveni rea şi, înşelat de pilotul corăbiei, – „Pacificul Nord”, – Hoyt, care anunţa, un depozit de cărbuni pe Insulele Midway, Căpitanul luă acea direcţie. Dar, nu găsi decât un fel de banc de nisip, înconjurat de corali în mare parte ascunşi sub apă. Multe păsări, peşte bun, în lăculeţ, dar niciun lemn pentru încălzit apa, pe care nu ţi-o puteai procura, decât săpând pământul, era sălcie.

Ancorată la 25 de metri adâncime, într-un loc bun de ancorat, – fund de nisip şi corali – corabia se găsi blocată de calmul mării, timp de şapte zile, în cursul cărora echipajul suferi mult, din lipsa apei de băut. Abia în seara de douăspreze, o briză uşoară începu să sufle de la Nord – Nord-Est. Cu toate că era târziu căpitanul vru să ridice ancora.

Pe când corabia făcea sforţări să se deblocheze, vântul se reîmprospătă din ce în ce, se întoarse spre Nord, apoi spre Nord-Vest şi depistă bricul pe nisip, unde eşuă către ora 5,45. John Wallen, finlandez şi Holdorsen, suedez, se înecară în lungul ţărmului, încercând să pună în apă o barcă, căci nu ştiau să înoate niciunul, nici altul; norii negri dădeau o obscuritate aproape completă: în acelaşi timp, izbiturile mării de şirul stâncilor, acopereau tot restul zgomotelor.

Puţin după aceea, un catarg căzând, rupse braţul unui alt matelot, John Brown. Corabia călcă aspru, pe corali, apoi valuri enorme o

trecură pe deasupra obstacolului. În prezent, ea zace pe nisip, culcată pe babord, cu prora mai jos decât pupa. A trebuit să sufere de la prima lovitură, căci lua apă prin partea din faţă. Orezul, probabil, că era pierdut în întregime; dar partea cea mai preţioasă a încărcăturii se găsea, din fericire, în partea dinapoi a corăbiei. Căpitanul Trent era gata de a-şi pregăti baleniera pentru a pleca pe mare, când sosirea providenţială a avizo-ului, îl scoase din încurcătură.

Supravieţuitori: Jacob căpitan, din Huli (Englitera): Elias Goddedaal, secund, din Christian-Sand (Suedia). Abwing, bucătar, din Sana (China): John Brown, din Glasgow (Scoţia): John Hardy, din Londra. „Norul Zburător" construit acum 10 ani, aşa cum se găseşte în momentul de faţă, va fi pus astăzi la licitaţie, în sala de vânzări a bursei de Comerţ, în beneficiul companiei de asigurări, la orele 10 de dimineaţă.

ULTIMILE NOUTĂŢI. — Către sfârşitul după-amiezii, unul din reporterii noştri a întâlnit pe locotenentul de vas, Sebrichi, al „Furtunei" la hotelul „Occidental". Grăbit, viteazul ofiţer nu putu decât să confirme în totul raportul căpitanului Trent. El adaugă că „Norul zburător", a eşuat într-o poziţie bună. În afară de apariţia foarte improbabilă a unui uragan violent de la Nord-Vest, epava va putea să se ţină în bună stare, până la iarna viitoare.

— Ce zici tu de aceasta? — întrebă Pinkerton, odată lectura terminată.

— Asta îmi pare foarte clar, – răspunsei eu. Totuşi, povestea este inexactă într-un punct: nu bucătarul este chinez, ci Kanaka. Ieri, la Black Tom's Bar, eram în prezenţa trupei de naufragiaţi, completă, fără secundul Goddedaal. Am văzut şi, tot atât de bine am auzit, pe căpitanul Trent spunând povestea catastrofei. El bea cu străşnicie

şi mi s-a părut ciudat de îngrijorat, rău dispus şi plin de gânduri negre.

— Îţi cer părerea.

— Să vedem dacă afacerea merită oboseala…

— Dacă merită oboseala? — strigă Pinkerton. Nu vezi ce spune, acest ofiţer englez, de poziţia corăbiei? Nu vezi încărcătura preţuită la 10.000 dolari? În momentul acesta se găsesc schooner-i câţi vrei. Pentru a ne duce în insulă, vom avea unu, cu maximum 250 dolari pe lună. Iată toate cheltuielile care ar fi. Putem câştiga 300 la sută, prietene! Dacă nici aceasta nu este o afacere…

— Tu uiţi, – îl făcui eu să observe, – că însuşi căpitanul zice că orezul este stricat.

— Da, Loudon, – replică Jim, dar orezul este neglijabil: ceva ca un fel de lest. Ceea ce pândesc, este ceaiul şi mătasea. Tot ceea ce trebuie să stabilim exact, este adevărata valoare a acestor două articole şi examinând manifestul, vom afla aceasta într-o clipă. Am telefonat la Lloyd şi căpitanul trebuie să vină aici, într-o oră. După aceea, voi cunoaşte acest bric, ca şi când l-aş fi făcut eu. Şi apoi, tu n-ai idee de ce se poate strânge de pe o epavă ca aceasta, şi de modul convenabil în care se vând aceste lucruri, prietene: aramă, plumb, frânghii, ancore, lanţuri şi chiar veselă.

— Bun, dar, pentru moment, te ambalezi. Înainte de a cotrobăi „Norul zburător'', trebuie să-l cumperi. Şi, cât ar putea să coste?

— O sută de dolari! — zise Pinkerton, cu o siguranţă perfectă.

— Cum, drace, poţi tu să ghiceşti rezultatul licitaţiei?

— Nu ghicesc: eu ştiu. Micul meu băiat asupra multor puncte, îţi recunosc superioritatea, dar în chestii de afaceri, te bag în buzunar.

Cine este acela care a cumpărat epava James-L-Moody cu 250 dolari, când numai îmbarcaţiile ei valorau de patru ori suma aceasta? Jim este acela! Şi de ce? Pentru că numele meu venise în capul

listei, la Banda Neagră. Era rândul meu să am adjudecarea şi, de data aceasta, rândul meu venise. Eu sunt acela care fac preţul şi îi reduc pe motivul distanţei de parcurs de aici până la insula Midway. Nicio opunere! Fac aşa cum vreau.

— Ce mister! N-aş fi crezut niciodată că vânzările la licitaţie ar fi atât de întunecoase. Aş vrea, totuşi, să văd şi eu aceasta.

Jim protestă cu o mare indignare:

— Dragul meu, totul se petrece pe faţă. Toată lumea poate să asiste la licitaţie. Numai că nu merge să licitezi contra noastră, a ăstora din Banda Neagră. Cu toate că e riscant, afacerea te lasă rece: căci cu noi nu ţine. Asociaţia noastră ne susţine. Putem să ridicăm mai mult decât indiferent cine. Sunt două milioane de dolari în spatele nostru, bunul meu prieten! Chiar dacă vreun galantom parvine a cumpăra peste capul nostru, el nu va putea niciodată să mai facă afaceri în acest oraş al San-Francisco-ului. Schooner-ii, scufundătorii, marinarii – toţi cei de care ar avea nevoie pentru a lucra – ar deveni deodată în afară de orice preţ.

— Atunci, spune-mi, dar, cum te-ai vârât în această bandă? Nu te-ai născut în ea, – a trebuit să intri.

— Am cunoscut treburile. Am văzut cât era de avantajos. Atunci, am început prin a studia, în fond, afacerile cu epave. Când m-am simţit suficient de informat, m-am dus să găsesc în vizuina lui pe Douglas B. Longhurst, marele Manitou. Am vorbit cu el. I-am arătat că ştiam orice sistem şi apoi i-am aruncat în nas: „Mă vrei în bandă, sau preferi să fac eu o alta?“ El a reflectat un sfert de oră, după care mi-a spus: „Pink, te înscriu, dragul meu”. Şi iată, nu e nimic mai rău decât aceasta. Este, cum am făcut cu James L-Moody, tot aşa cum aş face cu „Norul Zburător”.

Triumfător şi superior se uită la ceas, îmi dădu întâlnire la ieşirea Bursei Comerţului şi se duse să

întrebe pe căpitan, precum şi sa vadă manifestul. Eu îmi terminai ţigara, gândindu-mă cu plăcere că se sfârşise cu aceste picnicuri de familie, pe care le conduceam în fiecare săptămână cu plăcere, pentru cel mai mare profit al asociaţiei noastre, Jim Pinkerton şi Loudon Dodd.

La întâlnirea fixată, revăzui pe Pinkerton. El îşi strânse buzele, îşi îndreptă capul mai mult ca de obicei, îşi încruntă sprâncenele peste ochii lui cenuşii, ca un om pătruns de un plan mare.

— Ei bine, dragul meu, declară el, putea să fie şi mai bine şi putea să fie şi mai rău. Acest Trent îmi face impresia unui om drept şi sincer cum nu se mai găseşte unul la o mie. Îndată ce a aflat dorinţa mea de a mă angaja în afacere, m-a informat în ceea ce priveşte încărcătura de orez. Dacă mai rămân numai 30 de coşuri nepericlitate, este sfârşitul lumii. Eram puţin dezamăgit, dar cunoaşterea situaţiei m-a reconfortat. Totul reprezintă circa 5000 dolari mătase, ceai, ulei de cocos, înmagazinate înapoia întrepunţii, în toată siguranţa. Dublura de aramă a brick-ului a fost refăcută acum un an. În puţuri sunt aproape 300 metri de lanţ de ancoră. Chiar dacă n-am făcut o descoperire minunată, se poate trage totuşi un beneficiu frumos. Sunt de părere să riscăm lovitura.

Era aproape de orele 10. Ne-am dus în sala de vânzări. Cât de importantă ne păru adjudecarea „Norului Zburător'', ea nu atrăsese decât un public puţin numeros. Se vedeau, poate, 20 de curioşi în jurul comisarului-preţuitor. În urma lor, distingeam silueta căpitanului Trent, fără îndoială îngrijorat, ca adevărat marinar, de soarta dragei lui corăbii vechi. Îmbrăcat într-un costum nou care nu-i venea prea bine, cu buzunarele umplute de hârtii, nu-mi păru, cu totul, conform cu ceea ce Pinkerton îmi spusese despre aspectul lui. Sigur, părea a fi avut aerul sincer, dar, pentru moment, figura lui era foarte roşie, surescitată, şi privirea lui turbure

exprima mereu această stranie îngrijorare care mă izbise când îl văzusem în mijlocul oamenilor săi, în cafenea. În necunoştiinţă de supravegherea mea, îşi rodea unghiile, fixa privirile în pământ pentru a le ridica deodată, ascuţite, scotocitoare şi fricoase, asupra oricui trecea prin faţa lui.

Vânzarea începu. Timp de o clipă, comisarul-preţuitor, fluieră pentru a se face prezentarea bricului: linii frumoase, dublaj nou, materiale de valoare, trei îmbarcaţii excelente, încărcătură de prim ordin, o afacere sigură. Şi nu ezită deloc, acest îndrăzneţ comisar, să enunţe sumele, nu ezită, sincer, le declară: fericitul muritor care s-ar vedea ajudecându-i-se această epavă, ar regăsi în întregime preţul valorii încărcăturii.

La o aserţiune atât de rezervată, un oarecare ventrilog în dispoziţie bună, făcu să izbucnească deasupra capului oratorului un măreţ „cucurigu”! şi toată lumea începu să râdă, ca şi elocventul comisar. Dar el îşi reluă repede seriozitatea, pentru a striga cu o ochiadă vicleană spre Jim Pinkerton.

— Haidem, domnilor, cine spune un preţ?… Ocazia nu este obişnuită… Nimeni nu spune un cuvânt?

— O sută de dolari, – zise Pinkerton cu un ton detaşat.

— O sută de dolari. D. Pinkerton spune o sută de dolari, – reluă comisarul-preţuitor. O sută de dolari. Cine dă mai mult? O sută de dolari! O sută de dolari numai?

Comisarul cânta serenada epavei. În timpul acesta, eu pândeam cu un sentiment care era între simpatie şi uimire, emoţia ce nu se putea nega a căpitanului Trent, când în mod neaşteptat, o sporire ne făcu să tresărim:

— Şi cincizeci! — aruncă o voce tăioasă.

Pinkerton, oamenii asistenţei, comisarul, toţi foarte în curent cu misterele transparente ale Bandei Negre, rămaseră într-o clipă în tăcere.

— Vă cer iertare, – zise vânzătorul. Mi se pare că s-a acoperit licitaţia?

— Eu am-zis: şi cincizeci!, – repetă vocea. Ea provenea de la o fiinţă mică şi pipernicită, un fel de rest al umanităţii, care, cu pielea cenuşie şi pătată, cu gest dezarticulat şi într-un fel reflex, părea că vorbeşte în vis. S-ar fi zis că e vorba de un spiriduş mândru de înalta misiune asumată în mod trecător, şi tremurând în acelaşi timp, unicul personaj părea a ieşi din cele mai joase funduri ale comediei umane.

Pinkerton aruncă asupra intrusului o privire lipsită de simpatie, smulse o foaie din carnetul său, zgârie un cuvânt cu creionul, chemă cu un semn groomul cel mai apropiat de el şi îi dete biletul murmurând:

— Pentru d. Longhurst.

O clipă mai târziu, groomul revenea în grabă şi, informat, Jim se întoarse spre comisarul-preţuitor:

— Două sute de dolari, – anunţă el.

— Şi cincizeci, – răspunse inamicul.

— Aceasta sforăie!, – mormăi eu la urechea lui Jim.

— Da, mica nevăstuică merge tare, – zise amicul meu. Îl vom învăţa să trăiască. Se va vedea aceasta cu Longhurst…

— Trei sute de dolari.

— Şi cincizeci, – răspunse ecoul.

Privirile mele se întoarseră spre căpitanul Trent. Cu fruntea încreţită, era cărămiziu. Descheiat la nasturii vestonului nou, haina spânzura nu ştiu cum. Mica poşetă de mătase urca fără încetare la frunte, într-o mână tremurătoare şi ochii îi ardeau de excitaţie. Îngrijorarea persista, dar, acum ea se amesteca cu speranţă; Jim îmi zise încet:

— Eu nu înţeleg nimic. E ceva, dedesubtul acestei afaceri.

El adaugă o sută de dolari: celălalt puse cincizeci în plus. Era în jurul a o mie de dolari, când Longhurst sosi. Îl recunoscui după aspectul

lui de om frumos, corpolent, în mişcarea cu care fusese primită intrarea lui şi în micul semn pe care-l adresă comisarului-preţuitor.

Jim îl puse în curent cu faptele. Marele şef îi dăduse drept instrucţiuni să nu depăşească cinci mii de dolari pe contul casei comune. Dacă celălalt împingea încă după aceea, asta îl privea!

— Dar cine e tipul acela? — întrebă Jim.

— Am trimis pe Billy după informaţii.

În acelaşi moment, Longhurst primea un bilet îndoit, care trecea din mână în mână. Jim luă, după aceea, cunoştinţă şi mi-l trecu mie. Citi: Harry de Bellairs, avocat, cel care a apărat pe fiica lui Varden şi care a fost de două ori şters din barou.

— E niţel cam tare!, – zise Longhurst. Cine a putut să se lase reprezentat prin acest avocăţel veros? Nicio persoană de oarecare suprafaţă, desigur. Încearcă puţin bluff Pink… Ah! D. Dodd, asociatul dvs.? Încântat de a vă face cunoştinţa domnule, – şi omul se retrase.

— Ce om, – îmi suflă Jim: un metru optzeci şi, o sută de kilograme, cu perfectă educaţie, este cultivat din cap până în picioare!

Adjudecarea rămânea în pană, dar odată Longhurst plecat, comisarul-preţuitor consideră că trebuie să termine:

— Ce, dar, domnule Pinkerton, dormim? S-a văzut, bineînţeles. Nimeni nu spune o vorbă?

— Sunt două ore de când am zis: – şi cincizeci, – mârâi Bellairs.

Jim se hotărî la un bluff, sfătuit de Douglas B. Longhurst.

— Două mii de dolari.

— Şi cincizeci, – replică Bellairs, mereu hotărât.

Fu o frământare printre curioşi. Trent pălise şi se clătina.

— Mergi înainte, zisei eu prietenului meu, Trent slăbeşte.

— Trei mii.

— Şi cincizeci.

Mersul licitaţiei îşi reluă prima mişcare: o sută de dolari… şi cincizeci… o sută de dolari… şi cincizeci… Bellairs se îngâmfa asigurat de succesul final. Trent îşi schimbase încă odată culoarea la cea de a doua licitaţie de o mie de dolari, şi uşurarea pe care o încerca la răspunsul lui Bellairs, fu evidentă şi sinceră. Am tras concluzia că erau legaţi de acelaşi interes, dar fără a se fi destăinuit unul altuia. O a doua descoperire îmi eşuă, când privirea mea întâlni din întâmplare pe aceea a marinarului: ochii lui strălucind de pasiune, se stinseră la moment. El căuta dar, a disimula interesul pe care îl avea în luptă! Jim avea dreptate: era ceva ascuns dedesubt.

Trebuia să presupunem că după toate, epava valora mai mult decât credeam noi? O lumină se făcu în mine, în momentul când ne apropiasem de limita fixată de Longhurst – cinci mii de dolari. Încă un minut şi va fi prea târziu. Fu rândul meu să rup o foaie din carnet şi să scriu nebunului Jim Pinkerton, sub influenţa vanităţii mele de a mă vedea stăpân al momentului:

— Mergi, merg până la tot ceea ce posed.

La lectura biletului, Jim păru stupefiat. Mă căută cu o privire care se lumină deodată. Reveni la comisarul preţuitor şi supralicită:

— Cinci mii o sută de dolari.

— Şi cincizeci, – zise încă monotonul de Bellairs.

Zgomotul se răspândise afară, ca şi când ar fi fost bătaie între regi în sala vânzărilor. O adevărată mulţime se înghesuia acum în jurul nostru. Când Jim lansase preţul de zece mii de dolari, sumă care reprezenta cea mai înaltă preţuire posibilă a valorii epavei şi când Bellairs adăugase eternul lui: şi cincizeci, – emoţia fu generală.

Jim strigă:

— Zece mii şi o sută, şi gestul lui mă înştiinţă că ghicise, sau crezuse a ghici, soluţia enigmei. El îmi trimise încă un bileţel.

Corabie venind din China, Opium.

Nu putea să fie decât aceasta. Nicio corabie nu părăsea China, fără a aduce ascunsă, cu îngrijire o provizie mai mult sau mai puţin mare din costisitoarea otravă. Fără nicio îndoială, era un tezaur de felul acesta, care dădea atâta preţ „Norului Zburător'' pentru Bellairs, sau pentru delegatul său. Dar câtă să fi fost? Jucam orbeşte, dar Trent şi Bellairs, ştiau, că nu avem decât să ne călăuzim după ei.

Jim şi cu mine ne pierdeam capul. Longhurst revenise şi prin mişcări negative ale capului, prin ameninţări cu degetul, prin bilete repetate, invitase pe prietenul meu să părăsească partida. Dar, cu ochii scânteietori, Pinkerton nu înţelegea să lase bucata şi licitaţiile urcau mereu. Acum, Bellairs, era cel care sălta preţul printr-o sută de dolari şi Jim care adăuga cei cincizeci. Excitaţia creştea în sală. Ideea noastră se răspândise. În jurul nostru, auzeam murmurându-se cuvântul opium. Se depăşise suma de o mie de dolari, când Bellairs păru să ezite şi scrise la rândul lui un bilet. Mă aşteptam să-l facă să treacă la căpitanul Trent. Dar, spre extrema mea surprindere, când se întoarse pentru a căuta cu privirea în asistenţă, nu păru să îşi dea seama de prezenţa ofiţerului.

— Un gromm, trimiteţi-mi un groom, vă rog.

Cineva făcu să vină un groom, care plecă în grabă, dar nu se opri la căpitan. Scrisei lui Jim că adversarul cerea instrucţiuni delegatului său. Celălalt îmi răspunse:

— *Nu instrucţiuni, ci bani! Trebuie să continuăm? Mi se pare că este momentul, acum sau niciodată?*

Aprobai din cap şi dintr-o singură lovitură Pinkerton ridică vreo trei mii de dolari:

— 30 000.

— Treizeci şi cinci de mii, – ripostă Bellairs după o clipă de ezitare.

— Patruzeci de mii!, – reluă Pinkerton.

Urmă o lungă pauză. Ciocanul comisarului urma să cadă, când Bellairs se hotărî:

— Patruzeci de mii şi cinci dolari!

Încet, licitaţia urcă la cincizeci de mii. Pinkerton nu pronunţă decât cu multă greutate.

Atunci Bellairs ceru comisarului o clipă de răgaz:

— Reprezint aici pe cineva şi sunt nevoit să-l consult acum.

— Absolut nimic!, – răspunse aspru comisarul, eu sunt aici pentru a vinde epava şi dacă d-ta nu licitezi, voi adjudeca la cincizeci de mii…

— Vedeţi bine ce faceţi!, – strigă oponentul, cu mânie. Aici, dvs. lucraţi pentru asigurători şi nu pentru d. Douglas Longhurst. Neregularităţile nu vă jenează. Dvs. aţi întrerupt deja adjudecarea, pentru a permite acestor domni să se consulte cu oamenii lor de interes.

— Trebuia să vă plângeţi în momentul acela… Haideţi domnilor, cine dă mai mult? Nimeni nu spune un cuvânt? Cincizeci de mii de dolari pentru epava „Norului Zburător'', cincizeci de mii?… Cincizeci de mii!… Cincizeci de mii? Adjudecat. Ciocanul căzu. Mi se părea să ies dintr-un vis.

— Doamne Dumnezeule, Jim!, – strigai eu, cum o s-o plătim?

— Eu cred că îmi va permite creditul meu, deşi îmi va fi foarte greu de a găsi banii aceştia. Fă-mi un cec pentru valoarea averii tale la bancă, şi eu voi putea să mă mişc. La trap, ! şi du-te la „Occidental'' într-o oră.

Făcui cecul şi mărturisesc că nu mi-aş fi recunoscut niciodată semnătura. Jim îmi smulse hârtia şi fugi. Trent nicăieri! În ce priveşte pe Bellairs, el era înconjurat de comisarul-preţuitor, şi de funcţionarii acestui demn ofiţer public.

Şi cum ieşeam de la Bursa Comerţului, văzui groom-ul lui Bellairs, care fugea de dădea în brânci. Într-un fir de păr a constat câştigul cursei, în ce priveşte „Norul Zburător''.

CAPITOLUL II.

Dispariţia echipajului

La hotelul „Occidental’’, amploiaţii care mă cunoşteau, m-au invitat să iau loc, în timp ce, deodată, văzui pe amicul nostru, d. Bellairs, repezindu-se în hol şi alergând la o cabină telefonică.

Cu o mişcare instinctivă, irezistibilă, mă aruncai în urmărirea lui şi astfel se făcu că am comis acest lucru stupid care este receptarea unei jumătăţi de convorbiri telefonice, în care nu se aude decât unul dintre cei doi convorbitori.

— Centrala 129—91… ah! eşti d-ta! bun… complet ratat, aici, da, trei minute poate, da… da… greşeala este în cifra dvs., limită… Sunt supărat… Nu… Ah! n-am putut să fac nimic… Nici mai mult, nici mai puţin… Am tot motivul s-o presupun… Pinkerton, Montana-Bloc.. Da…,

Da… Foarte bine, domnule… Cum doriţi, domnule.

Reagăţă receptorul, făcu o jumătate de învârtitură pentru a pleca şi se găsi nas în nas cu mine. La vederea mea, ridică braţul la cer, se zbârci şi se ghemui ca de frica unui atac. Tremurând, strigă:

— Asociatul d-lui Pinkerton, cred? Foarte fericit de a vă felicita de succesul dvs. domnule. Cu aceasta, el se aplecă într-un salut slugarnic şi se duse.

Atunci deci, ca înţepat de nu ştiu ce tarantulă, comisei fapta cea mai absurdă care ar fi putut să-mi vină în minte. Evident, Bellairs vorbise cu delegatul său. Nu ştiam numele acestei persoane, dar ştiam numărul de telefon. Dacă voi cere imediat acest număr, fără îndoială că acest domn va reveni la aparat în persoană. Vream să mă distrez niţel pe banii mei. Sunai deci.

— Centrala 129—91.

Telefonista centralei repetă numărul, apoi se auzi sunetul şi o voce politicoasă, cu accent englezesc se informă:

— Tot d-ta eşti, domnule Bellairs?

— Vai, răspunsei eu… O chestiune numai vă rog: de ce ţineţi dvs. atâta de a cumpăra epava „Norului Zburător”?

Niciun răspuns. Se repusese receptorul la moment. Omul evitase impertinenta mea întrebare. N-avusei decât să reiau anuarul, pentru a şti că numărul 129—91 corespundea cu numărul 942 din strada Misiunii, la doamna Kean. Dar ce puteam să fac, dacă nu si mă duc şi să reînnoiesc întrebarea mea, vorbind persoanei? N-aveam deci altceva de făcut.

Îmi reluai scaunul în dosul comptuarului, cu conştiinţa că misterul se complica cu un nou element, de o întunecime tulburătoare. O a treia imagine se instala în creierul meu, între aceea a

epavei sub cerul albastru pătat de păsări de mare şi aceea a căpitanului Trent ştergându-şi sprâncenele roşii în timpul vânzării: un necunoscut, ascultă la telefon şi deveni palid ca un mort, la enunţarea unei simple întrebări.

Pendula din hol sună. Era deja o oră şi jumătate de când Pinkerton plecase în căutarea banilor. O jumătate de oră de întârziere. Acest fapt avea semnificaţie unică pentru un om care, ca mine, cunoştea uimitoarea rapiditate în afaceri a prietenului meu şi inflexibilele obiceiuri de punctualitate. Lăsasem aproape să treacă ora prânzului. Dumnezeu ştie dacă mi-era foame! dar prudenţa cerea să fiu gata şi în perfectă condiţie fizică, pentru nu ştiu ce treabă care putea să survină de la un moment la altul, sau chiar numai pentru a putea suporta lovitura unei noutăţi rele. Mă aşezai la o masă, şi cerui legume, stridii, cu o jumătate baterie de şampanie.

Şi deodată, îl văzui reîntorcându-se pe prietenul meu. Era schimbat şi ca îmbătrânit, nevoind să audă vorbindu-se de mâncare. Nu acceptă decât o ceaşcă de ceai.

— Atunci, este rău?, – întrebai eu, cu un tremur ca omul care se îneacă.

— Nu, – răspunse el, am reuşit, Loudon, dar drept… n-aş fi găsit o sută de dolari mai mult în întreg San-Francisco. Oamenii sunt rebeli la împrumut. Longhurst, el însuşi s-a întors contra mea. Mi-a spus că în materie de afaceri, el nu joacă poker.

— Ai banii, îi zisei eu. E tot ceea ce ne trebuia.

— Loudon, – reluă el, – a trebuit să plătesc aceşti bani cu greutatea cărnii mele. Dacă urmărim această afacere, trebuie ca totul începând de astăzi să fie făcut în nouăzeci de zile şi niciuna în plus. Înţelegi bine? Tu te vei duce să te ocupi de epavă, în timp ce eu voi rămâne aici, pentru a face faţă creditorilor noştri. Dar te asigur: aş fi vrut mai mult să plec. În fine, tu te vei descurca. Trebuie ca

acest schooner, cu toată prada epavei, să fie aici înainte de trei luni. Altfel, ne-am ars.

— Îţi jur, Jim, răspunsei eu, că voi face tot posibilul. E din greşeala mea că ai intrat în această afacere şi te voi scoate din ea cu preţul pielei mele. Dar ce vrei să zici cu acel „dacă noi urmărim această afacere“? Nu avem altă alegere după câte mi se pare!

— Îţi spun. În general, eu nu cred că banii sunt rău întrebuinţaţi. Dar ceea ce mă supără, este scadenţa unei aşteptări de 90 de zile, care se raportează la creditul nostru pentru acest împrumut. Ajungeam la cerşetorie, vezi tu…. Nu import, să sperăm că vei putea să te scapi de acest opium puţin câte puţin, traversând insulele. Ar fi mai puţin periculos şi mai profitabil. Dar, în condiţiunile în care ne găsim, nu vei putea decât s-o împingi drept spre Honolulu şi s-o vinzi în bloc. Te voi pune în legătură cu un tip pe care îl cunosc acolo şi care lucrează în acest sens. Va veni înaintea ta într-o balenieră, va lua marfa şi-ţi va vărsa banii… Nici n-am văzut, nici n-am cunoscut!

Trebuia să sufăr ceea ce suferisem, pentru a mă hotărî la contrabandă şi mai ales la aceea de opium! Orice ar fi fost, mă resemnai în linişte, fără împotrivire, dar nu fără durere.

— Presupun, – insinuai eu, că opiumul a fost foarte bine ascuns, astfel ca să nu parvină cineva să pună mâna pe el?

— În acest caz, vei rămâne pe insulă până când brick-ul va fi transformat în lemn de ars şi acel lemn îl vei curăţa încă cu briceagul tău. Drogul este în epavă: trebuie să-l găseşti. Dar nu este singura coardă pe care o avem la arcul nostru… În tot cazul, primul lucru pe care îl fac înainte, în ciuda altei idei este acela de a-mi asigura un schooner pentru a mă duce la insulă: Norab-Creina, de şaizeci şi patru de tone, îndeajuns de solid pentru ceea ce vrem să facem şi cea mai rapidă corabie de tonajul ei, din care se pot găsi în

port. Pentru două sute de dolari odată vărsaţi, în plus hrana şi salariul echipajului, fie două sute de dolari în plus, – în total patru sute (o picătură de apă în găleată!) dispun în întregime de el, pentru trei luni.

— Bun, bun, dar a doua coardă?

— Ei bine, iată. Tu eşti ca şi mine de părerea că Bellairs era dispus să împingă mai departe licitaţia, dacă n-ar fi avut nevoia unei autorizaţii speciale din partea clientului său?

Văzui unde voia să ajungă.

— Ei bine?

— Ei bine, dacă Bellairs şi omul lui ar vrea să-mi răscumpere vasul, cu un beneficiu raţional, se înţelege, eu sunt omul lor.

În clipa aceea mă cuprinse spaima. Această coardă, n-o tăiase probabil proasta şi copilăreasca mea glumă? Ruşinea îmi închidea gura şi, din acest moment, nu mai aveam decât reticenţe. Nu mai spusei un cuvânt de întâlnirea mea cu Bellairs şi cu atât mai puţin de descoperirea adresei din strada Misiunei.

— Cred, răspunsei eu, că cincizeci de mii de dolari fuseseră indicaţi lui Bellairs, ca o sumă rotundă, poate, în acelaşi timp ca o limită de licitare. Ori, pentru a acoperi plăţile pe care ni le-am asumat, atât pentru împrumut cât şi pentru schooner, ne trebuie o sumă mult mai mare.

Bellairs ar fi mers până la şaizeci de mii, poate chiar la o sută de mii, dacă se pregătea convenabil. Ai văzut cum mergea vânzarea către sfârşit?

— Da, da, dar va trebui să aflăm dacă era cu adevărat de acord cu delegatul său.

— Dacă nu, – zise grav prietenul meu — e mai bine să ne mulţumim cu cincizeci de mii şi să suferim pierderea surplusului. Noi am mers prea departe. Aceşti cincizeci de mii de dolari ne vor costa şaptezeci. Cu patru luni în faţa noastră! vom avea timpul de a reveni şi vom putea conta pe toată energia şi pe toată vraja ta. Dar, în trei luni

numai!… Nu, nu, vezi tu, să fim înţelepţi şi să mergem să vedem pe avocăţel: acesta e lucrul cel mai bun.

Fu o nouă luptă în mine. Nu trebuiam eu să spun că, ştiam adresa străzii Misiunii? Dar nu, era prea târziu. La prima mea tăinuire, trebuia să adaug o a doua. Continuai să tac… Telefonarăm deci lui Bellairs. Ni se răspunse că era acasă şi ne duserăm la el. Acolo, la capătul oraşului, ne găsirăm, în sfârşit, în faţa unei clădiri cu aspect pretenţios, flancată de o scară exterioară, pe stâlpii căreia o placă de aramă purta aceste cuvinte: Harry de Bellairs, avocat, consultaţiuni 9—6.

În susul scării era o uşă.

— Să intrăm, – zise Pinkerton, – şi intrarăm într-o cameră curată, dar neaşteptat de goală. De unul din pereţi se sprijinea un vechi birou, în faţa căruia era singurul scaun vizibil în acest loc, de unde se putea deduce că avocatul stând pe scaun în consultaţiile lui, trebuia să-şi lase clienţii în picioare. O poliţă ţinea câteva cărţi şi altceva nu se mai vedea. La extremitatea opusă a camerei, o uşă mascată de o perdea roşie, dădea în interiorul apartamentului. De acolo, prin falsă tuse şi tropăit, îl făcurăm pe Bellairs să iasă, el, care din obicei nu se arăta decât cu prudenţă, ca un om sub teama unui atac, cu mâna înarmată. Recunoscând pe vizitatori, păru a-şi reveni, pentru a cădea deodată într-o adevărată criză de curtenie.

— Oh!, —strigă el cu o voce ascuţită, domnul Pinkerton şi asociatul său! o secundă, vă rog, să mă duc să caut scaune.

— Inutil, răspunse Jim. N-avem timp. E vorba de afaceri, domnule Bellairs. Dvs. ştiţi că azi de dimineaţă, am cumpărat epava „Norului Zburător”.

Bellairs aprobă din cap.

— Am cumpărat-o, urmă Jim, la un preţ disproporţionat cu valoarea reală a încărcăturii…

— Şi iată că dvs. v-aţi schimbat ideea şi vreţi să vindeţi afacerea. Nu vă voi ascunde, domnule Pinkerton: clientul meu nu e mulţumit că am împins licitaţia atât de mult. Am avut amândoi capul prea încălzit. Voi fi sincer. Ştiu că am de a face cu un om de lume şi, dacă vreţi să mă lăsaţi să aranjez toate acestea, clientul meu se va substitui dvs., astfel ca dvs. să nu pierdeţi…

Jim răspunse cu o abilitate şi un sânge rece minunat:

— Prea puţin, domnule Bellairs! Eu posed epava, ei? şi ştiu că ea conţine lucruri de valoare. Vreau deci s-o păstrez. Dar oarecare informaţii ar putea să mă scutească de cheltuieli. Sunt gata să vă plătesc pentru aceste informaţii. Trebuie să tratez cu dvs… sau direct, cu clientul dvs.? Dacă sunteţi dispus să mă informaţi, anun- ţaţi-vă preţul. Plătesc bani ghiaţă… Să ne înţelegem… În bilete plătibile la întoarcerea schooner-ului, dacă informaţiile dvs. s-au dovedit verificate. Eu nu cumpăr pisica în traistă.

Pentru o clipă văzurăm figura avocatului luminându-se, dar surâsul său se stinse la enunţarea condiţiei restrictive.

— Eu cred că dvs. ştiţi mai mult decât mine în ce priveşte această epavă, mărturisi el. Tot ceea ce pot să vă spun este că, însărcinat de a cumpăra corabia, am încercat şi n-am reuşit.

— Atunci aţi vrea dvs. să-mi indicaţi numele şi adresa clientului?, – reluă Jim.

— Nu cred că am dreptul, – răspunse avocatul veros, cu o expresie de şiretenie indescriptibilă, dar vreau să sondez pe acest domn, pentru dvs., dacă îmi veţi explica ce trebuie să-i cer.

— Foarte bine, – zise Jim, punându-şi pălăria. Iată ce e limpede… Ascultă domnule Bellairs, suntem amândoi oameni grăbiţi de a face afaceri. Vreau să vă dau imediat ultimul meu cuvânt. Dar, îl întrerupsei:

— Destul, Pinkerton, această adresă o cunosc: 924, strada Misiunii.

N-aş putea spune care din cei doi oameni fu mai mirat.

— De ce nu mi-ai spus asta mai înainte, Loudon! exclamă prietenul meu.

— Dar, dragul meu, nu m-ai întrebat nimic, răspunsei eu, în timp ce roşeaţa mi se urca în obraji.

Complet înfundat, Bellairs depănă cu îndatorire tot ceea ce ne mai rămânea să aflăm, într-atât se grăbea să se scape de noi.

— Din moment ce cunoaşteţi adresa domnului M. Dickson, declară el, nu mai am niciun motiv de a vă reţine.

Nu ştiu prea bine ce se petrecea în mintea lui Jim Pikerton, dar eu eram cu moartea în suflet, când ieşirăm din gaura acestui păianjen bubos, scoborând scara exterioară. În prada unei imense emoţii, cu totul gata la o mărturisire completă a prostiilor mele, aşteptam prima întrebare a prietenului meu. Eram gata să plâng. Dar el nu mă întrebă nimic.

— Să ne grăbim. Repede, o trăsură, spuse el alergând spre staţia apropiată. N-avem timp de pierdut.

Eu tot aşteptam o întrebare cu privire la reticenţele mele. Dar nimic! Evident, Jim se temea de acest subiect, şi aproape că mi-era necaz pe el pentru această teamă. O dată suiţi în trăsură, nu m-am mai putut reţine:

— Nu vrei să ştii pentru ce nu ţi-am comunicat această adresă?

— Nu, răspunse el timid, dar aş dori… într-adevăr…

Această timiditate era o adevărată ocară. Îmi sări muştarul:

— Nu mă întreba nimic. Aceasta este o chestiune pe care nu pot s-o dezvălui.

Abia am pronunţat aceste cuvinte, că aş fi dat nu ştiu ce pe lume ca să nu le fi spus. Şi suferi şi mai mult când, bătându-mă afectuos pe mână, el replică:

— Prea bine, dragul meu. Să nu mai vorbim. Ştiu că nu poţi decât să ai dreptate.

Să mai fi revenit asupra acestei chestiuni, era peste puterile mele, dar în mine însumi, mi-am jurat să mă tai mai degrabă în bucăţele, decât să-l las pe Pinkerton să piardă un singur dolar în această stupidă afacere. Între timp ajunserăm la destinaţie.

— Domnul Dickson? zise proprietăreasa. Este plecat.

— Unde?

— Nu ştiu nimic, domnilor. Abia dacă îl cunoşteam. A sosit ieri seară. Spre amiază cineva l-a chemat la telefon şi el a părăsit casa imediat, foarte emoţionat, după cât mi s-a părut. Am presupus că i s-a anunţat o moarte subită.

Inima îmi zvâcni. Imbecila mea glumă era cea care îl pusese pe fugă! Dar pentru ce?

— Aţi putea să mi-l descrieţi, doamnă? întrebă Pinkerton, când îmi revenii, ca să zic aşa.

— Ras complet, răspunse nepriceputa observatoare, de la care fu imposibil să smulgem mai multe detalii.

— Condu-ne până la cel mai apropiat bar, porunci Pinkerton şoferului.

Prin telefon, întrebarăm Compania de Navigaţie a Pacificului, când pleca pachebotul spre China. Ni se răspunse că City of Pekin şi-a desfăcut otgoanele la orele unu şi jumătate p. m.

— Asta este! murmură Jim. Nu şi-a pierdut timpul şi ne precede la insula Midway.

Eu nu eram tot atât de convis. Elemente necunoscute lui Pinkerton erau în joc – teroarea căpitanului Trent, de exemplu – care mă făcea să cred, că la întrebarea mea, acest Dickson şi-a luat tălpăşiţa pur şi simplu.

— Să vedem lista pasagerilor, strigai eu.

— Ah! Dickson este un nume atât de comun!… şi apoi se putea prea bine să-l fi schimbat.

În privinţa aceasta, avui o nouă intuiţie: ceva ca negativul unei observaţii, inconştient scoase la iveală, în timp ce eram absorbit în alte gânduri. Mi se dezvălui în memorie cu o precizie rară: ceea ce văzui când coboram scara exterioară care ducea de la Bellairs, adică un drum noroios unde se zdruncinau căruţele şi, de cealaltă parte a străzii, un mic chinez, cu un coş pe cap, trecând pe dinaintea unei băcănii pe care se etala în mari litere aurite numele de Dickson.

— Ai dreptate, răspunsei, poate că l-a schimbat, şi dealtfel, nu cred ca Dickson să fie numele său adevărat. El l-a luat de la o băcănie din faţa lui Bellairs.

— Bun!… dar, totuşi, nu este sigur…

— Ei bine, ce facem acum?

— S-ar părea că trebuie să alergăm la schooner, unde ne aşteaptă căpitanul, căci i-am telefonat să se ducă cu toată graba. Dar am face bine dacă am vedea ce putem scoate de la acest căpitan Trent, al „Norului Zburător”.

— Unde să-l găsim?

— La consulatul britanic, zău!

La consulat, ni se spuse că, Trent descinsese la Hotelul Bonne Chere, casă destul de puţin aristocratică, în care furăm primiţi de un funcţionar voinic care mesteca o scobitoare, cu privirea la o mie cinci sute de metri:

— Căpitanul Jacob Trent, vă rog?

— Plecat.

— Unde?

— Nu ştiu.

— Când se va reîntoarce?

Mestecătorul de scobitori înălţă somptuos din umerii săi atletici, făcu o întoarcere ca un soldat, şi nu se mai văzu decât un spate spaţios. Nu ştiu tocmai bine ce s-ar fi întâmplat, căci Jim se înfuria

văzând cu ochii, dacă intervenţia unui al doilea amploiat nu ne-ar fie economisit violenţe regretabile:

— Dar este domnul Loudon Dodd, de la săptămânalele „Pick- Nick“-uri! Ce mulţumit sunt de a vă vedea, scumpe domn! Pot face ceva pentru dvs.? Asta-i un adevărat noroc!

— Ah! căpitanul Trent, cel cu naufragiul? A plecat către amiază. Cât despre Kanaka, s-a îmbarcat pe City of Pekin. Eu i-am expediat cufărul. Erau cu toţii aici, veţi găsi numele lor în registru, în timp ce mă voi duce să iau informaţii.

Trăsei registrul spre mine şi citi într-un scris stângaci şi gros, aceste nume bine cunoscute de acum încolo: Trent, Brown, Hardy şi (în loc de Ah Sing) Jos. Amalou.

— Jim, spusei, nu cumva ai la tine jurnalul care povesteşte naufragiul „Norului Zburător”?

— Te cred, nu m-am despărţit de el.

Parcursei articolul.

— Asta este, strigai, iată numele: Elias Goddedaal, secund. Cum se face că noi n-am văzut niciodată pe acest Goddedaal? La Black Tom’s, nu erau decât patru şi niciunul dintre ei n-avea manierele unui secund.

În momentul acesta reveni amploiatul cu „registrul de bord“, ca să zic aşa.

—După ceea ce văd, căpitanul a venit cu un camion pe care a încărcat trei cufere şi o voluminoasă sacoşă. Hamalul nostru i-a ajutat pe mateloţi, dar ei conduceau ei înşişi şi el crede că au coborât spre oraşul de jos. Era cam ora unu.

— Mai era timp să apuce City of Pekin, – remarcă Jim. Câţi erau?

— Trei, plus Kanaka.

— Şi domnul Doddedaal, secundul?

— Nu l-am văzut niciodată, domnule Dodd.

— Nu aţi auzit niciodată unde ar putea să fie?

— Nu. Aveţi cumva vreun motiv special pentru a fi neliniştiţi în privinţa domnilor acestora?

Îi spusei că, achiziţionând epava, am venit să ne informăm de echipaj, şi că eram foarte plictisiţi de a-l fi găsit plecat. Un fel de gloată se forma în jurul nostru în hol, căci naufragiul acesta interesa publicul. Un om cu înfăţişarea de marinar interveni:

— După mine, secundul n-a plecat. Este bolnav. În timpul călătoriei cu *Furtuna*, el nu a părăsit patul, după câte mi s-a spus.

Jim mă trase de mânecă:

— Să ne întoarcem la consulat.

Dar nimeni nu ştia nimic de domnul Doddeddal. Medicul *Furtunei* recunoscuse că era foarte bolnav, astfel că acest misterios secund se mulţumise să trimită hârtiile sale la autorităţile maritime şi se abţinuse să se prezinte în persoană în faţa lor.

De la consulat, se putea vorbi la telefon cu corabia de război engleză. La întrebarea mea, funcţionarul se informă despre secund şi reveni spunând:

— Sunt supărat, dar domnul Doddedaal a părăsit vasul şi nimeni nu ştie unde s-ar putea afla.

O idee îmi veni deodată:

— Consulatul plăteşte călătoria oamenilor care se repatriază?

— Dacă o cer, – fu răspunsul. Câteodată, ei nu cer nimic, dar am plătit azi dimineaţă călătoria lui Kanaka la Honolulu, şi după ceea ce spunea căpitanul Trent, cred că ceilalţi se vor reîntoarce împreună acasă la ei.

— Dar dvs. nu aţi plătit nimic pentru ei?

— Nu încă.

— Şi dacă v-aş spune că au plecat deja?

— Aş crede că vă înşelaţi.

— Îmi daţi voie să mă servesc de telefonul dvs.? întrebă Pinkerton.

Permisiunea fiindu-i acordată, îl auzii întrebând imprimeria la care obişnuiam să ne tipărim textele de publicitate. Dar aceasta fu totul, căci, la

amintirea scrierii groase pe registrul hanului, întrebai dacă ar fi posibil de a vedea un specimen al scrisului căpitanului Trent. Mi se răspunse că ofiţerul negustor nu putea să scrie, fiind rănit la mână, puţin înainte de naufragiul bric-ului, astfel că ultimele linii ale cărţii de bord erau redactate de secund. Trent se mulţumea să semneze cu mâna stângă.

— Nu mai avem nimic de făcut aici, – spuse Pinkerton, la reîntoarcerea sa de la telefon. Mâine seară voi pune mâna pe Goddedaal, sau nu mă mai numesc Pinkerton.

— Ce ai făcut acolo? — îl întrebai.

— O vei şti înainte de a te duce la culcare. Spre schooner.

Dar, ajungând la corabie, nu puturăm să descoperim de la chei niciun semn de activitate la bordul acestui Norab-Creina. Pinkerton păli. Buzele sale se strânseră şi sări pe bordul schoonerului:

— Unde este căpitanul acestui blestemat putinei?

Un cap apăru la uşa bucătăriei. Era acela al unui bucătar care mesteca de zor tutun şi răspunse:

— Cinează la careu.

La careu găsirăm un om voinic pe jumătate adormit şi aşezat în faţa unei aşa zise mâncări substanţiale. La vederea lui Pinkerton, cu pălăria pe cap şi braţele încrucişate, cu maxilarele ieşite, o expresie de nemulţumire inundă acest obraz placid.

— Aşadar, întrebă Jim, asta numeşti d-ta a te grăbi?

— Cine sunteţi? — întrebă căpitanul.

— Sunt domnul Pinkerton, – vocifera amicul meu, ca şi cum acest nume ar fi însemnat „Sesam, deschide-te!”.

— Oricine aţi fi, răspunse celălalt, nu sunteţi prea politicos.

Totuşi, un oarecare efect s-a produs, căci el se sculă şi zise:

— Doreşti să mănânci, domnule Pinkerton?

— Unde este secundul dvs.? lătră armatorul de ocazie.

— În oraş

— În oraş?… Şi această încărcătură pe care n-aţi început încă s-o debarcaţi!… Vrei acum să-ţi spun ceea ce eşti d-ta? Eşti un farseur şi, dacă nu mi-ar fi fost frică că îmi murdăresc încălţămintea, şi dineul d-tale, ţi-aş fi smintit burta cu lovituri de picioare. Din seara aceasta, va fi aici un adevărat căpitan şi tot atât de adevăraţi mateloţi, pentru a lucra realmente sub ordinele sale. În ce te priveşte pe d-ta, strânge-ţi păduchiosul d-tale echipaj şi ia-l cu d-ta. S-a înţeles?

— Mă voi duce când îmi va plăcea, adică mâine dimineaţă, – strigă căpitanul în timp ce noi plecam.

Pinkerton începu a geme.

— Pe cuvântul meu, lumea este cu susul în jos, astăzi. Mai întâi, este acest Bellairs, apoi acest amploiat de han, apoi acest păcălici de căpitan. Cum să găsim un altul?

— Urcă-n trăsură, – zisei eu, – şi strigai vizitiului: La Black Tom’s.

Am coborât. Într-un antreu al sălii, zărirăm pe Johnson, un şef de echipaj cu care avusesem adesea convorbiri. Pentru moment, el dansa destul de greoi cu un camarad, în sunetul armonicei din care cânta un negustor din Mările Sudului. Câţiva consumatori asistau la această solemnitate cu o gravitate religioasă. Când muzicantul se găsi la capătul suflării, se întrerupse brusc la jumătatea unei măsuri. Dansatorii se opriră la rândul lor, cu o privire circulară aşteptând aplauze.

Johnson era un flăcău voinic de un blond roşcat, tipul scandinavului, dar care, de multă vreme, îşi pierduse, odată cu naţionalitatea, numele lui patronimic şi până şi limba lui maternă. Gândea în

limba engleză şi vorbea curent limba noastră, dar cu un oarecare accent străin.

— Numească-mă matelot de carton, – proclamă el, – dar să nu-mi spună nimeni că nu ştiu să dansez.

În aceste condiţiuni, se va înţelege, că m-am simţit obligat, îndată să-l felicit pe Johnson pentru eleganţa lui coregrafică. Şezu lângă noi. Atunci, schimbai brusc subiectul conversaţie şi îl întrebai cu frică dacă voia să mă conducă la insula Midway.

— Eu? — strigă el. Sunt bun pentru aceasta, cum aş fi bun să clădesc catedrale! Lucrul meu, este acela de şef de echipaj. Dar, în calitate de căpitan, aş putea să vă vorbesc de Arty Narea, un marinar cum nu sunt mulţi, vă rog s-o credeţi.

Pinkerton cunoştea pe candidatul propus de Johnson. Conveni că era cel mai fin navigator din San-Francisco. Johnson promise să ni-l aducă a doua zi de dimineaţa, înainte de orele şase. După care, consultat, Tom cel Negru, stăpânul stabilimentului, ne promise formal patru mateloţi adevăraţi, şi lucru încă mai extraordinar, ni-i garantă în stare de sobrietate.

Cădea noaptea când ieşirăm de la Tom. Străzile scânteiau de lumini de toate felurile şi de felinare electrice. Am plătit trăsura şi cu braţele sub pătură ne-am dus să cinăm la Câinele Flocos.

În drum, văzui, sub un felinar, un lipitor de afişe care se pregătea să aplice unul pe zid. Reţinui pe Pinkerton timpul cât omul îşi lipi hârtia şi iată ce citi:

Două sute de dolari recompensă!!!

Ofiţeri şi marinari ai bric-ului naufragiat „Norul Zburător” prezentaţi-vă sau scrieţi mâine, marţi douăsprezece, înaintea amiezii, la biroul Jim Pinkerton, Montana-Bloc.

Veţi primi

Două sute de dolari recompensă!!!

— Ei nu şi-au pierdut timpul, – zise Jim. Dar trebuie să cunoşti miezul ideii… Ştiind pe acest Goddedaal bolnav, am făcut să se trimită la toate spitalele, apoi la fiecare medic şi la fiecare farmacist din San Francisco, câte un exemplar din acest afiş. Ştii că, dată fiind agenţia noastră de publicitate, această imprimare nu ne costă prea scump.

Nu era mai puţin o extravaganţă, pe care i-o reproşai cu blândeţe.

— Ah!, – îmi zise el, – puţină importanţă au câţiva dolari mai mult sau mai puţin, la punctul în care ne găsim! În trei luni de zile vom da o lovitură teribilă, prietene!

Ne continuarăm drumul, nu fără un tremur. La Câinele Flocos, înghiţirăm hrana migălind în linişte, când, încurajaţi de un al treilea pahar de şampanie, Pink îşi drese vocea şi, cu un aer de câine bătut, se hotărî să spună, măcăind de emoţie:

— Loudon, acest subiect pe care mi l-ai interzis de a-l aborda, aş dori să ştiu numai dacă este din cauză că ai avea ceva să-mi reproşezi.

— Pinkerton!… strigai eu, agitat.

— Nu, nu, lasă-mă să spun un cuvânt, nimic mai mult decât un cuvânt. Ştiu să-ţi apreciz delicateţea, deşi n-o pot imita. Dar, ascultă: credeam cu adevărat să reuşim mai bine. Când am văzut cât de restrâns era creditul aici, când am văzut un om ca Lonhgurst lăsându-mă baltă, am început să disper şi am reuşit să fac o gafă. Nu există îndoială că mulţi alţii, s-ar fi descurcat mai bine, ţi-o jur: eu fac, cât pot mai bine.

— Sărmanul meu Jim, răspunsei eu, nu m-am îndoit niciodată de tine. Crezi că eu n-am înţeles ce tur de forţă ţi-a trebuit să realizezi! Tot timpul acestei zile, n-am încetat să admir energia ta şi mijloacele de necrezut. În ce priveşte această afacere…

— Niciun cuvânt mai mult! Nu vreau să aud mai mult!

— De fapt, Jim, nu ţiu deloc să mă spovedesc, căci mi-e ruşine.

— Ruşine? Nu pronunţa niciodată acest cuvânt, chiar glumind.

Mă supusei şi chiar, întorsei convorbirea.

— Ceea ce mă indispune, zisei eu suspinând, este faptul că dacă plec pe loc, n-am să pot fi cavalerul tău de onoare, bunul meu prieten.

— Nu mai pot să mă căsătoresc, – şi suspină cu ecou – îmi voi preveni logodnica. Acest lucru mă întristează, căci simt că nu trebuia să merg atât de departe. Dar, iată-mă fără o para.

— Este greşeala mea, Jim, îi zisei eu.

— Tu m-ai minţit, flăcăule! Am mers cu tot atâta ambalare ca şi tine, dar trebuie să vorbesc Mamiei.

El plecă, mândru de sincera lui destăinuire şi eu intrai la biroul nostru. În ce încurcătură mă vârâsem! Şi ce sarcină îmi luam în spate! Ah! dacă n-ar fi fost vorba de interesele lui Jim, în acelaşi timp cu ale mele, aş fi dat poate înapoi, deoarece această neumană contrabandă de opium îmi producea oroare. Dar bunul şi simplu Jim nu vedea aşa de departe; el, şi averea lui, ca şi căsătoria lui atât de dorită, depindeau de reuşita noastră. Făcui să treacă interesul prietenului meu înaintea acelora a întregii Polinesii. Este poate în aceasta o moralitate mult prea individuală, dar este întotdeauna aceea a prieteniei adevărate. Apoi, curiozitatea mea era egală cu îngrijorarea. Deasemenea, doream să cunosc sfârşitul acestei poveşti, motivul pentru care căpitanul Trent păruse aşa de înspăimântat şi pentru ce corespondentul lui Bellairs fugise la auzul nevinovatei mele întrebări.

Mă pierdeam în ipoteze care în mod succesiv se arătau inadecvate. Din fericire, misterul îmi stimula curajul.

CAPITOLUL III

Fiecare cu drumul lui

Am adormit trist şi m-am trezit trist, sub lovitura nu ştiam a cărei catastrofe, cu membrele frânte, capul pierdut, când îmi dădui în fine seama că uşa răsuna de lovituri repetate. Prin aceasta, gândurile mele îşi reluară locul. Mi-am reamintit de vânzare, de epavă, de Goddedaal, etc., şi de emoţiile din ajun, ca şi de tot ce făcusem în ziua aceea. Fu ca o fanfară de trompete în dimineaţa unei lupte, într-o secundă fusei jos din pat. Traversând biroul în care Pinkerton dormea adânc, alergai să deschid, în toaletă de noapte.

Surâzător, Johnson intră primul. Apoi, cu şapca pe ochi şi cu ţigara între buze, apăru căpitanul Nares, care mă salută cu o clătinătură din cap destul de vagă. În spatele lui, aşezaţi pe scară, o mână de mateloţi, noul echipaj al Norab Creinei, care lustruia zidul cu spatele şi cu coatele. Introdusei pe cei doi ofiţeri în birou, unde scuturai pe Pink pentru a-i reda cunoştiinţa. El se aşeză:

— Jim, îi zisei eu, iată pe căpitanul Nares. Căpitane, domnul Pinkerton.

A doua clătinătură din cap a lui Nares, care ne examina în amănunt.

— Ah! căpitanul Nares?, – zise Jim. Bună ziua căpitane, încântat de a vă face cunoştiinţa. Iată care este misiunea dvs.; să-mi duceţi pe Norab Creina în insula Midway, să curăţaţi o epavă şi să vă reîntoarceţi aici prompt, după escala făcută la Honolulu. Vedeţi despre ce e vorba?

— În principiu asta merge, – mormăi Nares, dar mai sunt două sau trei mici detalii de aranjat. Mai întâi, că voi fi eu sau un altul, cineva se va însărcina cu lucrul. Iată de ce v-aş sfătui să trimiteţi pe domnul Johnson pe bord cu echipajul, pentru a pune ordine în echipament şi a pregăti totul pentru plecare. Brutele noastre par încă nemâncate, – adaugă el cu un aer de dezgust adânc.

Fu aşa cum spunea el şi când nu mai rămăserăm decât trei, Nares reluă:

— Ce înseamnă toate acestea? Ce e cu aceste afişe? Tot portul vorbeşte. Asta mă jenează puţin. Anumite plictiseli ale navigaţiei mă fac să doresc a trece nebăgat în seamă pentru moment. Orice ar fi, dacă eu iau vasul, doresc să ştiu unde mă duc.

La aceasta, Pinkerton îi povesti totul, cu acel entuziasm crescând care îi era natural. Cu pălăria pe cap Nares se aşeză pentru a asculta, mereu încruntat şi mormăitor. Dar, strălucitori, ochii lui albaştri trădau interesul pe care îl dădea lucrului.

— Veţi înţelege deci, – adaugă Pinkerton, – toate şansele sunt pentru ca Trent să ajungă, în grabă la Honolulu, dar de unde să ia un schooner pentru a trece în insulă?… Şi acolo, unde este am nevoie de un om! Epava este a mea, am plătit-o. Ne-o veţi păstra, chiar dacă ar fi nevoie de luptă. Mai mult, dacă nu sunteţi înapoi în nouăzeci de zile, eu dau unul dintre cele mai frumoase falimente care s-au văzut vreodată pe această coastă. E vorba de viaţă sau de moarte pentru domnul Dodd şi mine. Vă cunosc reputaţia: sunteţi un om, domnule Nares.

— Văd, – zise căpitanul, examinând cenuşa ţigării sale: – cu cât vom pleca mai degrabă, cu atât va fi mai bine.

— Chiar aşa! eşti omul meu, o spun!

— Aşteptaţi, – reluă Nares. — Nu mi s-a vorbit de un supraveghetor de încărcătură?

— Da. Acesta va fi domnul Dodd, de faţă aici, asociatul meu.

— Asta nu-mi spune nimic. Căpitanul a fost întotdeauna de-ajuns pe o corabie pe care am comandat-o.

— Ah, – gemu Pink, – îmi faceţi greutăţi! Dvs. nu mai înţelegeţi. E vorba de o operaţie comercială. Dvs. sunteţi bun pentru partea maritimă, dar, pentru comerţ, am nevoie de un negustor. Dvs. veţi conduce tot lucrul, pe bord şi pe insulă, autoritatea dvs. va fi deplină şi întreagă, dar totul trebuie să fie spre satisfacţia domnului Dodd, pentru că el este acela care va plăti.

— Am dat întotdeauna satisfacţie, – zise Nares, roşindu-se niţel.

— Şi o s-o mai faceţi odată. Citesc în dvs.; aveţi caracter şi demnitate, şi mergeţi cu totul drept. Este ceea ce ne trebuie.

Nares făcu încă câteva obiecţii, dar, puţin câte puţin se îmblânzi, primi controlul meu, numai ca el să nu fie decât comercial, şi vanitosul Pinkerton ştiu să menajeze atât de bine amorul propriu tot atât de susceptibil al căpitanului, încât acesta, cu totul înseninat, sfârşi prin a primi un comandament de care avea nevoie, dar care, fără îndoială, i se părea ceva cam mic pentru valoarea lui profesională.

— Jim, zisei eu, când el plecase. Nu-mi place omul acesta.

— Ai greşeală, – răspunse amicul meu. Este tipul marinarului american, brav ca un leu, plin de mijloace şi fără platitudine în faţa armatorului. Este un om notoriu.

— Da, pentru brutalitatea lui pe mare.

— Zi tot ce vrei, este un noroc pentru noi că îl avem. Îi voi încredinţa viaţa logodnicei mele.

— Uite, vorbind de Mamie, nu mi-ai spus ce s-a petrecut între voi doi aseară.

— Ah!, – strigă el cu emfază, oprindu-se de a-şi ridica al doilea picior al pantalonului, este un suflet mare şi cel mai brav pe care Dumnezeu l-a făcut vreodată. Nu te-am deşteptat ieri din somn, pentru că te ştiam obosit şi n-am putut să te pun la curent. Dar uite. Când i-am spus că trebuia să amânăm căsătoria, ea m-a întrebat pur şi simplu dacă eram deja sătul de ea, scumpa creatură! Atunci, o făcui să înţeleagă că un faliment este posibil, că, pe de altă parte, tu nu vei fi aici, pentru a fi cavaler de onoare… Ea mi-a răspuns că lucru e cu totul simplu: din moment ce o iubesc mereu, nu avem decât să ne căsătorim mâine, – adică astăzi, – şi ca astfel tu să poţi să fii de faţă înainte de plecarea ta. „În caz de ruină, a adăugat ea, veţi avea încă mai multă nevoie de mine!“ Ce norocos sunt! Tu, eu şi Mamia, suntem cele trei fărâme dintr-o singură coardă. Oh! dacă ar trebui ca unul din voi doi să moară!… ea te iubeşte atât! ea te găseşte foarte distins! te consideră ca pe un prieten atât de bun!… A lucrat până la orele trei de dimineaţă la rochia ei de mireasă. Toată această grabă pentru a se căsători cu mine! Nu-mi venea să cred. Este o poveste cu zâne. Ce-am făcut eu oare ca să merit aceasta?

Astfel Jim, cu inocenţă, îşi vărsa prea plinul inimei. Din timp în timp, descopeream sub toată această poliloghie, câteva fărâme din noul lui plan de viaţă. Astăzi, va fi căsătoria. Se va dejuna la Frank. După amiază, se va vizita Norab Creina şi apoi ne vom despărţi. Jim se va duce cu nevasta lui, şi eu mă voi arunca în aventura mea maritimă.

Ce trist mi se părea timpul! Un cer de plumb. Niciodată, mi se părea, San Francisco nu fusese atât de negru, atât de gârbov, atât de lugubru. Totuşi, în cursele mele de ici colo, în port şi pe

străzi, unde domnea înghesuiala, o muzică cânta în inima mea la gândul fericirii prietenului meu. Dar ce de curse şi alergătură: aprovizionarea corăbiei cu alimente, formalităţile administrative, hârtiile de obţinut! De fiecare dată când revedeam Norab Creina, mi se părea mai mică şi pentru moment într-o dezordine înspăimân- tătoare. Alături, pe chei, erau grămezi de frânghii, lăzi şi cutii de fier alb, mici butoiaşe de dinamită, şi tot felul de unelte. Părea că niciodată toate acestea nu îşi vor găsi loc într-o atât de minusculă corabie. În cămaşă roşie şi pantaloni, Johnson, cu ochii strălucitori, alerga în toate părţile.

Jos, examinam cu antipatie felul de cutie, care pentru multe, zile şi zile, va fi locuinţa mea. Pereţii erau gălbui şi umezi, pardoseala neagră şi plină de grăsime. Se mergea pe paie, jurnale vechi, sfărămături de lăzi de ambalaj. Spânzurat de un cui, era un calendar-reclamă, împodobit cu un termometru şi oferit „cu complimentele unui fabricant de whisky''. Cum să prevăd că, o săptămână mai târziu, voi privi această vizuină ca plăcută, luminoasă, aerată şi chiar spaţioasă!

Comisarul marinei era acolo, însoţit de căpitan, pentru formalităţile reglementare privind echipajul. Încurcaţi şi imitându-se, aceşti oameni priveau cu stupiditate plafonul, apoi pardoseala, nu ştiau ce să facă cu ei înşişi, căutau unde să scuipe şi nu îndrăzneau.

Contrast admirabil, bucătarul chinez aştepta în linişte, plin de demnitate, ca un Hidalgo al mărilor.

Şi asistam la această farsă grotească, instituită de administraţia paternă a Statelor Unite, pentru protecţia adulţilor consideraţi drept copii înapoiaţi – mateloţii – în luptă cu ultimile canalii – armatori şi ofiţeri. De atâtea ori când erau mateloţi, se citea, se recitea, aceeaşi pagină cu o voce tot aşa de grăbită, gânditoare şi de neînţeles. Prindeam câteodată că nu trebuia să înjuri dând ordine, nici să porţi cuţite în teacă.

De fiecare dată când termina, comisarul respira adânc, îşi relua vocea naturală pentru a ordona.

— Acuma, băiatul meu, semnează aici, dacă ştii să scrii.

Apoi comisarul lua semnalmentele omului, în timp ce căpitanul comenta repetând învechitele glume în uzul tradiţional al marinei americane:

— Păr albastru, ochi roşii, nas: un metru şaizeci şi cinci…

Şi aşa mai departe. După ce a sfârşit cu oamenii, comisarul se asigură că trusa reglementară cu medicamente şi pansamente se găsea la bord. Se găsea, dar căpitanul nu ascunse deloc că avea mult mai multă încredere în unele medicamente de şarlatani, veneraţi de mateloţi şi că la acestea recurgea pentru a alina suferinţele echipajului său. Şi iată cum se evită legile tutelare instituite de guvernăminte.

Dar această scenă caracteristică nu reprezenta decât un incident într-o zi de lucru febril, căci nu este un joc de copil a pune un schooner în stare de a ieşi pe mare, improvizând în acelaşi timp o cununie între auroră şi crepuscul. Jim şi eu alergam în toate părţile. Dând din picioare, ni se întâmpla să râdem sau să fim gata să piângem. Alergam de la modistă la corabie, ştrengărind aproape, dar vederea afişelor noastre ne rechema la sentimentul situaţiei noastre desperate.

Totuşi, găsisem timpul de a alege – cu mai mult sau mai puţin gust – o bijuterie pentru Mamia, care îi făcuse o primire mult mai entuziastă decât o merita. Spre înserare Jim şi ea fură uniţi de un bătrân pastor, în biroul nostru. Cum să descriu transfigurarea sărmanului Jim?

La sfârşitul ceremoniei, el luă pe preot la o parte şi nu prea ştiu ce îi spuse, dar avui impresia că se plângea asupra nedemnităţii sale, căci lăcrima vorbind şi, foarte emoţionat, preotul părea că-l consolează. Prinsei chiar această frază în zbor:

— Îţi jur, domnule Pinkerton, că nu sunt numeroşi acei care ar putea să spună la fel…

De unde am conchis că bravul meu prieten îşi temperase umilinţa prin un pic de lăudăroşenie. Pastorul felicită pe Mamia de a lua un soţ atât de bun şi ne asigură că i se întâmplase foarte rar de a căsători o pereche atât de simpatică. În acest moment, întocmai ca un porumbel coborând pe cei aleşi, ne parveni cartea de vizită a d-lui Douglas B. Longhurst împreună cu patru duzini de sticle de excelentă şampanie.

O sticlă fu desfundată: dactilografele, domnişoare de onoare, fură încântate de a-şi înmuia buzele în lichidul spumos, şi eu, cu paharul în mână, ţinui un toast noilor căsătoriţi. Apoi ne întoarserăm să cinăm la Frank şi un taxi ne conduse la Norab Creina.

— Oh! frumoasă corabie! strigă Mamia la vederea schoonerului, da ce curaj vă trebuie domnule Dodd, pentru a vă duce atât de departe pe ocean în această coajă de nucă!

Eu eram de părerea sa. Cât despre frumoasa corabie, ea oferea o detestabilă imagine de confuzie. Locuitorii ei nu erau decât oboseală şi proastă dispoziţie. Bucătarul se ocupa să aranjeze în magazie cutiile de conserve pe care cei patru oameni ai echipajului, transpiraţi şi ţâfnoşi, şi le treceau din mână în mână, de la trăsură până la el.

Johnson dormea pe jumătate pe marginea mesei, iar în pervaz, căpitanul, cu un aer morocănos, mesteca şi îşi fuma ţigara. El bombăni:

— Aţi fi făcut tot atât de bine de a nu veni. Nu putem întrerupe lucrul. O corabie gata de plecare nu este o ţintă de plimbare şi, vizita dvs. nu serveşte decât la a distra oamenii mei.

Eram pe punctul de a-i răspunde verde. Dar Jim, care era obişnuit cu astfel de specii, ca şi cu atâtea lucruri privind afacerile, se grăbi de a domoli lucrurile.

— Ştiu bine că jenăm, căpitane, spuse el, şi că ziua a fost grea. Dar doream să bem o cupă de şampanie în tovărăşia d-tale, cu ocazia căsătoriei mele si a plecării lui Loudon – adică domnul Dodd.

— Oh! făcu căpitanul, o jumătate de oră mai mult sau mai puţin… — şi adresându-se mateloţilor: – Repauz pentru un moment, voi ăştia. Poate că asta vă va face puţin mai treji pentru a sfârşi lucrul. Johnson, vezi dacă poţi găsi un scaun pentru doamna.

Tonul echivala cu limbajul. Dar, când Mamia îşi aruncă spre el dulcea rază a ochilor ei, informându-l că el era singurul căpitan de corabie pe care-l cunoaşte, când şi-a exprimat toată admiraţia pentru bravura oamenilor de mare, lucrurile se aranjară puţin. El făcu această inapreciabilă concesie de a se scuza asupra nevoilor lucrului său.

— Această încărcătură nu se face singură!… Şi apoi, doi ziarişti au venit să mă plictisească, sub pretext de interviu. A trebuit să-i ameninţ cu primul obiect care mi-a căzut în mână. Apoi, a venit uri pastor care voia să fie condus la Raiatéa. I-am arătat vârful ghetei mele, într-atât vederea sa îmi apăsa nervii.

Cum vorbea în felul său batjocoritor şi arogant, observai că Jim îl examina cu multă grijă. Şi, antrenându-mă pe punte, îmi spuse încet:

— Acest om va avea părul alb mai curând decât să abandoneze însărcinarea luată, dar ar muri mai degrabă decât să accepte un sfat. Dacă te sprijini pe el, te va duce la victorie. Eu nu mă înşel asupra oamenilor, Loudon.

Vizita la careu, atât de prost începută, lua o întorsătură mai bună sub influenţa îmblânzitoare a vinului spumos şi a tinerei femei. S-a ajuns chiar să se râdă. Mamia, elegantă în rochia şi frumoasa sa pălărie, era ca o regină în mijlocul unei curţi puţin cam grosolane, în aşa mod, că însuşi

căpitanul îmi ceru să schiţez scena. Mărturisesc că mă sileam mai ales să redau cum trebuie trăsăturile amabilei creaturi. Fu un succes:

— Oh! dar este încântător! strigă ea.

Şi mai vorbea încă despre asta în timp ce însoţeam noii căsătoriţi la cupeu, astfel că adiourile noastre fură acoperite de o furtună de râs. Ei se îndepărtară. Forma lor se pierdu în obscuritate, zgomotul paşilor se stinse progresiv de-a lungul cheiului şi, după o zi întreagă de activitate şi emoţii, mă găsii singur.

Sprijinit de balustradă, întrebam, cerul, când gândul la City-of-Pekin făcu irupţie în creierul meu. Văzui pachebotul înaintând cu treisprezece noduri spre Honolulu şi ducând pe acest Trent detestat… poate şi pe misteriosul Goddedaal. Mi se învârti capul. Putea un schooner să alerge după un vapor?

— Mergi totuşi înainte! îmi spusei. Nu vom fi cu mult înapoia

Puţin câte puţin, activitatea oamenilor descrescu în interiorul corăbiei şi încă visam, când zgomotele de comenzi, de strigăte cadenţate, de zgârieturi de frânghii pe lisă, mă treziră. Schoonerul plecase. În obscuritatea neguroasă, văzui remorcherul care ne ducea în clocote mari de fum, între reflexele focurilor sale de poziţie. L-am auzit bătând apele golfului. Oraşul iluminat defila pe colinele sale, şi pe deasupra unui zăgaz, recunoscui o siluetă singuratică, imobilă în umbră.

Dacă nu vederea mea, cel puţin inima îmi fu aceea care mă făcu să recunosc pe bunul meu Jim. Avurăm timpul să schimbăm un strigăt şi un gest de adio, pentru a doua noastră mare despărţire… De astă dată, eu eram Argonautul. Rolurile noastre erau inversate. La rândul meu, conduceam afacerile, asiguram sarcina strategiei şi a execuţiei, fie şi cu preţul vieţii mele. El, nu avea decât să consulte calendarul şi să prevadă pericolele.

Devenisem un om de afaceri şi de acţiune. Jim terminase cu bine educaţia mea de realizator şi m-am simţit foarte mândru. Sângele aventuros al yankeilor clocotea în vinele mele, în timp ce pânzele se ridicau pe catarguri şi Norab Creina începea lungul şi solitarul voiaj spre epavă.

CAPITOLUL IV

Norab Creina

Îmi place să-mi amintesc dulcea monotonie a unei călătorii peste Pacific, când alizeele suflă regulat şi când zi după zi corabia pluteşte liberă sub munţii de nori.

Tot felul de scene vin să distreze călătorul: prinderea unui delfin de la înălţimea catargului

aplecat, reluarea războiului sfânt contra rechinilor, silueta bucătarului făcându-şi pâinea pe panoul deschizăturii punţii, marinari în echipament alergând pe scările de frânghie, pentru a prinde un tiv de pânză la apropierea vântului, şi această delicioasă uşurare, după trecerea vijeliei.

Dar un lucru mai ales mă încânta: aerul mereu dulce şi dătător de viaţă, proaspăt ca un obraz sănătos. Ce caldă şi egală temperatură care producea în mine un fel de schimbare moleculară! Organismul meu devenea suplu şi mlădios în regiunile însorite şi cu ce milă mă gândeam la cele pe care le lăsasem în urma mea şi care se numesc temperate.

Aceste senzaţii nu scăpau căpitanului Nares:

— Doi ani din această viaţă gonesc omului pofta de a lucra. Când cineva a trăit în aceste regiuni, nu mai poate fi fericit în nicio altă parte. Am văzut băieţi care, la prima vedere, s-au fixat aici şi n-au mai plecat decât cu picioarele înainte.

— Da, aceste insule Polineziene au o atracţie irezistibilă. Ele mă chemau deja, atunci când nu pusesem încă niciodată piciorul pe ele. Mai mult, marea în care ele se întind, este o încântare. Unde suflă alizeele, nu este loc mai delectabil decât puntea unui schooner. Dacă n-ar fi fost îngrijorarea în privinţa scopului călătoriei mele, aş fi considerat-o ca pe un concediu delicios.

Regăseam dragul meu timp de artist în cartierul latin de la Paris, şi, cum mă simţeam activ, creionul meu nu înceta să-şi traducă impresiile. În acelaşi timp, mă distram studiind pe acest căpitan Nares, care îmi făcuse o aşa de proastă impresie în primele momente ale cunoştinţei noastre şi care până la urmă, avea să devină prietenul meu.

La început, încercasem un sentiment de oroare pentru ceea ce consideram ca brutalitate, plictiseală datorită firii lui schimbătoare, prea multă agasare prin vanitatea lui, pentru a nu-l privi ca o adevărată cruce în existenţa mea. Nu fu decât

în mod gradat, în rarele lui ore de amabilitate când renunţa pentru moment la defectele lui, că luă puţin câte puţin în interiorul meu, un loc în afecţiunea mea, pe măsură ce-l apreciam cu mai multă dreptate şi aşezam fiecare lucru la locul lui.

Provenit dintr-o bună familie din Răsărit avusese, de foarte tânăr, un caracter de neîmblânzit şi, cu toate că începuse studii secundare, cum părinţii lui îi semănau mult, a fugit din casa părintească pentru a pleca pe mare. Suferinţele şi prostul tratament îndurat ca băiat de marină, în cursul unei prime călătorii, îl înţelenise şi îl înăsprise. În curând dezertor într-un port al Americii de Sud, îşi câştigă viaţa graţie inteligenţii lui, dar căzu în mâinile hoţilor care îl despuiară.

O doamnă bătrână, căreia îi pustiia adesea livada, îl culesese şi îl îngrijise, apoi, când redeveni marinar, îl ospitaliză la fiecare întoarcere din călătorie şi, la sfârşit îi lăsă, murind, tot ceea ce avea ea: dar puţin în urmă, pierdu cea mai mare parte din această avere.

Putea să aibă treizeci de ani. Era un om viguros, vioi, activ, cu părul de culoarea cânepei, cu fruntea joasă, bine ras, cu maxilare mişcătoare. Cânta plăcut din gură şi din acordeon. Bun observator, şi judecând strâns, arăta când îi plăcea, o eleganţă reală de maniere şi gânduri. O clipă după aceea, redevenea cea mai mare brută ce s-a putut vedea pe toate mările.

Asprimea lui în vorbă, sarcasmele lui nemiloase, tendinţa lui de a prinde pe oameni greşind, ar fi făcut să se răzvrătească o temniţă. De exemplu, să presupunem că, la un moment dat, cârmaciul ar fi comis o mişcare în lături; un potop de înjurături şi de ameninţări s-ar fi abătut asupra nenorocitului:

— Murdar botuleţ de oaie olandeză, ce ţi-ar mai trebui câteva lovituri de cizmă, pentru a te face să ţii bine drumul! Pe un matelot ce hoinărea prin partea dinapoi a vasului, căpitanul îl întrebă cu o curtoazie exagerată:

— Domnule Daniel, pot îndrăzni să vă rog să-mi părăsiţi pardoseala dunetei? Permiteţi-mi să vă spun că nu doresc să mai întâlnesc niciodată gunoaie de specia dvs. Rugaţi pe secund să vă găsească de lucru, sau vă voi oferi eu, ceva să vă ţină bine spatele pentru opt zile.

Şi cum îşi cunoştea perfect lumea, fiecare muşcătură, fiecare înjurătură, lovea la ţintă. Dar aceasta era aruncată cu un aer atât de ameninţător, sprijinită de o privire atât de feroce crudă, că, tremurând, nenorocitul o lua la fugă. Adesea, această retragere, nu scăpa de violenţe, foarte laşe, după toate, căci victima avea mâinile legate prin lege, aşa că bătaia odată încasată, el nu avea decât să se ridice şi să se retragă cât mai repede. În total, fostul băiat de marină, fostul sufere-durere, nu s-a lăsat fără să-şi ia revanşa. Totuşi, oricât de indignat eram, nu protestam niciodată pe faţă, de teama de a da naştere la vreo răzvrătire, dar în particular, nu mă puteam stăpâni, tot făcând sforţări să iau pe căpitan de partea lui slabă, dacă se putea numi astfel un patriotism arzător:

— Haide, căpitane, acesta este felul în care se tratează marinarii americani? Nu este americăneşte a brutaliza oamenii ca pe nişte câini.

— Americani?, – zise el, sălbatic. Dvs. numiţi americani aceste rămăşiţe ale unor primi veniţi? În paisprezece ani de mare, în toate călătoriile făcute de mine, în afară de una, sub culorile americane, n-am întâinit un singur matelot american. Fuseseră altădată, da, dar asta face parte din domeniul trecutului. Dvs. vorbiţi de ceea ce nu cunoaşteţi. Aş vrea să văd în timp de paisprezece luni, cu funcţiunea dvs. de îndeplinit, cu responsabilitatea tuturor vieţilor de pe bord, plimbându-vă pe punte în aşteptarea unui cuţit zburător, care să vă intre în spate la ieşirea dvs. Din cabină, sau de un banc de nisip care să vă lovească în cap când treceţi prin faţa unei bărci, sau pe vreme frumoasă, când panourile deschizăturilor punţii sunt desfăcute, de

a vă pomeni căzut şi vârât cu picioarele în fundul corăbiei! Aţi vedea cum acest gând excită în dvs., fraternitatea creştină! Nu, dragul meu domn, nu este alt mijloc de a conduce un echipaj fără să-l terorizezi!

— Haide căpitane, răspunsei eu, sunt gradaţii în totul. Dvs. ştiţi reputaţia rea a corăbiilor americane. Dacă salariile nu erau atât de ridicate şi hrana de o aşa de bună calitate, nu s-ar găsi niciun om care să se îmbarce. S-ar prefera atunci un vas englez, cu alimentaţia lui detestabilă şi cu toate inconvenientele lui.

— Cu aceasta sunt aşa de dulci englezii!… Oh! ştiu bine că sunt vase distinse ca acela, Maria, pe care călătorisem până la Melbourne şi al cărui patron a preferat să-mi plătească pe trei luni salariul, decât să mă reîmbarce, deoarece felul meu de a face să se execute ordinele de către oameni, îi provoca boală de inimă. „Fiul meu, îmi zise el, la preţul acela, nu este deloc scump. Dvs. sunteţi un marinar de primul ordin, nicio îndoială: dar sunteţi tot aşa omul cel mai dezagreabil cu care am călătorit vreodată sub vreo pânză.'' Unice referinţe de dat asupra mea! El proceda cu cel mai abominabil arbitrar. În cuvinte, el dădea dreptate tuturor şi până şi lui însuşi, fără umbră de parţialitate. Niciodată n-am văzut om atât de straniu constituit, de o corectitudine şi o echitate perfecte, dar care nu acţiona, în acelaşi timp, decât sub imperiul nervilor săi. Nu era din cei mai bravi. Mergea natural înaintea pericolului, care pentru el era un adevărat tonic. Trebuia să-l vezi luptând până la extrema limită contra furtunii, când tot echipajul mizerabilei noastre coji de nucă, cu mine împreună, ne consideram pierduţi şi ne lăsam la voia întâmplării. Şi în timpul acesta, cu toate că aveam încrederea lui, ştiam că în această luptă dusă cu admirabilă energie, avea mintea plină de gânduri întunecoase, iar îngrijorarea cea mai crudă îl tortura în privinţa siguranţei oamenilor săi. După

ce ne-a salvat prin abilitatea lui, îmi mărturisi gândurile sale:

— Sunt sigur că nimeni pe bord n-ar fi putut rezista loviturii, aşa cum mateloţii au făcut-o, dacă s-ar fi îndoit că eu aparţin cu totul echipajului acestui schooner.

Cu aceasta, el se plângea şi dorea sfârşitul acestei detestabile călătorii. El detaila toate perioadele acestui echipament „blestemat" enumăra mulţimea corăbiilor care plecaseră pentru a nu se mai întoarce niciodată, îţi băga moartea în suflet, în loc de a ne ridica moralul şi adăuga:

— Vai! nu prea ştiu de ce ţin unii să trăiască. O gaură bună în apă, e tot ce-mi trebuie.

Atunci când marinarii sunt aproape cu toţii optimişti, el nu ştie decât să fie pe dos, dar urma să am un exemplu încă mai palpabil asupra statorniciei întunecate şi hotărâte a acestui om. În dimineaţa celei de a şaptesprezecea zi, când mă urcai pe punte, văzui corabia cu pânza joasă, alergând ca o turbată, pe o mare absolut rea… Ne apropiem de insula Midway. Nu mă gândeam decât la scopul călătoriei noastre. Norab Creina era bine în drumul ei. Ne-a transportat cu o viteză mijlocie de opt până la nouă noduri. Nu puteam decât să fiu satisfăcut.

Nu ştiu ce unică aparenţă a valurilor şi a gerului mă izbi deodată. Schoonerul nu-mi păruse niciodată atât de mic, nici oamenii atât de atenţi la indiciile timpului apropiat. Într-una din zilele lui de îmbufnare, Nares nu-mi adresă niciun salut de dimineaţă. Părea, el însuşi, în întregime răpit de observaţiunile meteorologice. Semn încă mai rău, Johnson ţinea cârma în persoană, cu o îndârjire puţin obişnuită, şi adesea cu mari sforţări. O clipă, el arunca în urma lui privirile vii, acelea ale unui animal în fugă. Instinctiv, el îşi vâra capul între umeri, ca unul care aşteaptă o lovitură. Cu toată evidenţa, nu era bine.

Aş fi dat mult pentru un răspuns la întrebările care mă asediau, dar pe care nu îndrăzneam să le pun, de teamă de a mă auzi chemat la funcţiunile mele de supraveghetor al încărcăturii şi chiar invitat la o retragere promptă în fundul corăbiei. Mă mulţumi deci, să aştept bunul plac al căpitanului. Aceasta veni mai degrabă decât gândeam, chinezul chemându-ne pentru dejun. Ne aşezarăm fiecare de o parte a mesei strâmte.

— Domnule Dodd, – zise Nares, cu o privire stranie, – marea se înfurie din ce în ce mai mult. Barometrul scade văzând cu ochii, vântul se aţâţă mereu. Toate acestea nu sunt bune. Dar iată situaţia: dacă eu continui drumul, nu ştiu ce are să iasă. Am putea să încasăm o furtună care să ne arunce pe o stâncă. Presupune că am scăpa, am fi în insula Midway mâine după amiază, şi, chiar în cazul când n-am putea ancora în golf, ne-ar fi posibil să ne adăpostim sub vânt. Dvs. rămâne să decideţi dacă vreţi să vedeţi pe acest căpitan Trent, sosind acolo înaintea dvs., sau de a accepta riscul foarte mare pe care vi l-am semnalat. Am drept consemn să duc această corabie, spre satisfacţia dvs. Deci, aici, este supraveghetorul încărcăturii care decide.

El spuse aceasta cu un rânjet destul de urât. Răspunsei clar:

— Căpitane, e mai bine să riscăm, decât să eşuăm sigur. Să ţinem drumul.

O clipă, inima îmi slăbi luând această hotărâre capitală, dar, în acelaşi timp eram mândru.

— S-a înţeles, – zise Nares, foarte simplu.

Nu se mai ocupă decât de dejun, nu fără a se plânge, după obiceiul lui, şi a aştepta momentul când va intra în San Francisco. Când ne urcarăm pe punte, el dădu libertate lui Johnson şi îi luă cârma. Părea, că pentru această muncă delicată, ei nu puteau conta decât pe ei doi. Şedeam aproape de el, totodată îngrozit şi mulţumit de mine.

Furtuna se dezlănţui asupra capetelor noastre şi adesea izbea în echipament cu un urlet lung, care mă făcea să tremur din cap până în picioare. Marea ne urmărea nemiloasă, sărind în asalturi şi măturând puntea de la un capăt la altul. Când o corabie ia apă prin partea dinapoi, e mare pericol de a se scufunda sub pânze. Trebuie să se închidă toate ieşirile. Nares bombănea:

— Toate acestea, pentru dolarii domnului Pinkerton! Ah! Or fi mai mulţi camarazi înecaţi pentru patroni de felul amicului dvs. O corabie sau două? Pf!… Este asigurată, fără îndoială… De o parte viaţa unui pumn de marinari, de cealaltă câteva mii de dolari…

Aceste cuvinte mă jenau niţel. Mă simţeam la uşile Tribunalului Etern şi ştiam bine că întreprinderea care m-ar fi costat viaţa, n-ar pleda prea tare în favoarea mea.

— Cu atât mai rău, mă gândeam eu, am făcut-o pentru tine, prietenul meu Jim!

La orele unsprezece, se prinse al treilea tiv în pânza cea mare şi mă refugiai în cabină. Am petrecut în cabină tot restul zilei şi noaptea care urmă, în timp ce sărmana Norab Creinau gemea, trosnea şi se chinuia continuându-şi sărituriile de agonie. Numai la apropierea zilei mă reurcai pe punte. Niciodată n-am petrecut ore atât de lugubre. Nares şi Johnson se înlocuiau la cârmă. Acel care se odihnea, cobora în careu şi prima lui grijă era să se uite la barometru. Dacă era Johnson, el lua o bucată din bufet şi o mânca în picioare, bine înţepenit între masă şi zid. Câteodată, îmi acorda două cuvinte:

— O murdărie de noapte, de tunete, hai domnule Dodd? Nu e momentul să te culci în pijama!

Cu aceasta se arunca în pat şi dormea ca plumbul în timpul celor două ore de linişte. Dar Nares, el, nu dormea nici nu mânca. El vorbea:

— Ei bine, fiul meu, iată-ne la o sută patru mile de insulă. Dăm, tot ce avem în pielea noastră. Vom sosi mâine la ora patru după amiază, numai dacă nu vom fi la fund.

Cu aceasta, aprindea o ţigară şi se înfăşură într-un nor gros de fum. Am ştiut după aceea că era atunci încântat, pentru că vântul sufla pentru noi în cea mai bună direcţie şi el vedea că în loc să se înfigă în zona periculoasă. Norab Creina se îndepărta din ce în ce mai mult. Dar el nu avea aerul…

Se lumină de ziuă cu o strălucire sinistră. Marea, mereu turburată, vântul fără încetare, mai violent, se înverşunau neobosiţi asupra noastră pe punte, sufocându-ne de frică, cu picioarele muiate. Inima mi se strângea când un munte de spumă se spărgea în avalanşă pe bolta cherestelei noastre, în timp ce torentele de apă vârtejitoare se roteau în jurul claviculelor mele. Nu aveam decât o dorinţă: să reuşesc a ascunde această frică, care îmi chinuia măruntaiele şi să rămân demn.

Se dejună, totuşi. După-amiaza veni într-o spăimântătoare monotonie a pericolului. Mereu întunecat şi iritat, căpitanul purta în ochi o lucire a morţii. N-aş fi dat nimic pentru cineva care ar fi avut nenorocirea să nu se supună. Şi apoi l-am auzit murmurând:

— Două grade babordul înainte!

După aceea, el luă cârma şi Johnson îndrăzni să se urce în echipament. Îl urmăream din ochi, cramponându-se pe frânghiile cu scripete, la cafasul catargului din faţă, înghesuit intre zid şi scară, în timp ce se ridica pe braţe în vârful catargului. Privi orizontul la sud-vest, cu o mână deasupra ochilor, apoi se lăsă să alunece până jos. Reajuns lângă Nares, zise: „Da'' din cap şi gâfâind, râuleţe de sudoare îi brăzdau figura, luă din nou în primire roata cârmei, unde reîncepu să muncească, surâzând din toate trăsăturile lui obosite. Puţin după aceea, recoborî în careu, pentru

a se reurca cu binoclul cu care scotocea îndepărtările. În mod gradat distingeam un loc unde marea părea mai spumoasă, încet la urechile mele se auzeau mai clar izbiturile apei în stânci. Căpitanul îmi trecu lornieta lui şi nu fără greutate terminai prin a descoperi ceea ce căutasem de atât de departe, spectacolul a cărui vedere o cumpărasem aşa de scump: catargurile unui bric se desemnau pe fondul cerului.

Dar nu descopeream nicio aparenţă de pământ. Epava se găsea între mare şi cer. Totuşi, pe măsură ce ne apropiam, o văzui apărată contra asaltului valurilor, de o linie de vârfuri de stânci, pe deasupra cărora se izbeau valurile, ca un fum gros de ceaţă. Într-o jumătate de oră, eram în apropiere de insula pe care o înconjurarăm până la extremitatea ei opusă, unde marea era mai calmă.

CAPITOLUL V

Insula şi epava

Veselia întregului echipaj se citea pe asprele feţe. La cârma lui, Johnson surâdea, în timp ce Nares studia harta maritimă a insulei. În partea din faţă a vasului, mateloţii discutau cu gesturi care arătau spre stânci, căci scăpasem uşor şi vederea acestei parcele de pământ era o adevărată uşurare. Coincidenţă maliţioasă, nu atinsesem încă adăpostul, când vântul slăbi.

În realitate, nu făcui decât să schimb natura îngrijorării, convins că Trent mi-o luase înainte. Mă căţărai pe catarg şi examinai minuţios acest inel de stânci coraliene, cât şi laguna albastră pe care o închideau. Cele două insuliţe se ofereau ochilor mei joase, acoperite de crânguri, pe care le traversau dune de nisip, şi separate de un canal strâmt. Deasupra, un nor de păsări de mare zburau strigând, vortex al vieţii înaripate, care se transporta în mod constant de la un loc la altul, îmi amintea ceea ce citisem despre convulsiunile nebuloaselor.

Într-un colţ, „Norul Zburător“ zăcea în ultimul său loc, cu pânzele strânse, în afară de pânza cea mare, în zdrenţe, sub pavilionul britanic, nu departe de „Norab Creina’’, mic vultur venit cu aripile întinse, pentru a-i scotoci oasele. Dar nu descopeream nici urmă a unei prezenţe sau a unei munci omeneşti, nici schooner hawaian încărcat de

oameni înarmaţi, nici fum la care oamenii lui Trent să fi fiert un prânz de păsări de mare. În general, părea că sosisem primii, şi scoasei un mare suspin de uşurare

Totuşi, sub direcţia căpitanului urcat în echipament pentru a vedea mai bine, intrarăm în lagună. Toate pericolele fură evitate şi la prima lovitură de clopot din sfertul de patru ore, eram ancoraţi la nouă metri de fund. În vreme ce se făcea puţină ordine pe corabie, eu tropăiam de nerăbdare, mă duceam şi veneam ca unul care are o durere de dinţi. Comparativa lipsă a mişcării apelor lagunei, mă enerva în mod prodigios, ca şi încetineala oamenilor, zdrobiţi de oboseală, după toate sforţările pe care le necesitase furtuna. În sfârşit, în tovărăşia lui Nares şi a celor doi mateloţi, reuşi să cobor într-o barcă şi să plutesc spre „Norul Zburător''.

— Sărmanul bric, îţi face milă, – remarcă Nares. Haide, puţin curaj, băieţi, şi în seara asta veţi avea toată libertatea să petreceţi în oraş.

Excelentă glumă care ne făcu să râdem cu hohote. Cu toate că era de o talie destul de redusă, „Norul Zburător'' era încă de trei ori mai mare ca „Norab Creina'' a noastră, şi, când ajuserăm de-a lungul bordului, ne impresionă prin proporţiile lui aproape gigantice.

Trecând sub pupă, reuşirăm să citim aceste cuvinte pe placa dinapoi:

Norul Zburător
Hull

Imediat la tribord, doi metri de scară de frânghie atârnau, pe unde puturăm să ne căţărăm la bord.

Corabia era spaţioasă, cu o pupă ridicată de trei picioare deasupra punţii şi un destul de mic catarg din faţă, unde se găsea postul echipajului şi bucătăria. Era o şalupă pe ruf-ul corăbiei şi alte două erau în cele două părţi ale vasului, pe şantier.

Vopsită în alb, atât înăuntru cât şi în afară, ea era în întregime voalată de un strat de gunoi depus încetul cu încetul de păsările nenumărate care zburau ţipând şi învârtindu-se în cuprinsul vasului.

Fuga lor, la vederea noastră, ne făcu să dăm înapoi, când vrurăm să intrăm. Acestea nu păreau prea agreabile, cu ciocurile lor aspre şi încârligate. Şi printre ele erau unele mari cât vulturii. Pe jumătate acoperite de murdărie, mici butoaie de carne conservată şi putini cu apă, semănate pe punte, ca şi când oamenii lui Trent le-ar fi pregătit pentru călătorie în barcă până la Honolulu, înainte de a fi văzu corabia „Furtuna'' venită în ajutorul lor.

Cu un fel de timiditate care se apropia de dezgust, Nares şi cu mine coborârăm scara careului. Acolo, înăuntru, era întuneric, pasările întunecând ferestrele superioare şi un roi de muşte care bâzâiau fără încetare, izbindu-se de feţele noastre. Cum găsiseră aceşti paraziţi ai mesei omului drumul insulei pierdute? Fără îndoială că nu fuseseră aduşi de o corabie oarecare şi nu în ajun, căci se prăsiseră în mod straniu.

Un amestec de haine, de cărţi, de instrumente nautice, se risipeau pe o parte a pardoselii, ceva ca un amestec pe care l-ai putea obţine întorcând lucrurile cu susul în jos, mai multe cufere de mateloţi, după o lungă călătorie.

Era îmbrăcăminte veche de dedesubt, pijamale stranii, costume de toate sezoanele şi în toate sezoanele şi în toate stările de uzură, costume cernite, sticle de parfum, cămăşi brodate, cărţi, ţigări, pipe: baloturi de tutun, chei, un pistol ruginit, un mare asortiment de curiozităţi exotice ieftine, bronzuri de Benares, vase şi picturi de China, fiecare piesă fiind destinată cuiva „ de la noi'', din Hull poate: de unde era originar Trent.

Şi apoi atenţia noastră fu atrasă de masa încă pe jumătate „pusă'', ca la sfârşitul prânzului. Era o oală cu marmeladă, o cantitate de cafea de vreo 8

kilograme, în farfurii, nenumărate resturi de hrană, de pâine, de fripturi, o cutie deschisă cu lapte condensat. Faţa de masă roşie, era pătată în partea de sus; o pată largă, neagră, de cafea fără îndoială, o murdărea. La celălalt capăt, fusese ridicată şi pe lemnul gol, un toc şi o sticlă de cerneală rămăseseră acolo. De jur împrejur, erau taburete puse în ordine, ca şi când masa, odată terminată, fiecare s-ar fi aşezat pentru discuţie Unul din tabureţi era spart.

— Uite, – zise Nares, – erau gata să redacteze cartea bordului. Ca întotdeauna, naufragiul îi surprinde atunci tocmai când nu erau în regulă. Şi, ce englezeşte este: marmeladă şi fripturi pentru „bătrâni''! Ah! păcătoşii purcei! priveşte această murdărie.

Aceste critice mă întristau şi mă jenau. Nu le simţeam drepte. Acest careu în dezordine, deştepta fără voia mea, în spiritul meu, ideea nu ştiam a cărei tragedii. Vrui să mă duc pe punte.

— Da, zise Nares, — treci printr-o impresie de singurătate, care te face să tremuri. Dar, înainte de a reurca pe punte, e nevoie să găsesc codul semnalelor. Aş vrea să ridic un semnal care să spună: „părăsitul găsit'', sau ceva cam aşa. Căpitanul Trent poate să ne cadă în spate dintr-un moment în altul.

— Nu este pentru lucrul acesta vreo expresie consacrată? întrebai eu.

— Pe legea mea, – răspunse Nares dând din cap, – eu nu prea ştiu ce ar găsi un şef de cartier de cârmă bun, dar aceasta este deasupra înţelegerii mele. Totuşi, ce aţi zice dvs. De P. Q. H., care înseamnă: „Spuneţi armatorilor mei că vasul se comportă bine, în mod remarcabil''.

— E niţel cam prematur, replicai eu, dar aceasta ar face pe Trent să turbeze, iar P. Q. H. îmi convine.

Găsirăm pavilioanele bine aranjate, într-o mică placardă. Nares luă pe acelea de care avea nevoie,

pentru expresia formulei şi îl urmai pe punte. Seara se lăsa.

— Vrei să laşi asta, specie de imbecil! – strigă căpitanul unui matelot care bea apă dintr-un rezervor, – este stătută.

— Cer iertare, căpitane, – replică omul, – este bună.

— Să vedem.

Nares luă polonicul pe care îl duse la buze.

— Pe legea mea, da… După toate, poate că a fost stătută, dar s-a reîmprospătat. Am văzut asta cândva pe un curier lung la capul Horn.

Ceva în intonaţia lui mă făcu să-l examinez mai de aproape. În vârful picioarelor, îşi plimba privirile în jurul lui, ca un om intrigat.

— Dvs. nu credeţi ceea ce spuneţi, zisei eu.

— Ba da, ba da, nu e nimic imposibil în aceasta… Este altceva care mă intrigă.

Cu aceasta, el chemă un om şi-l însărcină să suie în capul marelui catarg drapelul american adus cu noi, şi pavilioanele din codul semnalelor urcate pe catargul de mizenă.

— Acum, reluai eu, să vedem puţin apa din fundul corăbiei.

Barele pompei o dată puse la loc, apoi în acţiune, câteva lovituri de pârghie făcură să iasă pe punte torente fetide, care se scurseră în râuleţe în stratul vâscos al gunoiului. Aplecat pe triunghiul de sprijin, Nares examina cu atenţie scurgerea apei astfel pompată.

— Ce dracu cauţi?, îl întrebai.

— Îţi voi spune asta… dar nu este totul. Vezi aceste bărci? sunt trei, una pe ruf şi două pe şantiere. Bun. Atunci unde este aceea pe care Trent o punea în apă când cei doi mateloţi se înnecară?

— A adus-o pe bord, presupun.

— Aş vrea să cred dacă îmi spui pentru ce.

— Putea să fie o a patra.

— Într-adevăr, opină Nares. Locul ei era poate pe marele panou al deschizăturii. Dar eu nu văd

utilitatea, numai dacă ea n-a fost destinată plimbărilor căpitanului, pentru a cânta din acordeon, sub clar de lună.

Apa urca mereu în mânecă şi făcui observaţia că puteam să pompăm astfel secole întregi:

— Este apa lagunei pe care o scoatem. Căpitanul Trent n-a raportat el că vasul lua apă prin faţă?

— Ah! a spus el aceasta?, – zise Nares cu o mare răceală, în timp ce tocmai în acest moment ghiorţăituri curgând în ţeavă, anunţau că tot conţinutul de apă al corăbiei se sfârşia. Ce mai zici acum, d-ta, domnule Dodd?

Pronunţase aceste ultime cuvinte cu vocea joasă şi fără a părăsi triunghiul barei de sprijin. El adăugă:

— Acest bric este tot aşa de inpenetrabil în ce priveşte apa, ca „Norab Creina'' noastră. Mă îndoiam deja, înainte de a fi pus piciorul aici.

— Atunci, ce vei face cu Trent în toată această afacere?

— Nu fac absolut nimic. Nu ştiu dacă este un mincinos sau o bestie bătrână. Vă voi spune numai un lucru şi anume că mi s-a întâmplat de multe ori să eşuez şi că, vorbesc în cunoştinţă de cauză: când această corabie s-a lovit de coastă, când ea nu se înfipsese încă în nisip, n-ar fi trebuit mai mult de şapte sau opt ore de muncă pentru a o scoate de acolo. Orice debutant vă va afirma aceasta.

Nu răspunsei decât printr-o exclamaţie de surprindere. Nares urmă:

— De ce Trent nu şi-a degajat corabia? De ce a dorit el atât răscumpărarea la preţuri fabuloase, la vânzarea de la San Francisco, din moment ce-i era la îndemână să aducă bricul în port prin propriile lui mijloace?

— Poate că nu-i cunoscuse marea valoare până în momentul acela, insinuai eu.

— Ah! aş vrea eu să cunosc valoarea ei!, – strigă căpitanul. Nu vreau să vă descurajez mai

mult. Mi-am dat multă osteneală pentru a ajunge până aici şi acum când sunt, mă voi achita de această treabă cât mai bine o pot mijloacele mele. Fiţi liniştit: nu veţi avea nicio plictiseală cu mine.

Accentul lui amical inspira încredere. Îi strânsei mâna într-un elan cordial. Şi tot aşa de cordial, conchise el:

— Va fi, amicul meu. Iată-ne ajunşi o pereche de prieteni si nu voi lucra decât mai tare. Să mergem să mâncăm…

Masa terminată, cu această curiozitate nepăsătoare a oamenilor de mare, coborârăm pe insulă, la lumina unui măreţ clar de lună. O plajă de nisip ne înconjura din toate părţile. În centru era un masiv de mărăciniş care nu depăşea niciun metru şi jumătate în înălţime şi era locuit de pasările de mare. După o încercare în cursul căreia cuiburile începură să cadă şi ouăle să le călcăm sub picioare, în timp ce aripi ne loveau figura şi ciocuri încârligate ne ameninţau ochii, trebuirăm să renunţăm şi să facem înconjurul plajei.

Mateloţii se porniră la vânătoarea ouălor, astfel că nu mai aveau timpul să ne spioneze. Am urmat deci ţărmul semănat de fărâmături de corăbii, pentru a ajunge la extremitatea opusă aceleia unde debarcaserăm. La circa opt sute de metri, vedem schoonerul legănându-se în ancorele lui. O mare mişcare de pasări arăta, pe plaje, la patru sute de metri, locul unde mateloţii strângeau ouăle, dar care ne era ascunsă de crâng, când, într-o crestătură a nisipului intrând în desiş, zărirăm deodată o balenieră trasă la uscat şi odihnindu-se culcată pe tălpoaia ei:

— Ce mai e şi asta, acum?, – murmură Nares, înghemuindu-se în umbra arbuştilor.

— Trent!, sugerai eu cu inima bătând.

— Suntem nişte drăguţi gogomani de a fi venit pe pământ dezarmaţi, dar trebuie să ştim la ce ne putem aştepta.

Vocea lui ca şi figura păliră, trădând o emoţie puternică. Îşi luă fluierul lui de comandament, şi punându-l între dinţi, se îndreptă spre îmbarcaţie, supraveghind împrejurimile. Dar nicio frunză nu mişca. Baleniera văzută de aproape, ne făcu să aflăm că părăsirea ei se produsese deja de câtăva vreme. Era o barcă de şase metri, de tipul obişnuit, înzestrată cu lopeţi. Două sau trei butoiaşe se scufundau în apa din fundul bărcii. Unul dintre ele, care fusese găurit cu sfredelul, răspândea o putoare înspăimântătoare. Toate purtau aceeaşi etichetă de fabrică neo-zeelandeză, ca şi butoaiele cu carnea de bou înăbuşită găsite pe puntea epavei.

— Este barca căutată, zisei eu. Iată una din problemele dvs. rezolvată.

— Hei!, – zise el.

Gustă apa stagnândă din fundul balenierii.

— Dulce!, judecă el. Este apă de ploaie.

— Atunci?

— Misterul se îngroaşă. O a patra îmbarcaţie era inutilă „Norului Zburător'', şi acest fel de balenieră i-ar veni ca cerceii la urechile unei scroafe; este aceea de care se servesc caboteurii pentru a merge pe pământ când ancorează în insule.

Tot vorbind, el se juca inconştient cu cocoaşa fixată în faţa balenierii. Deodată, rămase pe loc, examinând extremitatea frânghiei.

— Ah! dar, – zise el, – această cocoaşe a fost tăiată! un marinar nu face niciodată altfel decât să tragă o legătură împrejur cu un cap de sfoară… Nu trebuie ca oamenii noştri să vadă aceasta. Din prudenţă, o voi aranja eu.

— Ce însemnează aceasta dară?

— Aceasta, înseamnă, domnule Dodd, că acest Trent este un mincinos. Cred foarte bine că aventura „Norului Zburător'' a fost ceva mai însufleţită decât părea s-o arate povestea acestui căpitan.

CAPITOLUL VI

Careul „Norului Zburător“

Soarele nu răsărise încă, – când, a doua zi, ne regăsirăm pe puntea epavei, Nares, eu, Johnson şi doi mateloţi. Am adus cu noi o duzină de securi noi, pentru a ataca masiva structură a corăbiei şi a ne deda, cu pasiune, acestui instinct de distrugere

şi, acestui gust al vânătoarei, atât de bine ancorat, în inima omului. Dărâmând, tot căutând, – ce bucurie pură! Şi nu era o jucărie pe care aveam s-o facem în bucăţi, ci un vas de mare înfuriată: nu căutam o batistă, ci un adevărat tezaur!

Puntea odată spălată i se descoperi marea deschizătură. Fundul corăbiei era plin de orez ambalat în coşuri chinezeşti. Johnson şi oamenii începură să scoată încărcătura corăbiei, în timp ce Nares şi cu mine, întinzând o pânză pe punte scotoceam cabinele. Nerăbdători de a ajunge la scop, punem în munca noastră o înflăcărare dezordonată. Acum, această primă zi de muncă îmi părea ca un coşmar de tărbăceală, de căldură, de grabă, o zăpăceală de neexprimat. Sudoarea ne curgea în averse pe figuri. Şi era o continuă fugă de şoareci, o împuţiciune sufocantă ridicându-se din fundul corăbiei unde apa stătuse, zgomotul asurzitor al securilor izbind cu lovituri puternice şi trozniturile lemnului care devenea ţăndări.

Pentru a începe, ne-am apucat să descurcăm cabinele şi să facem lângă cârmă o grămadă respingătoare de veşminte, încălţăminte, obiecte personale, veselă, hrană în lăzi deschise, cutii de carne conservată, într-un cuvânt cu toată încărcătura mobilizabilă a careului. Apoi urmă apartamentul căpitanului situat la tribord. Cuverturile ne serviră de coşuri în care să ducem cărţile, instrumentele şi toată garderoba.

În patru labe, Nares dădea iama pe sub pat, recompensat de sforţarea lui prin numeroase cutii de ţigări Manilla. Profitai pentru a deschide unele din aceste cutii și tăiai capetele mai multor ţigări, dar degeaba. Opium deloc!

— Ei bine, este? — zise deodată căpitanul, arătându-mi o mare cutie de fier legată la zid printr-un lanţ cu lacăt. Doamne, Dumnezeule iată ceea ce e nemaipomenit!

El nu spunea toate acestea cu accentul unui triumf asemănător celui care îmi umfla pieptul, ci

cu acela al unei adevărate surprize. Cu câteva lovituri de secure făcu să sară lacătul şi deschise cutia. Mă aşteptam să văd strălucind diamante de un milion? Orişicum, obrajii îmi erau înfierbântaţi: inima îmi bătea cu lovituri puternice. Dar, nu văzurăm la început decât o îngrămădire de hârtii bine clasate şi un carnet de cecuri. Atunci începui să răstorn totul. Nares îmi opri mâna şi, cu metodă, procedă la examinarea hârtiiior, pe care le rupse după aceea în ordine. Apoi ridică compartimentul de deasupra şi, la fund, descoperi o cutie cu ţigări legată şi patru plicuri de pânză. Deschisă, cutia era plină cu monede englezeşti în ce priveşte sacii de pânză, erau plini cu monede de argint. Nares începu să numere spunându-mi:

— Este cassa bordului.

— Cassa bordului! – exclamai eu, banii de care Trent se servea pentru tranzacţiile lui? Şi iată carnetul de cecuri care îi permitea să le tragă asupra armatorilor săi? Şi-a lăsat toate acestea care îi erau aşa de necesare?

— Se pare, – zise laconic Nares.

Bine socotit, erau acolo trei sute şaptezeci de lire sterline, din care nouăsprezece în bani. Repuserăm totul în cufăr.

— Părerea dvs. asupra acestei încurcături? întrebai eu.

— Domnule Dodd, – răspunse Nares, – dvs. nu vedeţi totul. Vă intrigă aceşti bani, dar, pe mine mă intrigă aceste hârtii. Ştiţi dvs. că pe bordul unei corăbii căpitanul are responsabilitatea banilor lichizi, pe care îi plăteşte dinainte oamenilor, încasează preţul de transport al mărfurilor şi pe acela al pasagerilor, că el poate să emită hârtie în porturile unde ajunge? El este înzestrat cu puteri din partea celor care se folosesc de el. Tot astfel, v-o spun, el îşi va uita mai degrabă pantalonii, decât aceste piese care dau încredere asupra corectitudinii lui. Ştiu oameni care se înecaseră pentru a-şi salva hârtiile, atestând asupra onoarei.

Şi iată că acest Trent, când nimic nu-l presa, pentru că nu avea altceva de făcut decât să treacă pe vasul englez, acest căpitan îşi lasă hârtiile în urma lui, pe corabia pe care o părăseşte. Degeaba văd faptul, nu mă pot împiedica să-l declar imposibil.

Dejunul nostru, pe punte, nu fu decât o lungă tăcere. Fiecare din noi se străduia să pătrundă enigma şi să descopere soluţia. Ştiu bine că, în ce mă priveşte, nu aveam cunoştinţă de niciun lucru exterior. Creierul meu era ca un tablou negru, pe care îmi mâzgăleam ipotezele succesive, pentru a le compara cu elementele de care dispuneam. În această puternică tensiune a spiritului, scena de la Black Tom's Bar îmi reveni în memorie şi revăzui deodată pe Kanaka.

— E un lucru, în tot cazul, zisei eu, pe care aş vrea să-l clarific. Acest Kanaka care însoţea pe căpitanul Trent şi pe care jurnalele îl pretindeau chinez; trebuie să găsesc cufărul lui şi să văd niţel ce este înăuntru.

— Foarte bine, domnule Dodd, – răspunse Nares, – aceasta îmi va permite să mă odihnesc mai multă vreme. Sunt încă foarte obosit.

Alergai la bucătărie unde pătrunsei fără greutate, fiindcă oamenii noştri goniseră pasările. Ea era încă mai înspăimântător de murdară decât restul corăbiei. Imediat, în colţul cei mai îndepărtat, văzui un cufăr frumos, în lemn de camfor, asemănător acelora după care se înnebunesc mateloţii şi chinezii. Ajunsei la el şi îl forţai cu ajutorul unei securi.

Iată-mă cu amândouă mâinile înăuntru, aşa cum fac vameşii. Pentru moment scotocii în pânză şi bumbac, apoi simţii foşnetul mătăsii şi scosei mai multe benzi din acest ţesut acoperite de caractere necitibile şi care, recunoscui deodată, erau pentru a forma un fel de ornament sau de talisman, cum se văd foarte adesea suspendate la paturi, la chinezii din clasa de jos. Afacerea era în regulă: bucătarul „Norului Zburător'' fusese un chinez, cu atât mai

sigur cu cât văzui încă veşminte de noapte chinezeşti, o chitară cu trei coarde de aceeaşi provenienţă, o batistă de mătase în care erau legate rădăcini şi ierburi, fără îndoială medicinale, şi un dichis total de fumător de opium, cu o bună provizie din acest drog.

În aceste condiţii, ce era, oare, Jos Amalou? Poate că furase el deja, acest cufăr, în momentul îmbarcării sub un nume fals, lucru posibil, cum totul era dealtfel, într-o asemenea încurcătură. Dar, în total, aceasta nu limpezea nimic. Dimpotrivă, lucrurile se întunecau chiar. Pentru ce lăsase el pe loc acest cufăr, atunci când toate celelalte se găseau cu susul în jos, răsturnate, golite sau cel puţin scoase în mijlocul drumului. Unde dar, Jos Amalou ascunsese un al doilea cufăr, acela cu care plecase la Honolulu?

— Ei bine, cum v-a mers?, – întrebă căpitanul – pe care-l revăzui sprijinit de maldărul de vechituri şi de furtişaguri scoase din cabină.

Accentul său, expresiunea sa animată, felul cum subliniase cuvinte „v-a mers“, mă informa că nu eram singurul care făcusem descoperiri. Anunţai, totuşi, pe a mea. El nu păru prea emoţionat şi îmi răspunse:

— Ah! într-adevăr!… Bun. Acum, binevoiţi a arunca o privire acolo şi mărturisiţi-vă bătut.

Cu un gest brusc el întinse înaintea mea, pe punte două jurnale pe care nu le vedeam decât în mod vag, în preocuparea mea cu privire la Amalou. Nares insistă:

— Priviţi deci, domnule Dodd. Nu vedeţi titlul: Sydney Morning Herald? Şi data: 26 noiembrie! Ori, treisprezece zile după apariţia în Noile-Galles de Sud a acestor numere, aceeaşi corabie, actualmente sub picioarele noastre, ridica ancora pentru a părăsi China. Cum dracu a putut să ajungă Sydney Morning Herald la Honk-Kong în treisprezece zile? Trent nu făcuse escală, el nu comunicase cu nicio altă corabie până în

momentul când a ajuns aici. Deci n-a putut să cumpere aceste jurnale decât la Hong-Kong sau aici: n-ai încotro, fiul meu.

El se lăsă să cadă pe maldărul de îmbrăcăminte ca un om obosit de viaţă şi de complicaţiile sale.

— Unde le-ai găsit? întrebai. În portofelul negru?

—Da, dar dvs. nu aţi vedea altceva decât un creion cu o mină de plumb şi nu ştiu ce caraghios de cuţit.

Examinai conţinutul portofelului şi fui bine răsplătit.

— Fiecare cu meseria lui, căpitane, îi spusei.

D-ta eşti marinar şi în ceea ce priveşte marea, mi-ai explicat o grămadă de lucruri care, fără d-ta, ar fi rămas pentru mine literă moartă. Dar eu, sunt pictor şi, iată ceea ce este şi mai curios încă decât celelalte: acest cuţit, este un cuţit cu paletă. Creionul este un Windsor şi Newton BBB. Un cuţit cu paletă şi un BBB pe acest bric rătăcitor! Asta este!… Şi creionul a fost tăiat de un artist, nu pentru a scrie, ci pentru a desena. Nimeni nu ar scrie cu acest vârf de ac. Cum a venit acest artist aici de la Sydney?

După o clipă de tăcere comună, reluai:

— Căpitane, este nu ştiu ce diabolic în această poveste a bric-ului. Cu experienţa d-tale de om de mare, ce presimţi? Fraudă? Piraterie! Care pot să fie amănutele şi scopul unei atare afaceri?

— Domnule Dodd, răspunse Nares, cu bună dreptate vorbeşti de experienţa mea, şi, astfel precum credeţi, cunosc numeroase proceduri care să permită unui căpitan necinstit de a pungăşi mai mult sau mai puţin pe armatori. Ele sunt numeroase dar nu atât pe cât aţi crede-o, şi în orice caz niciunul nu se acordă cu ceea ce putem şti, sau presupune, din faptele şi gesturile lui Trent. Toate acestea nu au niciun înţeles. Este un fel de coşmar tâmpit. Nimic mai patetic decât viaţa iar mersul unei corăbii, înseamnă capital, este o proprietate.

Porturile sunt pline de funcţionari gata să bage în închisoare un căpitan care nu-şi alege drumul drept, care nu este tot aşa de curat ca un dolar nou. Lloydul, Biroul Veritas, etc., pândesc la toate colţurile oceanului. Şi mai sunt agenţiile de asigurare, consulii, agenţii de vamă. Închipuieşte-ţi un pământean cu o sută de detectivi pe urmele sale!

— Dar pe mare?

— Mă faceţi să râd. Nu se poate sta totdeauna pe mare. Totdeauna sfârşeşti prin a intra într-un port. Nu, toată această afacere este absurdă. Dacă aceasta are vreo semnificaţie nu se găseşte pe lume vreun Oedip capabil de a dezlega enigma. Să lucrăm. Securile noastre vor fi poate mai pătrunzătoare decât noi.

Ne-am reluat dară cercetările. Dar s-a isprăvit cu descoperirile pentru ziua aceea. Ne-am întors pe schooner cu ce era mai bun din prada noastră: cărţi, instrumente, hârtii, mătăsuri, curiozităţi, şi dineul isprăvit, în timp ce Johnson juca o mare partidă de bezig între mâna sa dreaptă şi cea stângă, Nares şi cu mine ne-am pus să examinăm cu deamănuntul cele găsite.

Mai întâi cărţile: romane de d-ra Braddon, poveşti detective ieftine, un volum din teatrul lui Shakespeare. În rest nu erau decât cărţi de navigaţie, dar, spre marea noastră surprindere, nu se vedea printre acestea Ghidul navigatoului în Pacific, de Hoyt, ale cărui indicaţii greşite, după raportul căpitanului Trent, îl aduseseră la insulă.

— Şi iată un nou subiect de meditaţii! strigai eu. Să-ţi pierzi capul, nu altceva!

— Dar eu am acest ghid, zise căpitanul. Să vedem ce spune cu privire la aceasta.

Se duse să ia cartea de pe etajera de la căpătâiul patului său. Acest pretins „ghid,ţţ indica clar că Pacific Mail Company era gata să instaleze pe insulă un depozit de cărbuni şi avea deja acolo o agenţie.

— Se pune întrebarea, spuse căpitanul, de unde se informau aceşti oameni? Iată ceva mai mincinos decât toate gogoşile unei campanii prezidenţiale.

— În tot cazul, spusei, aceasta este Hoyt al dvs. Aş vrea să ştiu ce a devenit acela al lui Trent.

— L-a luat cu el, rânji Nares. Îşi uită casa de bani, cărţile şi cecurile, dar nu pe Hoyt al său, acum când nu are altceva de făcut decât să călătorească ca pasager pe „Furtuna''! Trebuia să ia cu sine unele mici lucruri, dacă nu voia să trezească bănuieli pe vasul salvator.

Ridicai un alt ghid, cu mult mai recent, editat de amiralitatea engleză. Această carte, într-o stare de uzură care indica o răsfoială constantă, dădea asupra insulei indicaţiuni conforme adevărului.

— Remarcaţi, spusei, arătând pasajul lui Nares, că toţi Hoyt-ii de pe pământ n-ar fi putut să înşele pe Trent. Întrucât avea sub mână toate aceste ultime informaţii, furnizate de un indicator oficial, şi de care cu siguranţă s-a folosit.

— Vezi bine! este un fapt, strigă Nares. Poţi inventa poveşti cu multă grijă, dar totdeauna se găseşte vreun detaliu pe care-l neglijezi. În felul acesta „ţi se închide fleoanca''.

Atunci am încercat să ne dăm seama mai bine de caracterul acestui Trent, printr-un examen atent al hârtiilor sale. Aceste cercetări nu izbutiră. Recunoscurăm foarte repede că, cu siguranţă, stăpânul „Norului Zburător'' era un om al ordinei. Toate hârtiile sale importante erau etichetate, cu grijă rânduite în învelitori. Gustul său pentru societate, pentru întruniri de prieteni, se arăta în mai multe ocazii, dar, pe de altă parte, îl simţeai foarte sobru, foarte îndepărtat de excese. În afară de corespondenţa de afaceri, nu găsirăm decât o singură scrisoare cu caracter intim şi, care, semnată Hannah Trent, constituia o presantă cerere de bani, într-un moment de strâmtoare pecuniară. Acest document, fără dată şi loc de origine, nu

fusese clasat şi nu ştiu ce voce secretă îmi spunea că rămăsese fără răspuns.

Mai mult, nu găsirăm decât puţine scrisori pe întreaga corabie. Dar, în schimb, fotografiile erau numeroase, bune şi cinstite figuri de tinere femei, sau de doamne bătrâne, sau copii, care nu însemnau nimic pentru noi. Totuşi, ne-am convins că totul trebuie să fie examinat cu deamănuntul, căci acest examen ne va conduce la cea mai importantă, fără îndoială, din descoperirile noastre.

— Toţi aceşti ticăloşi nu prea sunt bărbaţi frumoşi, domnule Dodd, opină căpitanul întinzându-mi o fotografie pe care tocmai o examinase cu atenţie.

— Care? făcui eu căscând, căci ziua fusese laborioasă şi, foarte obosit, mă simţeam atras de patul meu.

— Ei bine, Trent şi compania, răspunse el. Iată un tablou istoric. El ne prezintă toată banda.

Această enunţare nu-mi excită mai deloc curiozitatea. Văzusem deja pe căpitanul Trent în carne şi oase şi dorinţa de a-l revedea nu mă chinuia deloc. Cu lene, pusei fotografia în lumină bună. Ea reprezenta puntea bric-ului văzută din faţă. Tot echipajul formase un grup, oamenii pe punte, statul major pe dunetă. În josul fotografiei o inscripţie indica: „Bric-ul Norul Zburător'' la Rangoon', cu o dată şi deasupra fiecărui cap, numele personajului era scris cu grijă.

Apoi, cum continuam să privesc maşinal, am simţit o mare zvâcnitură de inimă. Vălul oboselii şi al somnului se ridică deodată dinaintea ochilor mei, cum se împrăştie ceţurile. Ceea ce ţineam în mână, era fotografia unei trupe de necunoscuţi! Numele lui J. Trent, sus şi în mijlocul fotografiei, se raporta la un mic domn foarte subţirel, cu sprâncenele încruntate, cu barbă albă, în jachetă şi pantaloni albi, cu o floare la butonieră, cu bărbia ridicată cu superioritate, cu fălcile strânse şi hotărâte. El aducea puţin a marinar şi mult a

rândunică, atât de aspru şi înţepat, că l-ai fi luat bucuros drept predicatorul vreunei secte rigide. În tot cazul nu era Trent din San Francisco!

Tot astfel, toţi mateloţii îmi erau necunoscuţi. De necontestat, Chinez, bucătarul poza aparte, pe scările dunetei. Dar chipul care mai ales îmi atrase curiozitatea, fu acela care se găsea sub inscripţia: E. Goddedaal, secund. Acest om, pe care nu-l văzusem, încă, îmi părea să fie capul acestui mister şi examinai trăsăturile sale cu toată amănunţimea unui detectiv în funcţiune. Era înalt, după cât se părea blond deschis, ca descendenţii Vikingilor. Părul său neglijat, buclat, se aglomera în smocuri împrejurul capului său şi doi favoriţi enormi reieşeau din figura sa, precum colţii unui animal curios. Aceste atribute virile şi atitudinea de cuasi-sfidare pe care o afecta, nu se potrivea deloc cu expresiunea sa. Toate acestea alcătuiau un personaj violent şi îndrăzneţ, cu ceva afemeiat. Acest om trebuia să fie teribil la mânie, sentimental; de asemenea, trebuia să aibe sensibilitate.

O clipă, meditai asupra descoperirii mele, întrebându-mă cum să o prezint ca să obţin un maximum de impresie dramatică asupra căpitanului. Şi în acel moment îmi adusei aminte de albumul meu. Mă dusei să-l caut şi, întinzând lui Nares cele două chipuri atât de neasemănătoare al acestor două grupuri ale „aceluiaşi'' echipaj, îi spusei:

— Nares, ştii în ce condiţii văzusem pentru prima oară pe căpitanul Trent la Blanck Tom's Bar la San Francisco şi cum era însoţit de un Kanaka, purtător al unui canar în colivie; ştii ce frică mortală i-am citit pe figură în timpul adjudecării. Ştii că mi-a părut tot aşa de surprins ca oricare alt spectator al acestei vânzări, la preţul formidabil care nu înceta de a se urca. Ei, bine, iată omul pe care l-am văzut atunci, cu subordonaţii săi. Îi arătai pe desenul meu portretul pretinsului Trent şi adăugai:

— Găseşte-mi una din aceste figuri pe fotografie şi voi fi foarte obligat.

Nares compară cele două chipuri în linişte, şi sfârşi prin a-mi răspunde:

— Dragul meu, asta mă uşurează puţin. Orizontul se clarifică în mod vag. Ar fi trebuit să prevedem cam aşa ceva după cantitatea aceasta de cufere… Nu vreau să fac presupuneri precise, dar aici e vorba de nişte uneltiri.

— Asta miroase a piraterie, nu-i aşa?

— Cred că niciunul, nici altul, nu suntem atât de tari, pentru a da un nume acestei afaceri.

CAPITOLUL VII

Încărcătura „Norului Zburător“

Pentru a-ţi da seama de efortul care era de făcut, trebuia să te gândeşti că puntea dinainte era toată îngrămădită cu diverse vechituri: îmbrăcăminte, instrumente, cărţi, cutii de conserve, etc., magazia aproape plină cu orez, întrepuntea înfundată cu ceai şi mătăsuri. Trebuia mai întâi să extragi toate acestea din epavă. Dar aceasta nu era decât o parte din lucrul nostru. Toate compartimentele, despărţiturile cabinelor, toată lemnăria corăbiei însăşi, puteau să ascundă comoara. Era deci indispensabil de a distruge cea mai mare parte a corăbiei, ca şi o mare parte din căptuşala vasului şi a scheletului, tot restul trebuia ascultat, cum un medic ascultă pieptul unui bolnav. Îndată ce vreo piesă a lemnăriei dădea vreun sunet îndoielnic, topoarele intrau în mişcare pentru a ne arăta despre ce era vorba.

Lucru brutal, extenuant, omorâtor în adevăr. Zi de zi, deschideam un drum mai adânc în scheletul „Norului Zburător'' dar fiecare seară ne găsea tot atât de depărtaţi de scopul sforţărilor noastre devastatoare. Aceste decepţii repetate nu-mi slăbeau curajul, dar îmi simţeam încrederea dispărând.

Cât despre Nares, el devenea din zi în zi mai sobru şi mai taciturn. Seara, după masă, petreceam o oră împreună în careu. De abia spunea un cuvânt din timp în timp, cu aerul ursuz.

La început, zelul oamenilor mă izbise. Atenţi la cel mai mic cuvânt al căpitanului, ei desigur că nu-l iubeau, dar le inspira o evidentă admiraţie. Un cuvânt al lui, pronunţat fără prea multă asprime, valora mai mult în ochii lor decât o laudă din partea mea sau chiar un bacşiş. Ajungeam să cred

că teoriile sale despre comandă, deşi împinse la exces, nu erau lipsite de bază. Dar echipajul se plictisi de o sarcină ingrată, fără rezultate apreciabile. Mateloţii începură să bombăne. Ne simţeam înconjuraţi de rea voinţă.

În ciuda discreţiei noastre, aceşti oameni erau acum perfect informaţi asupra scopului cercetărilor noastre, toate aceste curiozităţi transpirând mai mult sau mai puţin. Îi auzeai discutând purtarea căpitanului Trent şi emiţând ipoteze asupra locului unde se ascundea opiumul. Vă gândiţi bine, că eu ascuţeam urechea şi ascultarea propunerilor aproape îndemnând la răscoală, făcu să nască o idee în creierul meu. O împărtăşi lui Nares:

— Nu crezi că promisiunea unei recompense îi va stimula puţin?

— Dacă crezi, răspunse el, că lucrul deja obţinut de la ei face lefurile, pe care le plăteşti, te priveşte. D-ta eşti supraveghetorul, la urma urmei.

Pentru cine cunoştea pe Nares, acest răspuns constituia o totală adeziune la propunerea mea. Mateloţii fură chemaţi în partea dinapoi. Nicicând căpitanul nu arborase o expresie mai ameninţătoare şi echipajul fu îndată convins că un lucru prost făcut va merita o aspră pedeapsă. Căpitanul se plimba din lung în larg pe dunetă. Pe deasupra umărului său, el lătra:

— Ascultaţi, voi ăştilalţi: Domnul Dodd oferă o recompensă primului care va pune mâna pe ascunzătoarea cu opium. Sunt două chipuri ca să faci să meargă catârii: loviturile de picior sau morcovii. Domnul Dodd vrea să încerce morcovii: n-are decât…

Se opri, şi cu mâinile la spate, se plantă în faţa oamenilor pentru a adăuga:

— Numai, vă previn că, dacă opiumul nu este găsit în cinci zile de acum înainte, veţi putea să veniţi pentru loviturile de picior, băieţii mei! Haideţi, domnule Dodd.

— Amicii mei, spusei, iată ce propun: ofer o primă de o sută cincizeci dolari care va fi vărsată autorului descoperirii. Acel care ne va arăta numai calea, va primi o sută douăzeci şi cinci de dolari, ceilalţi douăzeci şi cinci revenind celui care va scoate efectiv drogul la lumina zilei.

— Să facem mai bine, strigă căpitanul. Eu ridic prima la două sute cincizeci de dolari.

— Bravo! căpitane, răspunsei. Iată ceea ce este şic!

— Este cu inima bună, replică el.

Propunerea nu fu făcută în zadar. Echipajul porni cu spor la lucru, comentând zgomotos Atunci bucătarul chinez înaintă spre noi, înmulţind salturile.

— Căpitane, spuse el, eu selvit doi ani sub pavilion amelican, şase ani băiat pachebot, eu ştiu multe.

— Ah! strigă Nares, tu ştii chiar atâtea? Cum se face că n-ai ştiut puţin mai devreme?

— Eu gândit să am lecompensa, răspunse Celestul, cu un surâs plin de demnitate.

— Da, vorbeşti, din moment ce este vorba de adunat bani. Ei bine, haide. Dacă spui adevărul, vei avea prima.

— Eu mult gândit. Multe cufele olez în magazie. Plea multe. Atunci, plinte ele mult opium în cufelele cu olez.

— Ce crezi, domnule Dodd? întrebă căpitanul. Are sau nu dreptate? Aş fi chiar înclinat să cred că are, căci dacă se înşeală unde dracu ar putea să fie opiumul? Numai să nu stricăm o sută cincizeci de tone de orez pentru nimic.

— Nu aveţi de ezitat, spusei. Orezul nu este decât o bagatelă care nu va influenţa cu nimic asupra succesului sau eşecului expediţiei.

— Iată cuvântul pe care-l aşteptam.

Şi Nares dădu ordine pentru cercetarea sacilor cu orez. Deja magazia se găsea aproape golită. Sacii cu orez erau îngrămădiţi pe punte şi în partea

din faţă a corăbiei, pe care le acopereau aproape în întregime. Aveam de cercetat cam şase mii de coşuri. Toată lumea ajuta.

Înarmat cu un cuţit, fiecare din noi spinteca coşul cel mai apropiat, îşi înfunda mâinile în orez, scormonea peste tot, apoi nesimţind nimic anormal, vărsa boabele pe punte, unde se îngrămădeau, se răspândeau, curgeau prin locuri goale, sau câteodată zburau când sufla vântul. Împrejurul corăbiei, astfel transformată într-un grânar debordant, păsările mării zburau în vârtej, strânse ca un nor de lăcuste. Înnebunite la vederea unei atare cantităţi de hrană, ne asurzeau cu strigătele lor ascuţite, tăbărau în mijlocul nostru cu o obrăznicie surprinzătoare, ne loveau obrazurile, ne smulgeau boabele din mână.

Cu degetele sângerânde de loviturile de cioc, mateloţii turbară de mânie la aceste asalturi insolente şi dureroase, cu lovituri de cuţit, loviră în dreapta şi în stânga, în roiul zburător şi se puseră din nou la lucru, fără a ţine seama de sărmanele animale, care mai întâi încântate de pleaşcă, veniseră să se zbată şi să moară la picioarele lor. Era un tablou curios pe care-l formau aceste păsări planând şi coborând spre punte, corpurile morţilor şi răniţilor mâzgălind cu sângele lor, jgheaburile debordând de boabe, oamenii îndârjiţi în căutarea lor frenetică, omorând şi vociferând sub pânzele învălmăşite, şi pe deasupra tuturora cerul strălucitor al Pacificului.

Era aproape ora zece dimineaţa, când Nares, care tocmai spintecase un nou coş, lăsă să cadă la picioarele sale, în mijlocul orezului, o cutie de fier alb, înfăşurată în hârtie, purtând caractere chinezeşti! Mateloţii scoaseră un mare strigăt de dezamăgire. Dar, o secundă mai târziu, aclamau succesul căpitanului, se aruncau asupra sacului deschis şi scoteau alte cutii asemănătoare, şase în total.

— Felicitările mele, domnule Dodd, făcu Nares, strângându-mi mâna. Începeam să cred că această zi nu va veni niciodată.

Tonul cu care pronunţă aceste cuvinte mă mişcă profund şi cu lacrimile în ochi primii apoi felicitările şi strângerile de mână ale oamenilor, căci le simţeam sincere. Căpitanul explica:

— Sunt cutii de cinci taeli, adică mai mult de două livre. Sacul conţine deci cam de două sute cincizeci de dolari. Haideţi, tăbărâţi băieţi. Înainte de a cădea seara, vom fi făcut din domnul Dodd un milionar.

Surescitaţi de apropierea comorii, aceşti oameni care nu mai aveau nimic de aşteptat pentru ei înşişi, se puseră din nou pe lucru cu o ardoare îndoită, o adevărată furie. Orezul ni se urca până la genunchi, sudoarea ne curgea în ochi şi ne orbea, braţele ne dureau teribil dar nimic nu oprea excitaţia noastră. Ora dejunului venită, eram prea tărbăciţi pentru a mânca, sau chiar numai a ne ţine pe picioare şi, totuşi, masa abia terminată, eram din nou în picioare scotocind în boabe. Înaintea serii, totul se sfârşi şi ne găseam în faţa unui rezultat întristător.

Într-adevăr, din toate lucrurile neexplicabile care ţeseau povestea „Norului Zburător'', acesta era încă cel mai neexplicabil. Numai douăzeci de saci conţineau opium. Fiecare dintre ei avea aceeaşi cantitate de drog ca primul. Erau deci, în total, circa una sută patruzeci de livre, care, la preţul contrabandei, la Honolulu, valora cu totul circa cinci mii de dolari. Şi noi plătisem, Jim şi cu mine o sumă de cincizeci de mii de dolari!

Şi Bellairs se întristase de a nu fi putut împinge mai sus licitaţia! Cum să-mi expun stupoarea?

Totuşi, putea să mai fie şi o altă ascunzătoare. Niciodată o corabie n-a fost mai conştiincios scotocită de cei mai fini agenţi ai fiscului. Nicio şansă nu fu neglijată. Niciun decimetru pătrat din lemnăria bric-ului care să nu fi fost sondat,

ciocănit, ascultat. Oamenii, interesaţi prin promisiunea noilor prime, puneau în joc toate facultăţile lor de investigaţie. Seara, unul în faţa altuia, în careu, Nares şi cu mine, scotoceam toate posibilităţile, ne torturam creierul pentru a descoperi vreun nou şiretlic imaginabil al contrabandiştilor.

În total, afacere lamentabilă. În afară de cinci zeci de mii de dolari, fără a vorbi de locaţiunea schoonerului, salariile şi dobânzile banilor împrumutaţi. Dacă totul ar fi mers bine, ar însemna că realizăm cincisprezece la sută asupra fondurilor noastre. Aşa, nu suntem numai căzuţi în faliment, dar suntem clownii falimentului. Toată lumea îşi va bate joc de noi.

Cred că am primit cu demnitate lovitura. În timpul lungilor noastre căutări, avusesem timpul să mă obişnuiesc cu eşecul eventual probabil. Dar gândul la Jim şi la Mamia, îmi cauza o adevărată suferinţă fizică, astfel încât, chiar conversaţia sau numai tovărăşia în care mă găseam, erau aproape insuportabile, când căpitanul propuse să coborâm pe pământ. Primii cu bunăvoinţă propunerea.

Mergeam în linişte de-a lungul plajei. Soarele arunca razele sale pe capetele noastre. Albul orbitor al nisipului, răsfrângerea lagunei, ne martirizau ochii, în timp ce ţipetele acre ale păsărilor, amestecate zgomotului stâncilor, compuneau o simfonie stranie.

— E inutil să vă spun că afacerea este aranjată? — întrebă Nares.

— Inutil.

— Îmi pusesem în gând să plecăm mâine, – urmă el.

— E cel mai bun lucru.

— Vom merge la Honolulu?

— Perfect: Honolulu. Ne vom ţine de program.

Fu o tăcere. Nares îşi limpezi gâtul şi îşi deschise inima.

— Domnule Dodd, am fost prieteni buni. Ai trecut printr-o grea încercare. A trebuit să lucrezi aspru, am fost rău secundaţi si iată-ne bătuţi în mod murdar. Cu toate acestea n-a existat un cuvânt rău între noi. Nu spun asta pentru a mă lăuda. Nu mi-am făcut decât datoria, ceea ce eram plătit pentru a face, la ceea ce fusesem chemat să fac. Nu era acelaşi lucru cu dvs. Lăsaţi-mă să v-o spun: Dvs. v-aţi comportat ca om, aşa că toată lumea vă stimează şi vă admiră, în ce mă priveşte, aveam pentru aceasta toată inima şi gâtul mi se strânge când trebuie să spun că am eşuat.

Voiam să-i mulţumesc, dar el mă preveni:

— Nu v-am adus pe uscat pentru a vă face să-mi cântaţi laude. Noi ne înţelegem amândoi. Avem încredere unul în celălalt şi iată totul. Vreau să vă vorbesc de altceva: ce vom face noi cu această epavă şi cu romanul ei misterios de zece parale?

— Zău dacă ştiu, zisei eu, nu m-am gândit deloc, dar vreau să am ultimul cuvânt şi dacă falsul Trent nu s-a volatilizat, voi pune mâna pe el, chiar dacă dracu şi-ar vârî coada.

— Oh! nicio îndoială că n-aţi parveni într-o zi sau alta. Dar sunteţi în realitate hotărât?

— Un lucru la care sunt determinat, răspunsei eu, este să nu ne lăsăm, Pinkerton şi cu mine, în prada curiozităţii publice. Mi-ar plăcea mai mult să păstrez în secret această proastă poveste de contrabandă şi aceste inteligente operaţii comerciale, care constau în a plăti cincizeci de mii de dolari, pe ceea ce nu valora decât cincisprezece mii.

— Sunt mulţumit, reluă căpitanul, – că vă daţi socoteală de greşeala comercială pe care aceasta v-a adus-o. Pe de altă parte, nu veţi parveni, chiar dacă aţi sfârşi prin a încolţi toată banda într-un loc, a obţine confidenţele şefilor. Nu veţi scoate nimic de la oamenii echipajului, care, fără îndoială nu ştiu aproape deloc de ce este vorba. Atunci, să lăsăm totul uitării.

— Dvs. vorbiţi ca şi când ar fi în puterea noastră!

— Nimic nu ne împiedică, – afirmă el. Să vedem dacă aceşti oameni de pe „Norab Creina“ nu ştiu mai mult? O să-i împiedicaţi să vorbească?

— Şi cum! e destul să-i debarcăm într-o noapte, complet beţi, şi să plece din nou a doua zi de dimineaţa, pentru călătorii de curs lung. Dacă nu pot să-i împiedec de a vorbi, pot cel puţin să-i fac să nu rămână împreună pentru a povesti istoria şi a corobora flecăreala lor reciprocă. Dacă întregul echipaj se înţelege ca să vorbească, oamenii îi dau atenţie. Dacă aici şi colo, o veche coajă de stridie deapănă reclama ei şarlatanească, asta nu e decât o poveste de marinar, după atâtea altele. Mai mult, ei nu vor putea vorbi înainte de şase luni, sau poate, – dacă avem norocul ca să fie vreo balenieră gata de plecare – trei ani, la capătul cărora romanul de zece bani al Norului Zburător nu mai este decât o poveste veche.

— Este ceea ce dvs. numiţi a împrăştia oamenii, nu-i aşa?

— Da, dar este încă o oarecare persoană care ar putea să-şi verse focul, cu toate că nu cred că are prea mare lucru de spus…

— Şi cine dar, cine?

— Epava. Este infinit probabil că nimeni nu va veni vreodată să scormonească aici. Dar să nu uităm că sunt adesea lucruri improbabile care se produc. Şi dacă, pentru anumit motiv ce nu-l putem pevedea, cu puţinul pe care-l ştim, acel care ar debarca aici, ar poseda lumini speciale care i-ar permite să descopere ceea ce noi n-am putut la lumina zilei? Nu se ştie ce întâmplare se poate produce. Mi se pare că trebuie să mă lăsaţi să tratez această epavă în felul meu.

Atenţia mea se micşorase, căci un nou gând îmi prinsese spiritul. Răspunsei:

— Faceţi dar ceea ce vă place… În tot cazul greşeaţi adineaori: noi nu putem să înăbuşim

această afacere. Aţi uitat ceva: există un fals Trent, un fals Goddedaal, un fals echipaj care s-au dus la ei acasă. Dacă nu ne înşelăm, niciunul din aceşti oameni nu va merge până la capătul călătoriei lui. Trebuie să credem noi că nimeni n-o să bage de seamă?

— Nu sunt decât mateloţi, – v-am spus-o, – strigă Nares. Unul este din Hull, un altul din Suedia, un altul din Liverpool, un altul din Londra… Cui strică, când un om lipseşte dintr-un loc? Nimic nou. S-a îmbătat şi a fost adunat de poliţie, sau s-a înnecat, sau a dezertat, numai dacă nu a fost părăsit pe undeva. Este viaţa şi moartea marinarului…

— Ah! strigai eu cu amărăciune, ştiu eu, dacă nu mi-ar fi mai bine să fiu eu părăsit aici? Gândul de a revedea pe Jim după ceea ce s-a petrecut în această insulă, e groaznic.

Nares dădu dovada de un mare tact…

— Trebuie să mă reîntorc pe bord. Johnson este în curs de a strânge arama şi pânzele provenind de la bric. Mai sunt câteva lucruri mărunte de pus la punct pe „Norab Creina'', înainte de a pleca. Dacă vă place să fiţi lăsat liniştit în acest fel de coteţ, vă voi trimite să vă prevină pentru masa de seară.

Niţică singurătate! Ce uşurare, în starea de spirit în care mă găseam. Am profitat de ocazie. El se duse la bord şi eu rătăceam la întâmplare. Mă gândeam la Jim, la Mamia, la averea noastră pierdută, la speranţele mele zburate, la viaţa care mă aştepta. Ce meserie anostă trebuia să accept pentru a-mi câştiga existenţa până în ziua liberării supreme?

În tristeţea mea, nu ştiam nici chiar unde mă conduceau paşii. Astfel ajunsei pe punctul cel mai ridicat al insulei. Vedeam laguna, stâncile din apă, tot orizontul. Nu departe de mine, era insula a doua, epava şi barca „Norab Creina“ care, deja venea. Soarele urma să dispară în valuri, şi la

bordul scoonerului soba de la bucătărie scotea fum.

Nu avusei timpul să examinez în amănunt o descoperire bruscă care mă mişcase poate mai mult decât precedentele, într-atâta sugera ea ipoteze bizare. Sub picioarele mele, era cenuşa resturilor unui foc din lemnul epavelor, care a trebuit să ardă timp de mai multe zile, mare, copios, plin de fum, unul din acele focuri pe care-l aprind şi-l întreţin naufragiaţii pe o insulă pierdută, în speranţa de a atrage atenţia vreunei corăbii.

Şi apoi, m-au strigat şi am alergat spre barcă.

CAPITOLUL VIII

Unde devin contrabandist şi căpitanul, cazuist

În această ultimă noapte pe insulă, am dormit puţin; la răsăritul soarelui fu tărăboiul plecării, dar eu continuarn să somnolez încă un moment şi, când am ieşit din capotă, schoonerul părăsea laguna, pentru a intra în marea largă. Stâncile îşi urlau ameninţarea la puţină distanţă, şi, în urma noastră, văzui epava aruncând o coloană de fum. Nares îi dăduse foc. Flăcările atingeau plafonul careului. Pe măsură ce ne îndepărtam, incendiul se accentua, şi după ce insula nu a mai apărut la

orizont, fumul se întindea încă pe cer, ca dârele pe care le lasă în urma lui un vapor. Plutea între mare şi nori, şi puţin după aceea, zărirăm munţii sterpi ai Oahu-ului. Nu mai rămânea, fără îndoială, din „Norul Zburător'' decât o amintire care ne aparţinea în mod propriu, fără împărţeală. Crepusculul ne lumină cu primele lui luciri, insula principală a Hawaiului. În ciuda unei brize proaspete, sub un cer fără nori, mergeam atât de aproape pe cât posibil de-a lungul ţărmului melancolic, dominat de munţii sterpi şi de penajul cocotierilor.

Noaptea lăsată, plutirăm spre golful Perlelor, unde Jim luase întâlnire pentru noi cu corespondentul său şi contrabandiştii. Marea nu clipocea decât foarte puţin şi noaptea, din fericire, era foarte întunecoasă. Urmând instrucţiunile noastre, mergeam aproape cu toate focurile stinse. Ne arătam prezenţa cu două focuri roşii suspendate la cele două părţi ale prorei, la şaizeci de centimetri deasupra apei. O sentinelă veghea la capătul catargului din faţă, o alta pe barele mizenei şi întreg echipajul din faţă, pândea sosirea prietenilor… sau duşmanilor.

Era clipa hotărâtoare. Jucam libertatea şi reputaţia pentru o sumă ridicolă, în situaţia mea de falit. Dar piesa era în joc, şi trebuia sfârşită.

Câtăva vreme, nu văzurăm decât creasta neagră a insulei, torţele indigenilor la pescuitul de noaptea, focuri tremurătoare aici şi dincolo, de-a lungul ţărmului şi constelaţia care anunţă corăbiilor locul Hanoiului. O stea roşie slabă apăru între pământ şi noi. Ea părea că se apropie. Am dat semnalele cuvenite, coborând o lanternă albă şi stingând focurile roşii, în timp ce ne îndreptam către locul de sosire.

Un zgomot de lopeţi se apropie. O voce strigă:

— Domnul Dodd?

— Da, răspunsei eu. Domnul Pinkerton e acolo?

— Nu, e numai prietenul lui Speedy, cu scrisori pentru dvs.

— Foarte bine, îmbarcaţi domnilor.

O clipă după aceea, o cunoştinţă din San Francisco, bursierul Speedy, un mic domn cu numele de Sharpe şi un om de talie mare cu un aer înfloritor de risipitor, numit Fowler – ştiui după aceea că era un capitalist foarte influent în insule – se găseau pe bordul nostru.

— Avem noutăţi, rele să vă spunem, domnule Dodd, – zise Flower: casa dvs. este în faliment.

— Deja? – strigai eu.

— Oh! e minune că Pinkerton a ţinut lovitura atât de lungă vreme. Dvs. faceţi afaceri mari, este una, dar dvs. le fundaţi pe un prea mic capital. Aţi mers prea tare. Plictiseala este că jurnalele au comentat afacerea „Norului Zburător'' şi toată administraţia insulelor are ochii deschişi. Cu cât mai repede vom avea drogul, cu atât mai bine va fi pentru toţi interesaţii.

— Domnilor, zisei eu, mă veţi scuza. Prietenul meu căpitanul va bea cu dvs. un pahar de şampanie, dar eu, atâta vreme cât nu voi fi deschis şi citit scrisorile, sunt în imposibilitate de a vorbi cu dvs.

Îmi acordară acest răgaz din mila pentru vizibila mea durere morală, dar insistând asupra faptului că timpul era presant. La lumina unei lanterne mascate la pământ, de pavaj, iată lucrurile jalnice pe care le-am citit:

Dragul meu Loudon,

Această scrisoare îţi va parveni prin intermediul lui Speedy, ale cărui sentimente de dreptate şi prietenie pentru tine ne vor ajuta în rezolvarea afacerilor noastre de la Honololu, atât de delicate. El lucrează cu Billy Fowler, cunoscut în centrele politice ale ţării.

În ceea ce mă priveşte, prevăd încercări aspre, dar cu sprijinul Mamiei şi al prietenului care îşi dăruieşte toată inima acolo unde te găseşti, în aşteptarea unui bun beneficiu asupra epavei, aş fi în stare să jonglez cu piramidele Egiptului.

Credinţa mea cea mai fierbinte te însoţeşte dragul meu Loudon. Cerul să te inspire! Aş vrea să resimţi focul care mă însufleţeşte. Picioarele mele nu ating pământul, mi se pare că zbor şi ce ajutor primesc eu de la Mamia!

Credinciosul tău, Jim Pinkerton

O a doua scrisoare era mai puţin exaltată.

Dragul meu Loudon,

Cum să-ţi spun unde ne găsim fără a te distruge prea, mult? Suntem pierduţi, în faliment de la prânz. E scadenţa unei rate Bradley (două sute cincizeci de dolari) care a pus punctul final marilor noastre întreprinderi, când tu nu erai plecat decât numai de trei săptămâni.

Ruşinea şi durerea mă zdrobesc. Nu mă copleşi, Loudon. Dacă mijloacele unui creier omenesc ar fi putut fi deajuns, aş fi rezistat loviturii. Dar Bradley m-a strâns de gât. Acum, mă asediază. Toţi aceşti laşi, au frică de apierde. Nu pot chiar să-ţi spun cu exactitate în ce stare suntem, atât de întinse erau afacerile noastre. Dar eu lucrez ziua şi noaptea şi cred că voi parveni să distribui un dividend convenabil.

Dacă epava dă numai jumătate din ceea ce promitea, ne vom descurca. N-am pierdut nimic din curajul meu, nici din sângele rece. Mamia este, prin ea însăşi, o întreagă armată. Mi se pare că nu sunt decât eu care am paguba, aşa că tu eşti fără niciuna. Mergi până la sfârşit, e tot ceea ce îţi cer.

Al tău, Jim. Pinkerton

A treia exprima o depresiune mai accentuată:

Sărmanul meu Loudon,

În întunecimi, mă silesc să pun ordine în afacerile noastre. N-ai să poţi concepe la ce punct sunt ele întinse şi complexe. Nu-ţi voi ascunde că sunt din acelea care pot să treacă drept speculative. Cerul să păzească un suflet delicat şi sensibil ca al tău de a intra vreodată în relaţiuni cu un om în stare de famlient! Iată oameni care nu pot fi acuzaţi de sensibilitate! Dar ceea ce mă întristează mai ales, sunt comentariile presei. Ele publică interviuri de ale mele, dar care nu sunt deloc conforme cu ceea ce am spus, cu bătăi de joc care te-ar face să-ţi fiarbă sângele, lucruri care n-aş fi voit să le fi scris niciun câine tot atât de plictisit ca mine.

A-ţi vorbi de activ în detalii, mi-ar fi imposibil în starea în care sunt. Fapt este că el e departe de a acoperi pierderea. Până la coniacul „Treisprezece Stele" care este în deficit! Cât de fructuoasă ar putea să fie afacerea epavei, nu va fi deajuns niciodată pentru a acoperi aceste datorii. Frica de blamarea ta o am în suflet. Ştiu că am dispreţuit părerile tale înţelepte. Nu fii prea aspru pentru mizerul tău asociat. Ah! Dacă ai şti ce frică am de ceea ce te va face să gândeşti perfecta ta corectitudine de spirit.

Scrisul meu este înspăimântător de încurcat. Nu mai văd clar toate lucrurile acestea. Cred că îmi pierd capul. Dar fii liniştit: dacă lucrul se va întoarce prea rău, voi şti să te ţin la o parte de responsabilităţi. Le-am spus deja că tu nu fuseseşi ţinut în curent, că nu văzuseşi registrele afacerii. În tot cazul, să ştii că totul a fost onest. Te rog să-ţi aminteşti că întreprinderea Norului Zburător a fost mai ales afacerea ta. Mamia zice că altfel, n-ar îndrăzni niciodată să te privească în faţă, atât de mare este conştiinţa ei.

Prietenul tău dezolat, Jim Pinkerton

Ultima scrisoare sacrifica toate formalităţile epistolare.

E moartea mea comercială. La capătul nervilor, părăsesc lupta. Ar fi trebuit să fiu mulţumit, că am scăpat de justiţie, şi aceasta nu ştiu cum. Dacă epava ni se plăteşte, vom pleca în Europa din veniturile banilor noştri. Sunt, de acum incapabil să lucrez. Tremur când mi se vorbeşte. Speranţa, munca înverşunată, s-a isprăvit. Nu mai pot decât să citesc pe Shakespeare, culcat pe spate în grădina mea. Aceasta nu este laşitate. Sunt bolnav şi am nevoie de odihnă. Am muncit ca un ocnaş toată viaţa mea. Fiecare dolar pe care l-am câştigat m-a costat un fragment din creierul meu. Niciodată n-am avutvreo intenţie mârşavă, am trăit onest şi am dăruit săracilor. Nimeni mai mult decât mine nu are dreptul la odihnă. Îmi trebuie un an de refacere, sau dacă nu, voi muri de atâta saturaţie şi de suferinţă morală.

Dacă e ceva de spicuit, ai încredere în Speedy şi urmează instrucţiunile lui. Aşa fel ca toţi creditorii să nu ştie nimic. Te-am ajutat când erai pe uscat, ajută-mă acum sau niciodată. Orice calcul mi-a devenit imposibil. Mamia este dactilografă în consorţiul de îngrăşăminte chimice, în partea de jos a oraşului; lumina s-a stins din viaţa mea. Ştiu că recomandările pe care ţi le fac aici nu-ţi vor plăcea deloc, dar gândeşte-te numai că este vorba de viaţă şi de moarte pentru Jim Pinkerton.

P. S. – Am dat 7 la sută! Ce cădere! Nu vreau să gem, dar nu mai ţin la viaţă. Orice ambiţie e moartă în mine. Iată-mă mic amploiat, cu conştiinţa că nu servesc la nimic. Un amploiat ca mine, l-aş fi dat afară la o jumătate de oră după instalarea lui, pe timpul meu. Eşti singurul pe care mai contez, nu mă părăsi.

Jim Pinkerton

Trec în post scriptum, peste o nouă explozie de plânsete şi de jurăminte patetice. Plicul conţinea deasemenea părerea unui medic, consultat, destul de puţin asigurătoare. Mi-e penibil să arăt astfel naufragiul moral al scumpului meu prieten, dar nu era necesar, pentru a face să se înţeleagă efectul produs asupra mea, de aceste scrisori sfâşietoare?

Totuşi, mă redresai şi în acest moment de catastrofă definitivă, avui conştiinţa unei tresăriri a propriei mele energii. Nu mai puteam să mai contez pe Jim? Ei bine, voi lua lucrul în mână. Reveni la judecata mea personală.

De fapt, era uşor de spus, dar ce să fac? Eram scufundat în mila sentimentală, aproape femenină, la gândul prietenului meu zdrobit. Învins, acest neîmblânzit? Nu ştiam cum să refuz încrederea pe care mi-o cerea, nici cum să consimt. Auzeam răsunând în mine uşi de temniţă care se închid, mi-era frică de lege. Apoi, erau plângerile lui Jim care îmi reveneau în urechi. Ezitam, ezitam, totuşi conştient că dacă ajungeam să mă hotărăsc, voi şti să urmez până la capăt calea pe care mi-o creeasem.

Îmi adusei aminte că aveam un prieten pe bord.

— Domnilor, zisei eu, sunt dezolat de a vă impune încă un răgaz şi de a abuza astfel de momentele dvs., dar e indispensabil să am un minut de convorbire cu căpitanul Nares. Iertaţi-mă deci dacă vă lipsesc de societatea lui.

Deodată contrabandiştii se ridicară, protestând că ei trebuiau să termine în ceasul acela cu această afacere de opium. Riscaseră destul din îndatorire. Dacă nu tratau pe loc, vor pleca.

— Doresc ca dvs. să alegeţi, domnilor, răspunsei eu. Nici eu nu sunt sigur de a putea să aranjez ceva cu dvs. În tot cazul, n-am obiceiul de a face comerţ cu cuţitul la gât.

— Domnule Dodd, — zise Fowler, – gândiţi-vă la situaţia noastră. Ea este realmente periculoasă. Nu suntem singurii care au observat sosirea dvs. aici.

— Domnule Fowler, declarai eu, nu sunt născut de ieri. Permiteţi să vă spun părerea mea. Dacă oamenii vămii ar fi trebuit să ne surprindă pe bord, asta ar fi deja făcut. E, deci cineva care ţine firul acestei mici comedii, şi pentru mine acest cineva se numeşte Fowler.

Ei începură să râdă din toată inima, şi cum porunci să li se aducă o a doua sticlă de şampanie, acceptară să discut repede cu căpitanul. Îi adusei la cunoştinţă scrisorile şi îl întrebai:

— Căpitane, am nevoie de o părere dezinteresată. După înţelesul dvs. ce va să zică aceasta?

Cu repeziciune el parcurse scrisorile şi îmi răspunse:

— Ei bine, prietenul dvs. vă spune să ascultaţi pe Speedy, pe cât e posibil. Supune-te şi ţine-ţi limba… Felurile de mărfuri găsite pe epavă adăugate la banii produşi din vânzarea opiumului, vor reprezenta o sumă mare în buzunar.

— Să presupunem că o fac? Dar este şi pentru şi contra, nu este aşa?

— Da, d-ta poţi să intri şi la dubă. Dar dacă scapi, îţi rămân anumite chinuri de conştiinţă… În sfârşit cine este acest Speedy, îl cunoşti?

— Nu prea.

— Iată. El poate să dea cu piciorul dacă îi place la tot produsul afacerii. Pe de altă parte, dacă lucrează pentru d-ta, el te va „ţine“, ceea ce nu va fi prea rău. Dar domnul Pinkerton a fost un bun prieten pentru d-ta, el te-a ajutat, a făcut pentru d-ta ce putea?

— Oh! sigur, răspunsei eu. Niciodată n-aş putea să vă spun tot ce-i datorez.

— Aceasta merită consideraţie. În principiu, eu n-aş vrea să mă vâr într-o asemenea poveste. Dar,

când e vorba de o prietenie adevărată, principiile trec în rândul al doilea. Domnul Pinkerton ai d-tale este bolnav, într-un pericol real. Pentru a-l scoate de acolo, trebuie să iei în spate, d-ta, toată responsabilitatea tratativelor scabroase. Prietenul d-tale, nu riscă nimic cu aceasta. D-ta îţi zici: „Jim poate să moară în disperare, în starea în care se găseşte, eu, mă aleg numai cu închisoarea. Pe care o accepţi din cele două eventualităţi?“

Întrerupsei:

— E un bun mod de a pune problema? Adevărata chestiune este aceasta: „unde e binele? unde, răul“?

— Mi se pare, – răspunse indirect căpitanul, că, atunci când a fost chestiunea de fraudă, ai lăsat capul în jos. Te plângi chiar că n-ai mai avut mărfuri să le treci în contrabandă. Atunci? Trebuie să dai pas datoriei civice sau prieteniei? Ori vei fi tot aşa de bun prieten cum a fost Pinkerton, sau vei fi bun cetăţean contra lui. Este tot una. Pe de altă parte, banii pe care îi recoltezi aici, reprezintă o sumă foarte considerabilă în ochii domnului Pinkerton, când pentru creditorii dvs. este un pumn de fasole. Dacă verşi aceşti bani falimentului, nu-ţi vor fi măcar recunoscători. Se ştie că aţi plătit foarte scump dreptul de a scotoci această epavă şi reveniţi cu zece sau douăzeci de mii de dolari, câştigaţi, în mod ilegal după propria d-tale mărturisire; nu uita de altfel: niciodată nu veţi obţine o poliţă semnată de Billy Fowler. Aceşti câţiva dolari, o bagatelă! O să vă întrebe cum aveţi tupeul să oferiţi atât de puţin, când atâta aţi putut strânge. Nu, oricum ai lua lucrurile, domnule Dodd, rezultatul nu depinde de dvs. Nu vă mai preocupaţi, deci.

— E aproape o uşurare să vă aud vorbind astfel.

— Orice ar fi, fii sigur că eu nu voi cauza neplăceri. Eu sunt prietenul d-tale. Armatorii mei sunt creditori. Sunt lămurit asupra împrejurărilor afacerii, îi reprezint aici, este datoria mea ca şi

aceea de a apăra interesele lor. Totuşi, din prietenie, nu voi privi prea de aproape. Voi şti să închid ochii. Nu voi lucra astfel, pentru nimeni din lume, dar o voi face pentru d-ta şi regret de a nu putea face mai mult.

— Mulţumesc căpitane, Hotărârea mea este luată. Voi lucra drept, chiar dacă mi-ar cădea cerul pe cap. Înţeleg datoria mea.

— Sper că nu este respectul interesului meu care te hotărăşte?

— Această consideraţie nu este poate străină. Dar dacă sunt capabil pentru a salva pe prietenul meu, să fur la nevoie, prefer să moară decât să vă târăsc în ruşinea mea, pe Speedy şi pe dvs. Nu voi părăsi pe Jim pentru aceasta. La San Francisco voi lucra atâta cât va fi nevoie ca să nu-i lipsească nimic. Iată datoria mea.

— Aveţi greşeală sau dreptate? Să fiu spânzurat dacă ştiu ceva… Dar de ce nu trimiţi aceşti oameni care te aşteaptă? la ce bun să treci prin riscurile contrabandei pentru singurul avantaj al creditorilor d-tale?

— I-am lăsat prea mult să aştepte pentru a-i îndepărta aşa.

Revăzui deci pe Fowler şi Sharpe, care mai mult răutăcioşi decât binevoitori, îmi făcură onoarea de a-mi împrumuta propriul lor pişicherlic, aşa încât cu totul naiv, le-am cucerit stima şi chiar respectul, mulţumindu-mă să spun adevărul aşa cum e şi de a exprima, în ceea ce privea rezultatul discuţiei, o indiferenţă din cele mai sincere.

De exemplu, când le-am zis că nu am decât două sute patruzeci de livre de opium, ei schimbară priviri care ziceau: „drace“! dar nu-i aşa de prost!” Când îmi propuseră douăzeci de dolari pe livra de drog, eu, cu adevărată plictiseală le cerui treizeci şi cinci, adăugând că pot s-o ia sau pot s-o lase şi avui bucuria indescriptibilă de a vedea pe Fowler împingând cu cotul pe Sharpe, care acceptă brusc. Afacerea era frumoasă şi, puţin

după aceea, cum ei se îndepărtau în barca lor, uitând că pe apa liniştită, focile se auzeau de departe, auzi pe Sharpe pronunţând această judecată elogioasă:

— Are pielea aspră, acest Dodd! Este un ticălos.

CAPITOLUL IX

Avizo-ul proiectează oarecare lumină

La primele lumini ale zilei, ancorat în radă, în faţa oraşului cu vile albe îmbrăcate în verdeaţă, aproape de scările cheiului, un avizo englezesc ancorase la patru sute de metri de noi. Convinşi că au de-a face cu un mincinos admirabil, care îi avea în mână, d-nii Sharpe şi Fowler fură din nou pe bord, pentru a-mi oferi ospitalitate, cu toate că nu păream deloc a ţine la ea.

Pe pământ, sub conducerea lui Sharpe, mi-am petrecut întâia zi informându-mă asupra situaţiei pieţii, de preţul ceaiului, ca şi al mătăsii. Apoi, în bungalowul lui Fowler, seara şi în timpul nopţii fu o mică sărbătoare cu coctailuri, poker şi lichioruri asortate. A doua zi, cu capul greu, avid de aer şi de singurătate, m-am dus să fac o plimbare la picioarele craterului stins care se numeşte Capul

de Diamant. Astfel se făcu, că la suflarea alizeelor, pătrunsei într-un far la sfârşitul unei plaje.

Un marinar al statului englez flecărea vrute şi nevrute pentru a edifica de nu ştiu ce pe paznicul semnalelor. O clipă, am luat şi eu parte la această conversaţie fără şir şi apoi, cum plecam pentru a ajunge la bungalowul lui Fowler, vorbăreţul britanic îmi propuse distracţia tovărăşiei lui, căci dorea mult să-mi explice de ce americanii sunt mai înaintaţi decât englezii în ceea ce priveşte modul de a fixa pânzele de catarg. Căutai un pretext pentru a scăpa, când văzui pe panglica care înconjura calota pălăriei lui de soare, inscripţia: H. M.S. Tempeste. Intenţiile mele evoluară pe moment, şi în speranţa de a-mi procura ceva informaţii suplimentare asupra datelor problemei care mă stăpânea, acceptai oferta matelotului. Mergeam împreună şi el vorbea neîncetat, când, în sfârşit, am reuşit să iau cuvântul:

— Spune-mi dară, nu este vasul dvs. acela care a cules oamenii de pe „Norul Zburător”?

— Bine aţi spus! Un noroc sfânt au avut că s-au găsit în drumul nostru! Ce colţ murdar aceste insule Midway!

— Revin. Eu sunt acela care am cumpărat epava.

— Vă cer iertare, – zise englezul meu, cu o extremă urbanitate. Dvs. sunteţi pe bordul schoonerului alb?

— Hotărât.

Ne prezentarăm după toate regulele. El salută.

— Dvs. vedeţi dar că totul mă interesează, continuai eu. Mi-ar plăcea să vă aud povestind cum s-a operat salvarea.

— Uite. Aveam ordin să vizităm insulele pentru cazul când am da de naufragiaţi la strâmtoare. Sosind, într-o dimineaţă, am zărit un bric eşuat şi am trimis două ambarcaţiuni. Eu nu eram în ele, dar urmăream scena de pe bordul nostru. Ni s-au adus împleticindu-se, sclifosindu-se şi fâţâindu-se.

Trent avea mâna înfăşurată într-o cârpă plină de sânge. El a urcat primul. Eram aproape de deschizătura punţii şi auzeam respiraţia lui zgâriindu-i bronşiile. Desigur că avea o frică nemaipomenită! După Trent a venit secundul.

— Goddedaal! strigai eu.

— Un nume ceva cam aşa, ai!, – zise matelotul cloncănind în râs. Numai că nu era al lui. Avea aerul unui domn frumos deghizat în marinar. Părea că unul din ofiţerii noştri îl cunoştea fiindcă îi întinse mâna: „Ei bine, ce faci, Norris, vechi frate?'' Auzind aceasta, celălalt deveni tot aşa de alb, parcă ar fi fost în faţa judecăţii ultime, îl privi pe domnul Sebrieht ca şi când ar fi văzut o fantomă, şi apoi – vorbă! — iată-l cade slăbit. „Duceţi-l în cabina mea'', comandă domnul Sebrieht care îşi scutură capul murmurând: „Acest sărman prieten Norris Cartew!''

— Cum era, acest domn Cartew? întrebai eu gâfâind.

— Băiatul de careu, mi-a spus că era tot ceea ce este mai bun în Englitera ca lume bună, un baronet, domnule, aşa cum v-o spun.

— Bun, dar vă întreb cum era.

— Bine, bine, ceva ca dvs. și ca mine. Nimic extraordinar. Eu, nu-mi dădeam seama că era un domn, acest om în zdrenţe. Şi nu l-am mai revăzut niciodată, o dată curăţat.

— Cum aceasta? – strigai eu, apoi îmi amintii: ah! uitam că a fost bolnav pe tot timpul călătoriei până la San Francisco.

— Bolnav… sau plictisit…. Sau nu mai ştiu ce. Cred, că nu-i ardea să se lase văzut. Băiatul de careu, care îi servea mesele în cabina lui, mi-a spus că el nu mânca mai mult ca o pasăre şi că cineva venise să-l caute cu o barcă pentru a-l conduce pe uscat, de îndată ce a intrat în golful de la San Francisco. Iată cum era. Sa părea că fratele lui murise şi că el era singurul moştenitor al întregii averi. Era multă vreme de când plecase,

părinţii lui erau morţi, şi nu ştia nimeni unde să-l găsească.

— Dar, ceilalţi oameni ai bric-ului, i-ai văzut mai bine? Ce spuneau ei.

— Ce aţi vrea ca să fi spus?… Dar iată-vă ajuns, după cât cred. Este acuma timpul să am plăcerea de a vă saluta.

— Un cuvânt încă. Domnul Sebricht este la bordul „Furtunei'' pentru moment.

— Nu, e pe uscat. I-am dus o valiză la hotel.

Cu aceasta ne despărţirăm. În ce mă priveşte, mă simţeam sau credeam că mă simt pe pragul misterului. Ştiam că falsul Dickson se numea Cartew, cunoşteam originea acestor dolari abundenţi cu care jucase, la vânzarea prin licitaţie, adversarul nostru Bellairs, vedeam în gând scena dispariţiei acestui om în momentul în care se salvase, pentru că fusese strigat pe propriul nume. Nu puteam să uit efectul produs asupra lui Dickson de întrebarea mea la telefon. Acest personaj cu trei nume – Dickson, Goddedaal sau Cartew – avea ceva greu pe conştiinţă şi tare înclinam să cred că era elementul principal al întregii afaceri.

În tot cazul, în timp ce „Furtuna'' rămânea la îndemâna mea, aveam răgazul să fac cunoştinţă cu Sebricht şi cu medicul avizoului. Mă scuzai deci faţă de Fowler şi mă reîntorsei la Honolulu. Tot restul zilei, rămăsei cu încăpăţânare pe veranda hotelului, aşteptând pe locotenentul de vas Sebricht, pe care cerusem să mi-l aducă.

Abia la orele nouă seara amploiatul m-a dus în faţa ofiţerului, care, sub costumul său elegant dădea impresia unei nespuse morbidităţi. Bastonul pe care-l purta părea că-i atârnă greu. În locul marinarului energic pe care-l aşteptam, mă vedeam în legătură cu un fel de meduză.

— Este locotenentul de vas Sebricht căruia am onoarea de a-i vorbi? întrebai eu.

Cu o moliciune de accent şi o articulaţie infinit de pretenţioasă, mă privi cu un ochi muribund şi

răspunse:

— Ah! da… dar, ah! eu nu vă cunosc.

— Mi-am permis acest demers, pentru a mă face cunoscut de dvs., domnule, explicai eu cu un ton ferm. E vorba de un lucru care ne interesează pe amândoi. Cred că pot să fiu util unuia din prietenii dvs., sau, cel puţin, să-i aduc anumite informaţii care presupun că sunt bine venite pentru el.

Voi fi exagerând poate niţel serviciul ce-l aduc acestui Cartew, totuşi, sunt sigur că ar fi fericit de a afla dispariţia completă a epavei.

— Eu… eu… eu nu vă înţeleg, – gângăvi victima indiscreţiei mele. Nu am niciun amic în Honolulu.

— Acest amic este unul din compatrioţii dvs., domnule Cartew pe care l-aţi pescuit la Midway. Casa mea de comerţ a cumpărat epava „Norului Zburător”. Am efectuat distrugerea vasului şi aş avea o importantă comunicare pentru domnul Cartew în această chestiune. Mi-am permis deci să vă deranjez pentru a obţine de la dvs. adresa prietenului.

Desigur, înţelesesem repede imposibilitatea de a-l interesa pe acest polichinel. În ce-l priveşte, şedea pe spini. Imediat l-am judecat: un fel de nulitate fără apărare, un melc scos din cochilie. Pentru a avea linişte, el ar consimţi la tot ce i-aş cere. Ah! această plictisitoare convorbire a luat sfârşit! O clipă mai târziu, dispăruse lăsând o bucată de hârtie pe care scrisese aceste cuvinte:

NORRIS CARTEW
Stallbridge-le Cartew (Dorset)

Rămâneam stăpân al câmpului de luptă, dar victoria mea nu era decât relativă, pentru că trebuia să renunţ la speranţa de a intra în relaţii cu doctorul, din moment ce marina britanică rămânea din acest punct de vedere inabordabilă. M-am dus deci să mă culc şi, a doua zi în timp ce mă

plimbam, întâlnirea cu inconsistentul meu interlocutor din ajun, îmi confirma impresia mea. Mă salută abia, cu o uscăciune care atingea desgustul, aşa fel că nu-mi dădui nici osteneala de a-i răspunde. Judecaţi dar, surpriza mea, când o jumătate de oră mai târziu, am primit un bilet de pe Furtuna:

Dragă Domnule,

Tot ceea ce priveşte naufragiul „Norului Zburător“ ne interesează mult şi, îndată ce am spus camarazilor mei că avusesem plăcerea de a vă face cunoştinţa, fu o dorinţă unanimă de a vă avea cu noi la dineu. Vom avea mare plăcere să vă vedem în seara aceasta, sau în cazul când un angajament precedent va împiedeca, la dejunul de astăzi sau de mâine.

După indicarea orelor şi a formulelor de politeţe, biletul se termina cu semnătura J. Lascelles-Sebricht. N-avusei nicio greutate ca să-mi dau seama că, bizuindu-se pe întâlnirea noastră la ei, locotenentul vasului, în ciuda languroaselor proteste, fusese însărcinat de a mă atrage la bordul lor. Poate că ar fi vrut să-şi dea seama de urmările posibile ale repezelii stângace cu care îmi dăduse adresa lui Cartew. Fără a pierde timpul răspunsei alegând ora cea mai apropiată şi, puţin după aceea, o echipă cu aparenţă destul de urâtă, mă ducea într-o barcă, de pe „Norab Creina” până sub bărcile „Furtunei”.

Cu totul contrar lui Sebricht, aceşti domni din careu, părură încântaţi de a mă vedea. Puseră mare interes în povestea călătoriei mele şi mă întrebară tot felul de detalii. Se vorbea fără jenă de Cartew şi se apropie cazul lui de acela al unui defunct conte de Aberdeen, care muri în calitate de secund al unui schooner american. Dacă nu-mi vorbiră decât destul de puţin despre acest om, este pentru

că, realmente, nu aveau mare lucru de spus. Nu ascundeau nimic şi, fără nicio îndoială, n-aveau nimic de ascuns.

Singur doctorul mă puse pe gânduri. Era un om de talie înaltă, trecut de cincizeci de ani, cu părul cenuşiu, cu gura rânjitoare, cu sprâncenele stufoase. Vorbea puţin, dar cu veselie şi râsul liniştit care îl scutura adesea, era irezistibil. Cu toate că el meşteşugea cuvintele, aveam impresia că era foarte respectat. Mă privea pe furiş şi, mai mult, eu făceam la fel. Dacă, cum aveam impresia, Cartew făcuse pe bolnavul, acest om ştia motivele acestei prefăcute boale.

După prânz, am trecut în fumuoar, când, sub o impulsiune momentană, dădui pe faţă totul şi pretextând o mică indispoziţie, cerul medicului o consultaţie. Dar, abia fuserăm singurică îi declarai cu totul limpede:

— Nu sunt deloc bolnav, doctore, e vorba de altceva.

El avu un mic mormăit, gura i se convulsionă, îşi aruncă asupra mea privirea ochilor lui lucizi şi, foarte stăpân pe el, aşteptă.

— Explicai: am să vă vorbesc de „Norul Zburător” şi de domnul Cartew. Vă aşteptaţi nu? Sunt sigur să dvs., ştiţi totul, ori fiind foarte perspicace, vă daţi seama că eu nu cunosc prea bine situaţia.

— Nu vă înţeleg prea bine, – răspunse el, – sau mai degrabă nu prind cu preciziune în ce spirit mă întrebaţi.

— Ei bine, reluai eu, cred că intenţiile noastre se contrazic, dar e destul pentru a-mi fixa pe ale mele. În ceea ce mă priveşte sunt adus aici de un agent al domnului Cartew, am cumpărat epava „Norului Zburător" la un preţ ruinător şi iată-mă în stare de faliment. Dar, dacă n-am găsit niciun tezaur pe „Norul Zburător’’, s-au descoperit indicii foarte evidente de pungăşie. Puneţi-vă în locul meu: iată-mă ruinat prin purtarea unui om pe care

nu l-am văzut niciodată şi, cu totul natural, eu doresc revanşă sau compensaţie. Ori veţi recunoaşte că am mijloace de a cere una sau alta.

Nici cu vorba, nici cu gestul nu răspunse la această sfidare. Urmai:

— Nu vreţi să mă ajutaţi deloc: înţelegeţi cu toate acestea bine ceea ce vreau să spun. Vă întreb: trebuie să tratez pe domnul Cartew ca pe un prieten… sau altfel? Conştiinţa mea nu este poate liniştită, dar, neapărat, am una. Sunt grade în trişerie, unele sunt foarte inocente în ochii mei, dar niciun om nu trebuie să abandoneze un avantaj asupra adversarului său; eu sunt în plus, foarte curios. De altfel, n-am aplicaţie pentru persecuţie, nici pe aceea de a mă înverşuna asupra unui nenorocit.

Doctorul vorbi.

— Văd. Ei, bine, admiteţi să vă dau cuvântul că, dacă greşeli au fost comise, sunt scuze, mari scuze, voi putea spune, chiar foarte mari.

— Nimic nu poate să mă influenţeze mai favorabil, doctore, răspunsei eu.

— Voi merge mai departee, – adăugă el, – e foarte probabil că în asemenea împrejurări să fi procedat şi noi în acelaşi fel. Credeţi-mă: nu voi umbla cu şiretenii şi mărturisesc că cunosc faptele. Vă este uşor să ghiciţi cum am folosit această noţiune pe care n-am deloc dreptul s-o împart cu Dv.

Mi se pare imposibil să exprim aspra şi impozanta vigoare cu care doctorul Urquart pronunţă aceste cuvinte. Acei care mă citesc vor aprecia, fără îndoială, eă el mă exaspera cu enigme, atunci când, pentru mine, care-l ascultam, discursul lui părea o lecţie de onoare.

— Domnule, zisei eu, vă mulţumesc. Ştiu că mi-aţi spus atâta cât v-a fost posibil şi mai mult decât eram în drept să vă cer. Consider aceasta ca un semn de încredere pe care voi încerca s-o merit şi

sper că veţi binevoi să-mi permiteţi să vă consider ca un prieten.

El eschivă oferta mea de prietenie, propunându-mi destul de brutal să mergem să întâlnim restul statului major. Dar, un moment mai târziu, atenuă atitudinea. Cum intram în fumoar, îmi puse mâna pe umăr, cu o familiaritate amabilă şi anunţă:

— Nimic grav. Am prescris Domnului Dodd, un pahar din vechea noastră maderă…

Niciodată nu l-am mai revăzut pe doctor… Acum, cititorul este în întregime la curent cu tot ceea ce am putut descoperi pentru lămurirea acestui mister. N-am ştiut nimic mai mult până în ziua când am aflat, în fine, tot adevărul. Va fi oare lectorul mai pătrunzător decât mine? Eu cred, după exemplul meu, că el va renunţa să ghicească.

CAPITOLUL X

Întrebări şi tertipuri

Întors la San Francisco, într-o atmosferă încântătoare, sub un soare radios, pe străzi pe care se grăbeau oameni cu butonierele înflorite şi cu figurile surâzătoare, mă îndreptai spre casa în care prietenul meu Jim lucra acum ca amploiat. Aveam inima strânsă şi mă acomodam rău cu veselia care mă înconjura.

În fine, într-o stradelă, la poarta unei case de o aparenţă păcătoasă, văzui această firmă: *Franklin H. Dodge & Comp*, imprimatori. Intrai. Într-un apartament micuţ şi murdar, Jim şedea singur la o masă, în haine uzate, cu aerul bolnav, chinuind o peniţă, în timp ce privea cu dezgust o coloană de cifre. Absorbit, nici nu mă văzu, nici nu mă auzi, imagine mişcătoare a dezolării. Imobil şi biciuit de căinţă, îl priveam: reveneam, eu, şi amicul meu sacrificat în onoarea mea, era intact acolo, el care avea atâta nevoie de odihnă, de îngrijiri, de hrană bună.

— Jim!, strigai eu.

— Loudon!

Se ridică şi rămase în picioare clătinându-se şi gâfâind… Alergai la el.

— Sărmanul meu prieten!, strigai eu.

— Iată-te reîntors, cerul să fie binecuvânaat, – gângăvi el bătându-mă afectuos pe umăr.

— Noutăţile nu sunt bune, Jim.

— Ce noutate putea să fie mai bună decât aceea a întoarcerii tale! Oh! cum te aşteptam!

— N-am putut să fac ceea ce-mi cereai. Creditorii vor avea totul!

— Sst! Eram nebun, Loudon, când ţi-am scris asemenea lucruri. Dacă am fi făcut aceasta, n-aş

mai fi îndrăznit să privesc în faţă pe Mamia. Ce femeie, ce bunătate!

— Bravo, strigai eu, tot aşa doream şi eu să te văd.

— Atunci „*Norul Zburător*“?

— O pungăşie. Niciodată creditorii noştri nu vor vrea să creadă că am fost nebuni din punctul acesta de vedere.

Şi, fericit de a fi găsit tranziţia, adăugai:

— Şi falimentul?

— Este o fericire pentru tine că n-ai avut ocazia să te zbaţi şi de a nu fi citit jurnalele. *Mesagerul*, mă face hidrocefal: un altul mă compară cu o broască care a vrut să devină tot aşa de mare ca Longhurst şi s-a ghiftuit până a crăpat. Lucruri foarte aspre pentru un om în plină lună de miere… Mă consolam cu gândul „*Norului Zburător”*. În general, cum s-a aranjat aceasta, Loudon? Ce a produs? N-am înţeles nimic din această poveste.

„Asta nu mă miră“, gândeam eu.

— N-am nici eu mai mult noroc ca tine… Dar cum se face că ai căzut atât de repede?

— Va trebui să vorbim multă vreme de toate acestea, prietene. Dar, am lucrul meu de terminat. Va trebui să te duci să vezi pe Mamia. Ea este la Speedy, unde te aşteaptă cu nerăbdare.

Încântat de a amâna explicaţiile pe mai târziu, m-am grăbit spre strada Bush. Nevasta lui Speedy m-a introdus în odaia unde Mamia bătea la maşina de scris. D-na Pinkerton mă primi cu o familiaritate cuceritoare: cu un gest delicat îmi întinse amândouă, mâinile, îmi dădu un scaun şi îmi întinse o cutie de tutun favorit ca şi un pachet de foiţă de ţigarete.

— Căpitanul Nares a reuşit, cu toate ocupaţiile lui să-şi găsească timpul spre a veni să mă vadă. Raportul lui m-a informat că eşti atât de brav şi modest!

Şi, cum mă apăram, ea insistă:

— Taci, eu ştiu ce eşti un erou, poate. Ştiu cum ai lucrat toată ziua, cu mâinile sângerânde, cu unghiile rupte, cum ai spus căpitanului să se ducă în plin uragan, atunci, când era el însuşi înspăimântat. Ce admiraţie şi mulţumiri nu-ţi datorăm noi!

— Nu vorbi de mulţumiri, Mamio. Nu poate fi vorba de aceasta între doi prieteni. Jim şi cu mine am cunoscut prosperitatea împreună. Acum va fi la fel pentru sărăcie. Noi am făcut amândoi ce am putut, iată totul. Pentru moment îmi voi căuta o situaţie. Astfel, vă voi putea trimite pe amândoi la ţară, căci Jim are cea mai mare nevoie de odihnă.

— Jim nu poate să primească banul D-tale, Domnule Loudon, declară Mamia.

— Dar eu am primit pe al lui!

După acestea, Pinkerton veni şi ne întâlni, ştergându-şi fruntea. Deodată, atacă subiectul care îmi provoca oroare:

— Acuma, dragă prietene, ziua mea e terminată, povesteşte-mi întreaga păţanie.

— Să vorbin mai întâi niţel de afacerile noastre, răspunsei eu, căutând în cap cum să-mi aranjez povestea.

Aş vrea să cunosc împrejurările exacte ale falimentului.

— Oh! aceasta este poveste veche, – strigă Jim. Am plătit 7 la sută, te asigur că e foarte bine. Este ceva trecut, îţi spun. Vorbeşte-mi mai degrabă de epavă. S-ar zice că e ceva de neînţeles în această afacere.

— În tot cazul nu era nimic înăuntru, răspunsei eu cu un râs constrâns.

— Aş vrea să-mi dau seama prin mine însumi, replică Jim.

— Este chiar ceva prea mult, strigai eu cu o nerăbdare de neiertat la un om în situaţia în care eram, că nu puteam să fiu informat asupra acestui faliment. S-ar zice, pe cuvintul meu, că tu eviţi acest subiect.

— Dar, întrebă Jim, nu pare că tu vrei să înlături pe acel al epavei?

Eram prins în propria mea cursă. La rândul meu răspunsei cu veselie:

— Vechiul meu camarad şi prieten, din moment ce iei lucrurile aşa, fie iată.

Descrisei insula, epava, am mimat oamenii echipajului şi pe chinez. Evidenţiai pitorescul, dar mă abţinui să arăt în detaliu ceea ce ar fi putut compromite pe Cartew şi a mă face să nu-mi ţin cuvântul dat implicit doctorului Urquart, aşa că, în final m-am oprit fără a conchide cu adevărat. Vorbisem pentru a nu spune nimic. Mamia şi Jim mă priveau cu surprindere.

— Atunci? întrebă Jim.

— Ei bine, este totul, răspunsei eu.

— Dar ce explicaţie dai tuturor acestora?

— Nu pot să le explic.

Mamia avu un clătinat de cap drept rea prevestire.

— Drace, strigă Jim, Bellairs ridicase până la cincizeci de mii. Nu mă îndoiesc o secundă că tu şi Nares, n-aţi făcut tot ce aţi putut, dar spun că v-aţi înşelat. Opiumul, tezaurul, sunt în această epavă şi eu îl voi găsi.

— Eu îţi spun, că nu mai e nimic în bric, nimic decât lemn şi fier.

— Vei vedea, – replică Jim. Mă voi duce la Midway cu Mamia. Longhurst nu-mi va refuza să facă cheltuieli pentru un schooner, Voi căuta şi voi găsi, prietene.

— Nu vei găsi nimic, Jim, epava este arsă.

— Arsă! strigă Mamia sărind în sus.

— Îţi cer iertare, Loudon, zise încet Jim, după o pauză, dar ce idee te-a apucat să arzi acest schelet?

— O idee a lui Nares, răspunsei eu.

— E mai rău decât totul! zise Mamia.

— Haide, e nebunie, reluă Pinkerton. Ce spera Nares punând foc acestui „Nor Zburător“?

— Nu ştiu nimic prietene. El n-a avut nici aerul de a-i da vreo importanţă. Luasem totul ce s-a găsit de luat.

— Dar eu îţi spun că nu, Loudon!

— Ce v-a dat această certitudine? întrebă Mamia.

— Cum să spun? am scotocit totul şi am dărâmat totul. Eram absolut sigur, iată totul.

— Încep să cred că aţi fost într-adevăr convinşi, – lăsă să cadă Mamia, cu un ton semnificativ. Numai că, domnule Dodd, nu ne spuneţi nici ce gândiţi, nici ce ştiţi.

— Mamio! strigă Jim, la disperare.

— Oh! n-ai atâta frică de a-l jigni, James, reluă d-na Pinkerton. El nu se jena deloc astfel pentru tine adineaori. El nu e la prima reticenţă. Îţi aduci aminte: el ştia adresa acestui Dickson, dar n-a dat-o decât când domnul acesta a fugit!

Eram câte trei în picioare.

— Iartă-i Mamiei, îmi ceru Jim cu totul rugător. Mânia ei are scuze faţă de comportarea ta. Explică-te.

— Este adevărat că nu te-am înştiinţat de la început şi că am ţinut totul secret. Desigur, n-am spus toată povestea. Dar îţi cer să păstrezi încrederea deoarece sunt legat prin onoare. Cu o înspăimântătoare dulceaţă, d-na Pinkerton reluă cuvântul:

— Ar părea dar, domnule Dodd, că mă înşelam închipuindu-mi că în afacere d-ta reprezinţi pe soţul meu şi că erau banii soţului meu aceia care „mergeau “? Eşti legat pe cuvânt cu nu ştiu cine, dar n-ai fost legat, înainte de orice, cu bărbatul meu? Găseşti că aceasta nu ne priveşte şi nu trebuie să ştim cum s-a pierdut banul nostru, când bărbatul meu este ruinat şi bolnav? D-ta ceri încrederea noastră, dar eu mă întreb dacă nu am dat prea multă.

— Nu eşti d-ta doamnă aceea căreia mă adresez, ci este bărbatul d-tale.

— Ah! da, d-ta ai ştiut să ne ademeneşti, abuzând de afecţiunea lui, dar eu sunt aici şi nu mă las orbită de marile d-tale aere. Echipajul „*Norului Zburător*“ a zburat: corabia s-a vândut prea scump. D-ta ştii adresa omului care este în cauză şi o ascunzi: nu găseşti în această corabie ceea ce ai fost trimis să cauţi, dar nu te opreşti să arzi bricul şi când îţi cerem explicaţii, eşti legat de onoare! Ei bine, eu care n-am limba legată de niciun angajament tragic, voi vorbi sus şi limpede: Domnule Dodd, ai fost cumpărat şi plătit.

— Destul, Mamio, strigă Jim. Pe mine mă răneşti. Tu nu înţelegi nimic din toate acestea. Ai izbit în Loudon, încât nu mai pot să te privesc în faţă. El mi-a păstrat onestitatea!

— Nu eşti decât un nebun, de o sută de ori prea bun, şi numai pentru asta te iubesc. Ochii mei sunt deschişi, eu văd falsitatea acestui om. Nu ştii că vorbea mai adineaori să împartă cu tine un salariu câştigat cu sudoarea frunţii lui? Un os pe care ni l-ar fi aruncat, un os scos din pradă, adică din partea ta din „*Norul Zburător”*, din puţinii tăi bani de care s-a folosit în timp ee se târa ca un cerşetor pe pavajul Parisului! Păstrează-ţi mila, domnule! Eu sunt capabilă să lucrez pentru bărbatul meu. N-avem nevoie să vă lustruim ghetele de om de onoare. De la început n-ai făcut niciodată altceva decât să-ţi baţi joc de acest sărman şi bun Jim. Şi acum iată-te bogat. Nu, dar neagă încă, neagă că eşti bogat? Eşti bogat cu banii bărbatului meu.

Ce să răspund? Eram totodată mâhnit şi plin de simpatie faţă de aceea care mă trata astfel. Nu puteam decât să mă sustrag prin fugă la aceste invective răzbunătoare ale furiei deslănţuite. Cu un semn prietenesc făcut lui Jim, am ieşit.

Abia făcusem câţiva când îl văzui alergând în urma mea, în timp ce o voce bine cunoscută mă striga pe nume. Jim îmi remise o scrisoare care mă aştepta abia de un moment. În acelaşi timp el pledă cauza Mamiei.

— Nu te lua după ea, Loudon: ea e astfel. La ea, loialitatea este totul. Ea spune ce gândeşte, antrenată de afecţiunea pentru mine, dar eu ştiu foarte bine că nu ţi se poate reproşa nimic. Sunt absolut sigur de perfecta ta corectitudine. Numai ar fi trebuit… vreau să spun…

— Puţin importă ce vrei să spui, sărmanul meu Jim. Mamia este o femeiuşcă bravă, o soţie bună. Ea apără pe bărbatul ei. Ştiu bine că povestea mea suna drăceşte de fals. Nu te stimez mai puţin nici pe tine, nici pe ea.

— Loudon, ascultă: mânia ei va trece, ea va înţelege.

— Dar nu, e imposibil, nimic de făcut. Du-te tu, la tovarăşa ta, amice. Adio dragul meu, atât de scump prieten, cerul să te binecuvânteze. Nu ne vom revedea niciodată.

— Oh! Loudon, trebuia să ajung zilele când să-mi spui asemenea cuvinte!

El plecase! Nu ştiam ce să fac mai departe. Nu mai simţeam decât o vagă impulsie de a mă omorî, sau de a mă refugia în beţie – ştiu eu? O porni pe străzi, aproape inconştient. Aveam bani în buzunar… Ai mei sau ai creditorilor? Restaurantul *Câinele Flocos* găsindu-se în drum, intrai maşinal şi mă aşezai la o masă. Cred că am dat ordine garconului care venise să-i dau comanda. Puţin după aceea, am găsit pe faţa de masă, lângă mine, scrisoarea remisă de prietenul meu Jim, adresată de o mână comercială şi lipită cu un timbru englez şters prin uzură, din Edimburg. Am deschis-o şi am citit:

Dragă Domnule,

Am trista datorie să vă anunţ moartea, survenită la 17 ale lunii trecute, a bunicului Dvs., Dl. Alexandru Loudon, mort de o bronşită acută. Cuprins de frigurile ultimelor sale ore, n-a încetat să vorbească de Dvs. Aici, anexat, veţi găsi o

copie de pe testamentul său, prin care sunteţi instituit ca moştenitor al său pe o jumătate din averea sa. Permiteţi-mi să vă felicit de acest câştig considerabil şi fiţi asigurat că pină la sosirea Dvs., averea Dvs., va primi toate îngrijirile mele. Neştiind care sunt disponibilităţile Dvs., actuale, vă adresez în acelaşi timp un cec de şase sute de lire.

Al. Dvs., devotat,
W. Rutherford Gregg.

Pentru moment, avui viziunea înmormântării bunicului meu la Edimburg, cu demna gravitate scoţiană: o defilare înceată de oameni în doliu, cu figurile întristate, într-un mare vacarm de clopote, un plâns greu de imnuri aduse de vântul muşcător de la răsărit.

Eram fericit de noua mea stare de bogăţie şi, în acelaşi timp, cu desăvârşire melancolic. În mod progresiv, sunetul aurului stingea orice altă impresie: ce grămadă de aur! paradisul regăsit, scumpul meu Paris! — siguranţa că-l am la mână pe Cartew, pe Jim scăpat pe creditori… ah! creditorii! mi se rupea inima. Aceşti bani le aparţin până la ultima centimă. Unchiul meu murise prea devreme ca să mă salveze!

Am tresărit deodată în tulburarea mea. La urma urmei puteam să mă retrag în Chili sau în Peru şi, la adăpost de orice extrădare, să duc tratativele cu creditorii mei. Numai, ca să pot face aceasta, trebuia să fiu la curent cu afacerile mele şi Jim nu-mi răspunsese încă în ceea ce privea detaliile falimentului nostru. Am pornit spre casa lui şi, la uşa lui, destul de mişcat, aprinsei o ţigară, pentru a-mi da o înfăţişare de fanfaronadă, reîntorcându-mă prin locurile de unde rândul trecut fusesem aproape expulzat.

Prietenul meu şi nevasta lui terminau o masă mizeră: nişte resturi de oaie rece, prăjituri uscate,

puţină cafea…

— Doamnă, zisei eu, scuză-mă că mă prezint într-o casă în care nimeni nu doreşte să mă vadă, dar este indispensabilă o convorbire de afaceri între mine şi prietenul meu.

— Nu vă ocupaţi de mine, vă rog, – răspunse Mamia, care se ridică şi trecu în camera de dormit, în timp ce cu totul îmbătrânit şi demn de milă Jim o urmărea cu privirea, cu un clătinat din cap, apoi se informă:

— Ce mai este, Loudon?

— Este, Jim, că tu n-ai răspuns întrebărilor mele.

— Întrebările tale?

— Da. Mi-ai pus întrebări şi răspunsurile mele n-au satisfăcut deloc pe Mamia. Dar eu, din partea mea, ştiu că nu mi-ai răspuns nimic.

— Ah! da, relativ la falimentul nostru?

Avu o întorsătură pe scaun:

— Adevărul este că îmi era ruşine şi că încercam să eschivez explicaţiile. N-am fost de bună credinţă faţă de tine. Eu te-am luat în glumă de la început: roşesc mărturisindu-ţi: da, de ce am făcut aşa de repede saltul? este punctul sensibil – şi ruşinea mea! — privirea ta mereu atât de precisă nu te-a înşelat. Asta mă omora auzind pe Mamia aplicându-şi cu exactitate tratamentul pe care l-aş fi meritat eu. Nu mai ştiu cum pot încă să te mai privesc în faţă după aceea. Am jucat la bursă Loudon şi asta m-a doborât.

Fraza lui se termină într-un murmur.

— Şi iată de ce te temeai să-mi spui, sărmanul meu vânător de himere! Ce importanţă are aceasta? Oare nu suntem noi deja pierduţi? Mai mult, asta nu mă interesează. Vreau să ştiu precis unde mă găsesc eu personal. Am o puternică raţiune de a dori această informaţie, mă înţelegi tu?

— Este şi mai rău! gemu Pinkerton pe un ton de vis. Ah! cum să explic?

— Ce vrei dar să spui? strigai eu cu inima strânsă de teroare.

— Ascultă, cu riscul de a leza amorul tău propriu, am… dar ce puteam face? Sindicatul mă hărţuia: jurnaliştii mă urmăreau: din toate aceste afaceri, plictiselile îmi plouau din toate părţile: am fost prins de panică: mi-am pierdut capul şi cum tu nu erai aici, m-am lăsat dus de ape… El nu termina de a bate câmpii, în timp ce, chinuit mă întrebam ce putuse să facă.

— Jim, strigai eu, sunt la capătul puterilor. Din milă, spune-mi orice ar fi fost.

— Ei bine, te-am tratat ca o cantitate neglijabilă: te-am umilit, am zis că nu erai un om de afaceri, ci un fel de sărman pictor fără talent, fără para chioară, că nu înţelegeai nimic la tranzacţii, la cifre, la bani. Am povestit toate acestea din cauza unor. Anumite înscrisuri neregulate…

— Doamne! spune în fine de ce m-ai acuzat.

— Ei bine, de ceea ce ţi-am spus. În consecinţă, tu nu fuseseşi realmente niciodată asociatul meu. Îţi ziceam astfel din prietenie pentru a-ţi face plăcere. De fapt, nu erai decât un fel de sărman amploiat mărunt, destul de incapabil… În general tu nu erai debitor, ci creditor, atât prin salariile tale, cât şi pentru fondurile care mi le împrumutaseşi.

— Ah! ah!, începui să vociferez eu, nebun de bucurie, creditor! eu sunt creditor! dar atunci nu sunt deloc în faliment?

— Desigur că nu, răspunse bravul Jim. Eu ştiu că am fost niţel cam fără jenă… Mi-am luat prea multă libertate.

— Oh! lasă-mă în pace cu literatura ta şi, citeşte aceasta.

Îi dădui scrisoarea de la Edinburg, aproape dansând.

— Tu n-ai să mănânci mizeria asta, cheamă pe nevastă-ta.

Aruncai farfuria cu oaie rece în căminul sobei.

— Ceea ce ne trebuie, este un prânz faimos cu şampanie. Am prânzit, dacă nu mă înşel, dar după un asemenea prânz, voi mai lua altul. Citeşte deci aceasta, măgar ticălos! Eu nu sunt nebun, Mamia! Mamia!

Alergând în dormitor, deschisei uşa şi continuai să scâncesc:

— Mamia! nu există supărare între noi doi. Îmbrăţişează-ţi bărbatul. Vă voi spune totul după masă. Mergem într-un restaurant cu muzică şi vom dansa până mâine dimineaţă.

După aceea vom dejuna la *Napa-Valley* sau la *Monterey*. Îmbracă-te, deci, Mamia. Fă-te frumoasă. Şi tu, mare nătărău, să scrii pe loc lui Franklin Dodge că poate să se ducă la băi. Ah! drăcoaică de Mamia, du-te! Este adevărat că eram bogat, numai că n-o ştiam…

CAPITOLUL XI

Călătoria mea cu avocăţelul…

Afacerea *Norului Zburător* terminată şi, bine terminată în ceea ce mă privea, nu mai rămânea decât să cânt TE DEUM, să trag o frumoasă linie sub capitol şi să încep un altul în jurnalul – nescris – al vieţii mele. Cât despre Jim, eram pe cale să-l instalez într-o mică căsuţă de ţară, în partea Napa-ei. El pretindea că nu mai vrea să facă nimic, decât să se culce pe spate în fân, aruncând asupra lucrurilor de comerţ o privire asemănătoare aceleia pe care Napoleon la Sf. Elena o plimba asupra cărţilor militare.

Numai că a treia zi, fu văzut vorbind cu directorul ziarului din localitate şi, când reveni de la această convorbire, începu să se intereseze de jurnalismul regional:

— Poate că se obţin dolari din această afacere, insinua el cu un aer enigmatic.

În timpul celor două zile care urmară, el fu plecat toată după amiaza, şi, a şasea zi, întocmea în mod vizibil prospecte. Ochii îi străluceau de un nou foc: vocea îi relua sonorităţi virile. Calul de luptă presimţea lupta şi lovea pământul printre lăncii. A şaptea zi, semnam un pact de asociaţie. Altfel, nu ar fi acceptat o para de la mine! Din nou, banii mei erau în joc. Lăsai pe prietenul meu în mijlocul angrenajelor maşinilor sale şi mă întorsei la San Francisco, unde, îndată ce sosi, luai masa cu

Nares. Feţele noastre arse şi mâinile de abia cicatrizate, dovedeau prolixitatea aventurii „*Norului Zburător*“.

Un bucătar, negru, ne vărsa şampanie frapată, în timp ce mâncam numai trufandale. Exclamai:

— Ah! unde este ea, insula Midway? Unde sunt mateloţii mormăitori, Johnson, păsările şi topoarele? Toate acestea sunt moarte şi îngropate. Amin!

— Chiar atât de îngropate, Domnule Dodd? În ziua chiar a sosirii noastre aici, am primit vizita lui Bellairs. Nu dai nicio para chioară pe el. L-am recunoscut imediat după descrierea pe care mi-o făcuseşi. El ştie ceea ce ştim noi, şi tot aşa de mult din ceea ce noi nu ştim. L-am lăsat să meargă şi să-şi vadă de treabă. Mocneşte ceva, dar nu ştiu ce.

Pe legea mea, uitasem de Bellairs. Cu toate acestea, el cunoscuse pe Dickson. Fusese de fapt vinovat de fuga echipajului. Trebuia, forţamente, să întrevadă posibilitatea de a pescui în apă tulbure, şi, în acest caz, dată fiind natura lui, o făcea cât mai bine. Mă culcai, în seara aceea, gândindu-mă la toate lucrurile astea şi, a doua zi de dimineaţă nu eram încă îmbrăcat, când omul legii îmi bătu la uşă. Îi deschisei mai mult din pură curiozitate şi, după un început cu două înţelesuri, îmi ceru pe faţă să împart cu el:

— Să împart ce?

— Dacă îmi permiteţi să dau ideii mele o formă mai familiară, – zise el cu graţie, – v-aş întreba dacă n-aţi fost la Midway decât pentru sănătatea Dvs.

— În ce v-ar privi acest lucru?

— Fiţi sigur, domnule Dodd, – continuă gâlcevitorul, – că n-aş fi făcut niciodată acest demers, fără motive puternice. Urăsc indiscreţia, dar, vedeţi dvs., urmărim amândoi acelaşi scop. De ce să nu lucrăm de acord? Eu voi pune la dispoziţia dvs. pregătirea mea în materie de legi şi un bun obicei de a negocia delicat, de care ar fi

desigur mare nevoie. Dacă refuzaţi concursul meu, veţi găsi în mine, spre regretul meu, o aspră – ezită – şi chiar un periculos adversar.

— Aţi învăţat aceasta pe dinafară? — întrebai eu cu veselie.

O lucire de mânie şi de ameninţare trecu prin ochii lui, dar se stinse pentru a lăsa loc unei slugărnicii înteţite. Reluă:

— Vin ca prieten, Domnule, şi cred că dvs. subapreciaţi valoarea informaţiilor mele. Pentru a vă da o idee, eu ştiu ce aţi câştigat, sau mai degrabă pierdut, acolo, şi nu uit că de atunci dvs. aţi încasat valoarea unui mare cec de la Londra.

— Şi trageţi concluzia?

— Cunosc pe expeditorul ceculuí, – declară el, cu o mişcare de dare înapoi a unui om care a înaintat în mod periculos.

— Şi atunci?

— Dvs. uitaţi că eu eram înzestrat cu puterile şi încrederea d-lui Dickson. Dvs. aţi avut adresa lui, domnule Dodd şi noi suntem singurii în acest oraş care am comunicat cu el. Vedeţi că nu vreau să vă uimesc cu ifosele şi că merg sincer şi drept. Este felul meu în afaceri. Ce ştiu eu, ştiu bine: o vedeţi, şi, ca om de bun simţ, veţi înţelege că va fi încă mai bine să mă puneţi la curent cu totul. Nu veţi mai scăpa de mine. Sunt în afacere şi voi rămâne… Vă las să vă gândiţi la ce rău aş putea să fac. Şi, chiar fără a abuza, voi fi foarte jenat. Uite: să luăm lichidarea falimentului Pinkerton. Eu ştiu sumele mari de care dispuneţi. Dvs. cunoaşteţi o adresă pe care lui i-aţi ascuns-o. Închipuiţi-vă că intru în relaţii directe cu Dl. Pinkerton?

— Bun. Ei bine, ascultaţi, întrerupsei eu. Comunicaţi cu el până când veţi învineţi. Dar e o persoană cu care vă interzic orice relaţii şi, această persoană sunt eu. Bună ziua.

Îi fu imposibil să-şi ascundă furia, dezamăgirea şi surprinderea. Intră într-un fel de criză a nervilor. Un dezgust adânc mă cuprinse. Să fiu atât de

suspectat din toate părţile! Întâi nevasta lui Jim, apoi acest fel de speculant… Dar pe deasupra, încercam ca un fel de frică, descoperind această nevăstuică pe pista lui Cartew. Atâta îndrăzneală anunţa o hotărâre neschimbată, luată sub imperiul unei nevoi presante. Mă informai şi aflai că verosul avocat fusese suspendat din nou pentru nu ştiu ce nedelicateţe. Nu fusei decât şi mai îngrijorat. Caraghiosul se găsea la capătul resurselor şi deţinea mijlocul de a şi le procura. Cu reputaţia pierdută, el făcea totul fără scrupule.

Şi prada pe care o căuta era un om bogat, sub lovitura unei destăinuiri destul de teribile, pentru a nu fi ezitat să plătească cincizeci de mii de dolari pentru hârca unui brick naufragiat. Ce ştia acest Bellairs? Ce ghicea el numai? Când îşi va începe atacul?

Probleme din care unele au rămas fără soluţie. Astfel, n-am ştiut niciodată cum putuse să descopere numele lui Cartew. Îl datora el, ca şi mine, unui matelot de pe Furtuna? În tot cazul eram acolo când el putu să-i obţină adresa. Din lipsă de ocupaţie, într-o seară, intrasem în holul hotelului pentru a asculta muzica. Sub lumina electrică, era lumină ca în plină zi şi numai astfel recunoscui la oarecare distanţă pe Bellairs, în convorbire cu un om care nu-mi era necunoscut. Deodată îmi adusei aminte de locotenentul Sebricht. Atenţie! Conjuncţiunea acestor doi aştri era bogată în ameninţări. Mă apropiai cu precauţiune. Dar fără îndoială Bellairs îşi atinsese scopul, căci îl văzui pierzându-se în mulţime. Sebricht găsindu-se singur, nu ezitai să-l opresc.

— Bună ziua, domnule Sebricht, Ştiţi Dvs. cui aţi vorbit?

— Nu, nu cunosc pe tipul acesta, nici de la Eva, nici de la Adam. E ceva care nu merge?

— Este un pungaş de avocat suspendat. Regret că n-am putut să vă previn la vreme. Sper că nu i-aţi spus nimic asupra lui Cartew?

El se înroşi până la urechi:

— Oh! gemu el, sunt înspăimântător de plictisit. Acest om se exprima politicos, şi, pe de altă parte aveam toată pofta să mă scap de el! Tot ce voia era adresa lui Cartew.

— Şi i-aţi dat-o?

— Oh!, ce lucru plictisitor! Mi-e teamă că i-am dat-o.

— Dumnezeu să te ierte!, strigai eu şi întorsei spatele acestui gafeur.

Acum, gazul era turnat peste foc. Bellairs avea adresa şi tare mă înşelam dacă acest Cartew ar fi întârziat să aibă noutăţi de la avocat. Această impresie îmi era atât de penibilă, încât a doua zi de dimineaţă, făcui o vizită vulpei în vizuina ei. O femeie bătrână curăţa scara. Mă informai:

— Maestrul Bellairs, avocat?

— A plecat astăzi de dimineaţă spre răsărit. E un alt avocat cam la două grupuri de case.

Cu paşii număraţi mă dusei la hotel. Se ştie: de multă vreme îmi intrase în suflet Cartew. Acum când duşmanul lui îi era pe urme, interesul meu pentru el crescu încă şi începui să mă întreb dacă nu-mi era posibil să asist la convorbire. Drama *Norului Zburător* intra într-o nouă fază, care trebuia să conducă la unele concluzii puţin obişnuite. După ce plătisem aşa de scump locul meu la primele acte, puteam să fac încă modestul sacrificiu de a asista la deznodământ. Am hoinărit prin San Francisco cheltuind banii pentru a compensa asprimile călătoriei la Midway şi apoi, regretând mă jurai de a pleca a doua zi. N-aş fi făcut eu mai bine să-l am în ochi pe Bellairs al meu? Şi, după toate, dacă-l ratam, n-aş fi avut decât un salt de făcut pentru a ajunge la Paris. Pe de altă parte, pista lui regăsită, puteam să-i vâr beţe în roate. În sfârşit, orice s-ar întâmpla, eventualitatea de a asista la scene picante şi de a prinde în zbor câteva revelaţii interesante, valora cât toată călătoria.

Aşa se făcu că repusei mâna în angrenajul acestei interminabile afaceri *Norul Zburător*, Cartew şi Comp. Chiar în seara aceea, scrisei o scrisoare de adio lui Jim şi o alta, apăsând semnalul de alarmă, doctorului Urquart, rugându-l să înştiinţeze pe Cartew. Zece zile mai târziu, mă îmbarcai pe *City-of-Denver*, în drum spre Paris şi Fontainebleau. Ceea ce voiam, era să-mi reiau studiile mele artistice şi făceam sforţări să-mi întorc gândul de la Cartew şi de la Bellairs, neputând aduce niciun serviciu primului şi simţindu-mă incapabil de a regăsi pe celălalt.

Vecinul meu de masă era un san-franciscan niţel cunoscut de mine şi care-mi spuse că traversase continentul cu două zile înainte: acest pachebot era primul care trecea prin Atlantic de la sosirea zisului vecin la New-York. Dacă acesta plecase spre răsărit două zile înaintea mea, avea deasemenea o zi înainte asupra lui Bellairs. În aceste condiţiuni, nu întârziai să întreb pe comisarul bordului, care răspunse că nu era niciun Bellairs în prima clasă, dar era unul în clasa doua.

Stătui la pândă şi, puţin după aceea, văzui pe avocăţelul meu lungit într-un fotoliu, în faţa punţii. Începui să-l observ. El făcea ce fac pasagerii pentru a omorî timpul. Citea mult, privea lung marea, vorbea cu vecinii, ridică un copil căzut şi îl consolă. Dispreţuiam prea mult acest personaj pentru a încerca să mă ascund, dar el nu privea deloc în partea în care mă aflam şi noaptea veni fără să fi putut şti dacă el avea cunoştinţă de prezenţa mea la bord. Apoi, cum fumam lângă intrarea la maşini, căci aerul era rece, o voce îmi vorbi în noapte:

— Vă cer iertare, domnule Dodd.

— Uite, Bellairs.

— Un cuvânt numai, domnule. Prezenţa Dvs. pe acest vas are ea vreo legătură cu ultima noastră convorbire?

— Niciuna, – răspunsei eu, şi cum nu pleca, avui încă politeţea de a-i spune bună seara.

El suspină şi plecă. A doua zi, cum, visător, se apleca pe triunghiul de sprijin, mă apropiai fără zgomot şi cu bruscheţe:

— Păreţi foarte îndrăgostit de mare, Domnule Bellairs?

— O adevărată pasiune, domnule Dodd, – răspunse el. Nu mă satur niciodată.

Şi, vorbirăm multă vreme de literatură şi, mai ales, de poezie. El ştia multe pe de rost şi citea mult. Găsea pe Goethe imoral în *Werther* şi credea imposibil să pună o asemenea carte în mâinile unei femei. După aceea avurăm un număr asemănător de convorbiri, în cursul cărora aflai o mie de particularităţi anecdotice asupra scriitorilor iluştri, căci el îşi făcuse un fel de cultură literară şi puţin enciclopedică.

Lucru bizar, tovărăşia acestui om, a cărei murdară meserie o dispreţuiam, nu-mi displăcea. Un sărman drac, plin de sensibilitate, un emotiv în mod mizerabil laş, care nu găsea curaj decât în disperare. Aveam conştiinţa clară că discuţia pe care urma s-o aibă cu Cartew, îl martiriza ca un coşmar neîntrerupt. Dar nu putea să dea înapoi. Necesitatea îl împingea. Un fel de erou umil al răului!

Îmi povesti trista lui viaţă. Fiu al unui ţăran nenorocit, fusese adoptat de un portărel care expulzase pe tatăl lui de la fermă, îndrăgostindu-se de fiica acestui om care ridicându-l, îi făcuse primul său ajutor, apoi ginere al său, Bellairs muncise ca un animal pentru a satisface dorinţele soţiei lui, cochetă fără inimă, care o terminase fugind cu un comis-voiajor, lăsând pe nenorocitul ei soţ copleşit de datorii. Apoi, portărelul plecase spre paradisul oamenilor de legi, puţin după ce se asociase cu jumătatea de văduv ce era ginerele său. Cu toate că ajunsese la un grad de necrezut de viclenie şicanatoare, Bellairs, pe care necazurile îl

absorbeau şi-l jenau în munca ce făcea, nu întârzie să-şi depună bilanţul.

Din acest moment nu mai făcu decât să fugă din oraş în oraş, urmărit de creditori, coborându-se progresiv la expedientele cele mai dubioase… Îl întrebai dacă-şi revăzuse nevasta. Îmi răspunse că nu, dar, tot scâncind de asprimea oamenilor şi a vieţii, mărturisi că furniza acestei soţii anumite subsidii.

— E o piatră de moară pe care o port la gât, această femeie, dar cred că nu poate fi decât recunoscătoare pentru ceea ce fac în avantajul ei, cu toate că suntem divorţaţi şi nu mai are niciun drept. Nu ştiu nimic din viaţa ei: nu vreau să ştiu nimic şi am fost criticat cu cruzime pentru aceasta. Am fost tratat de bărbat complezent.

El suspină zicând aceasta. Puţin câte puţin, eram, dacă pot s-o spun astfel, aproape intim cu această fiinţă josnică, desigur, dar nu în mod definitiv pierdută. El mă avea în mână prin admiraţia lui pentru mine şi plăcerea pe care părea s-o aibă în societatea mea, şi cu toate astea nu uitam: nu era nimic altceva decât un mic pungaş infect, îmbarcat pentru moment pentru o necurată întreprindere. Mi-era milă, dar n-am fost întotdeauna aşa de slab de caracter, şi înclinat să-mi amân energia pentru a doua zi?

În ziua debarcării la Liverpool, ploua torenţial pe oraşul negru şi murdar. Nu stabilisem un plan de acţiune, decât acela de a nu lăsa să-mi scape derbedeul meu, astfel că am primit să descind la acelaşi hotel cu el, luându-mi mesele, în tovărăşia lui, rătăcind cu el pe străzile ude. Într-o seară, ne-am dus amândoi la teatru şi, pentru a doua zi, convenirăm la o plimbare la Chester, dar mărturisesc că încă nu pusesem cu el chestiunea Cartew, de când eram în Englitera. Această viaţă absurdă şi ridicolă se prelungi cu timpul necesar vizitării unor oraşe interesante. Într-adevăr, nu s-ar fi îndoit nimeni că unul din noi era un cântăreţ cu

totul tremurător la apropierea momentului de a se produce, şi celălalt un amator detectiv, veghind cu ochii aproape de clientul său. Fiecare avea frică să părăsească pe celălalt, fiecăruia îi era frică să vorbească. Cartew, Stallbridge-le-Cartew şi staţia de cale ferată Stallbridge-Minister erau subiecte ocolite cu grije în convorbire. Totuşi, ne apropiam niţel câte niţel de punctul nevralgic aşa cum dărâmăturile provocate de asediatori merg în zig-zag. Veni o zi când – n-aş putea spune cum – coborârăm la staţiunea fără nume, şi intrarăm in vechiul oraş. Nu eram mulţumit de mine. Lăsasem să sosească această zi, fără să pregătesc nimic, fără să mă asigur nici de un plan, nici de aliaţi. Nu trecuse multă vreme de când trebuisem să rup tăcerea şi să vorbesc limpede în cauza care ne interesa pe amândoi? Nu: continuam să discutăm lucruri indiferente. În mod constant, voiam să vorbesc şi cuvintele-mi mureau pe buze.

La masă, la un han, cerui nu ştiu ce vin spumos, în speranţa că acesta îmi va dezlega limba. Dar găsind acest vin execrabil, i-am spus lui Bellairs să-l termine, căci avocatul nu se dădea înlături. Oare abuzul de vin i-a dat în mod intuitiv ştirea apropierii imediate a momentului crizei? Orişicum, cert este că hotărându-mă să vorbesc, o dată masa terminată, mă urcai să-mi caut tutun şi când coborâi Bellairs nu mai era în sală. Hangiul îmi spuse, că spre marea lui surpriză, straniul client plecase în grabă şi în mod definitiv. Nu tărăgănase o clipă.

Pe străzile goale, ploaia devenise densă ca un adevărat duş. Unde oare a putut să se ducă cavalerul meu de industrie? Şi iată-mă foarte îngrijorat, crezându-l deja pornit pe drumul spre Stallbridge-le-Cartew. Poate că, faţă-n faţă cu un oarecare convorbitor palid de spaimă, îşi desfăşura ameninţările sale! Un impulsiv s-ar fi repezit în urmărirea lui, dar oricum aş fi, nu sunt un impulsiv. Obiecţiuni grave se opuneau unei acţiuni

grăbite. Mai întâi nu eram sigur că Bellairs a plecat pentru a se duce la Cartew: apoi o plimbare lungă pe ploaie, în plină noapte, nu-mi spunea nimic: în fine nu ştiam încă ce să fac şi cum să mă prezint într-o casă necunosctuă în care nici măcar o dată n-am fost primit. Îmi adresai mie însumi o bună dojană.

— E un fel de farsă. Te-ai amestecat unde nu te privea. Erai util la San Francisco, sau mult mai fericit la Paris. Dar, pentru că mânia cerului te-a condus la Stallbridge-Minster, cel mai înţelept este să te duci să te culci.

Şi urcând spre camera mea, abia atunci mi-am dat seama că trebuia să fac ceea ce era necesar încă de mult şi că în momentul de faţă era prea târziu a acţiona, deci m-am hotărât să-i scriu lui Cartew o scrisoare minuţios detailată, făcându-i un portret moral şi fizic al lui Bellairs, lăsându-l să se apere dacă era capabil, dar dându-i timpul să fugă, dacă nu putea să facă altfel. Încă o neglijenţă: încă o stângăcie! Amorul meu propriu fusese afectat prea mult. Mă culcai.

Nu ştiu ce oră era când mă deşteptai la intrarea lui Bellairs, niţel clătinându-se şi purtând un sfeşnic. Fără îndoială vinul spumos i se urcase la cap, căci era plin de noroi de sus până jos. Acum, intoxicaţia se risipise, dar părea dominat de o emoţie violentă, pe care o stăpânea cu greutate. Tremura şi, în mai multe rânduri, în timpul convorbirii ce urmă, îi văzui lacrimile curgându-i în torente pe obraji.

—Vă cer iertare, domnule, pentru această vizită intempestivă, – zise el, – dar nu voi căuta să mă dezvinovăţesc. Nu am scuze. M-am păcătoşit şi iată-mă pedepsit cu severitate. Vin să fac un apel la mila Dvs. și să vă cer un pic de ajutor, dacă nu vreţi să mă vedeţi înnebunind.

— Dar ce s-a întâmplat?

— Am fost furat. Este greşeala mea. Pedeapsa este dreaptă.

— Dar, drace! cine a putut să te fure într-un asemenea oraş.

— Nu ştiu absolut nimic. M-am trezit într-un mormânt. Această spovedanie este destul de degradantă. Aş putea să spun numai, pentru apărarea mea, că, din prea multă bunătate, Dvs. aveţi oarecare responsabilitate în ruşinoasa mea aventură. Eu n-am obiceiul acestor vinuri ameţitoare! nu-i aşa?…

— Sub ce formă erau banii dvs.? Ar fi posibil cred să-i regăsim, sugerai eu.

— În monede engleze de douăzeci de lire, schimbate la New-York cu o dobândă din cele mai avantajoase… Ah! Doamne! cât am muncit eu de aspru pentru a strânge aceşti bani.

— Drace, nu este încurajant! Nu e mai bine să recurgem la poliţie, cu toate că nu văd deloc speranţa…

— Nu mai am nimic de ales, domnule Dodd, – răspunse el. Nu te mai am decât pe d-ta. Nu mi-ar fi greu să vă demonstrez că un mic, un foarte mic avans din partea dvs. ar constitui un foarte avantajos plasament. Dar nu: eu fac apel la umanitatea dvs. Am fost aproape intimi. Sub impulsiunea unei simpatii instinctive, v-am destăinuit fondul inimii mele şi sunt sigur că m-aţi ascultat cu căldură. Gândiţi-vă, domnule, că un bine mărunt, un împrumut cât de mic mi-ar reda viaţa. Cu cinci sute de dolari, aş avea cât nu-mi trebuie.

— Şi dvs. o să-mi rambursaţi banii cheltuielilor făcute pentru Cartew? strigai eu. Mă oblig!… Nu, iată ceea ce pot să fac: vă voi îmbarca pe o corabie, plătindu-vă călătoria până la San Francisco, şi voi da comisarului corăbiei cincizeci de dolari, pe care vi-i va da la New-York.

Părea că îmi sorbea cuvintele: faţa lui strălucea de un extaz şiret. Era sigur că mă joacă. Începu să discute:

— Ce dracu vreţi să fac eu la San Francisco? Sunt suspendat: n-am nicio afacere şi dvs. ştiţi bine că nu sunt singur, că alţii depind de mine.

— Voi scrie lui Pinkerton. Sunt sigur că el vă va găsi ceva. În aşteptare, îi voi spune să vă verse – dvs. în persoană – douăzeci şi cinci de dolari pe chenzină timp de trei luni după sosire acolo.

— Domnule Dodd, zise el, cred că dvs. nu vorbiţi serios. Uitaţi că aceşti Cartewi sunt seniorii ţării? Averea lor urcă la mai multe milioane de dolari, în nimic altceva decât proprietăţi şi dvs. îmi oferiţi câteva sute de dolari?

— Nu e vorba de câteva sute de dolari, domnule, răspunsei eu, ci de o pomană. Să nu te gândeşti că eu, îţi voi uşura operaţiunile meseriei d-tale mârşave, însă nu vreau să mori de foame.

— Ei bine, dă-mi o sută de dolari, gemu el, şi totul va fi spus.

— Nu. Nu voi face decât ceea ce v-am explicat, nici mai mult nici mai puţin.

— Ia seama! Joci un rol de înşelător. Îţi faci un duşman pentru nimic… — apoi, revenind deodată de la ameninţare la rugăminte, el reluă: – şaptezeci! numai şaptezeci de dolari, din milă, Domnule Dodd, din caritate! Nu-mi luaţi pâinea de la gură. Aveţi inimă bună. Gândiţi-vă la situaţia mea. Amintiţi-vă viaţa mea de mizerie.

— V-am făcut singura ofertă pe care pot s-o fac şi, acuma aş vrea să dorm.

Faţa lui de pişicher se înăspri:

— Este ultimul dvs. cuvânt domnule? Consideraţi ambele partide de faţă. Vedeţi: vă rog luaţi seama la ceea ce veţi face!

— Am zis ultimul meu cuvânt.

Transformarea omului se produse. O înspăimântătoare strâmbătură de mânie îi deformă figura şi începu să-şi verse cuvintele, ca într-o criză de nebunie furioasă. Fusese prins de boala lui cu tremurici.

— Spion, fals prieten, ipocrit murdar! Te voi vedea murind pentru o picătură de apă pe care nu ţi-o voi da. Te sfidez: te dispreţuiesc: şi te scuip în faţă. Dacă aş avea puterea, ţi-aş scoate maţele. Blestematule! Blestematule! Mă crezi slab, dar pot să muşc până la sânge, da să te muşc, să te strivesc, să te sââsii… Ah!… Ah… Ah!…

O furie de maimuţă, de epileptic, care nu se întrerupse decât la sosirea hotelierului şi a servitorilor săi, cărora le dădui în pază temporară pe clientul meu.

— Duceţi-l în camera lui, zisei eu: nu e decât beat.

S-a întâmplat aşa cum am spus, dar, în mine însumi aveam credinţa unei descoperiri: pentru onoarea umanităţii, Bellairs era un nebun în formă liniştită.

CAPITOLUL XII

Stallbridge-le-Cartew.

A doua zi de diminaţă, tristul personaj dispăruse, lăsându-şi nota neplătită. Se gândise că puteam să plătesc măcar atât. N-aveam nicio nevoie să întreb unde plecase. O ştiam bine şi nu-mi rămânea decât să-l urmăresc. La orele 10 dimnieaţa o gabrioletă mă ducea la Stallbridge-le-Cartew.

Mă gândeam la Bellairs. Părerea mea asupra lui se schimbase mult. Mi-l închipuiam, nu fugind de mine, ci punându-şi capul în joc, hotărât la periculoasa lui încercare, de la care nimeni nu-l va abate, nici prin adevăr, nici prin frică. Înainte îl asimilasem cu o nevăstuică: acum, îmi apărea sub înfăţişarea unui câine turbat. El nu mergea: alerga; lătra, şi îşi arăta dinţii. Dacă zidurile Chinei s-ar fi ridicat deodată în faţa drumului său, le-ar fi atacat cu ghiarele.

La ieşirea din oraş, drumul cobora în pantă, în valea Stall-ului, pentru a o lua de-a lungul câmpului închis, sub o boltă continuă de verdeaţă. Vizitiul mă înştiinţă că deja călcam pământurile lui Cartew. Un zid cu coama scobită apăru la stânga şi puţin după aceea văzui pentru prima dată casa seniorială, vârâtă în verdeaţa parcului tixit de arbori foarte bătrâni, de smirdari, de dafini în tufişuri.

Admiram lebedele de pe un eleşteu şi grădina de flori. Pe pajişti, animalele păşteau. Un cătun mic se formase lângă barieră. Un han confortabil, cu firma *La Armurele Cartewilor* făcea parte din acest cătun decorat în interior, cu portretele membrilor iluştri ai familiei al cărei nume îl purta. Proprietarul era un fost şef bucătar al castelului şi soţia lui, o veche cameristă.

Am înţeles repede că venind în acest ţinut, fără să aduc omagiul unei vizite domeniului, ar fi fost un fel de ofensă. Un grădinar se oferi să mă conducă în acest pelerinaj obligatoriu. Vorbind cu el, nu-mi trebui multă vreme să ştiu că dl. Norris nu era acasă, fiind plecat în străinătate şi că un

vizitator care mă precedase făcuse înaintea mea înconjurul proprietăţii. Crezui că ştiu cine putea să fie şi eram grăbit să aflu ceea ce făcuse şi ceea ce văzuse. Din fericire, se întâmplă că grădinarul meu îi servise deja de călăuză.

— Un american, da, domnule. Poate că nu era chiar cu desăvârşire ceea ce se cheamă un nobil, dar în tot cazul era un om foarte politicos.

Înţelesei că omul nostru avea mai ales politeţea de a se deda la toate explicaţiile cu o ureche binevoitoare şi de a manifesta o admiraţie constantă, pe măsură ce înainta în pelerinajul lui interesant. Surpriza lui în faţa frumuseţii florăriei, flatase infinit pe grădinar. Toate acestea erau în stilul lui Bellairs. Şi totuşi, ce decepţie nu i-o fi produs lipsa lui Norris Cartew! o decepţie învecinându-se cu disperarea. Neapărat, grădinarul mi-l zugrăvi surâzând, insinuant, admirând, vederea şi florile, vorbind ca din carte. O astfel de forţă de caracter mă umplea de surpriză şi chiar de un pic de spaimă.

— E curios, zisei eu călăuzei mele. Eu însumi am plăcerea de a cunoaşte pe domnul Cartew, şi totuşi, nu ştiam că cineva din prietenii noştri ar fi fost vreodată în Englitera. Cine… Să fie?…, nu, el n-ar fi avut obrăznicia…! Spune-mi te rog numele lui, nu era Bellairs?

— N-am auzit numele, domnule.

— Vai, nu era desigur un om pe care Cartew l-ar fi iubit, care să vie aici în absenţa lui.

— Ah Doamne!, – strigă grădinarul. Un om care părea „aşa de bine!“ s-ar fi zis un profesor. Vreţi Dvs. să vorbiţi cu domnul Denman, bucătarul castelului?

Am primit cu bunăvoinţă propunerea, deoarece mă dispensa de restul vizitei. Revenirăm, străbătând parcul, pe drumul cel mai scurt. În drum, avusei ocazia să zăresc o doamnă bătrână, de o măreaţă înfăţişare, plină de demnitate, care îmi fu semnalată de grădinar ca lady Ann Cartew,

mama lui Norris, pe care-l căutam. Părea melancolică. Făcui observaţia şi celălalt îmi răspunse:

— Nu e de mirare, domnule. Soţul ei, bătrânul nostru stăpân a murit anul trecut. Două luni după aceea fu rândul lordului Tillibody, fratele doamnei, apoi fiul cel mai mare pieri într-un accident de vânătoare. Era favoritul senioriei sale. Ea n-a avut nici pe departe aceeaşi tandreţe pentru domnul Norris.

— Ştiu, ştiu! zisei eu ca omul care se face a cunoaşte toate particularităţile unei familii prietene. Totul însă era trist! Întoarcerea lui Cartew n-a aranjat câtuşi de puţin lucrurile?

— Eu cred că totul este dimpotrivă, domnule. Ea a apărut fericită să-l revadă şi noi suntem cu toţii mulţumiţi, căci nimeni nu poate decât să iubească pe tânărul nostru stăpân. Dar se pare că, în seara întoarcerii lui, Domnul Norris a avut cu milady o scenă destul de penibilă şi, de a doua zi, el plecă din nou în călătorie. „Denman, a zis el bucătarului, strângându-i mâna, nu mă voi întoarce niciodată aici!…“

— Dar trebuia să povestesc eu toate acestea unui străin?

Se părea că-i era teamă de a fi mers prea departe. El îmi spuse însă mai mult decât credea. În acea noapte a reîntoarcerii lui Cartew îşi povestise aventurile mamei sale înspăimântate şi fără îndoială amintirea acestei teribile convorbiri, însemna mai mult decât aceea a pierderilor familiale, care apăsau pe spiritul bătrânei lady, pe când se plimba singuratică prin parcul Cartewilor. Fără încetare ea vedea apărând pe potecă imaginea insulei Midway şi epava „*Norului Zburător”*.

Domnul Denman mă ascultă cu un aer supărat. El mă informă că micul nemernic plecase.

— Plecat!, strigai eu. E un lucru pe care nu vi-l pot spune şi cred că nu venise numai pentru plăcerea de a vizita conacul.

— Pentru ce altceva, drace, aţi vrea să fi venit?

— Era în căutarea unei informaţii şi este sigur că a putut să o obţină. Unde este domnul Cartew în acest moment, sunt supărat că nu-l găsesc acasă, unde este?

Bucătarul, deveni neîncrezător, ridică numai din umeri zicând:

— Călătoreşte, domnule.

— Bravo!, zisei eu cu un aer încântat. Din răspunsul dvs. prudent, văd că n-aţi dat adresa domnului Cartew acelui străin indiscret.

— Fiţi sigur, domnule!

Asemenea lui Norris Cartew la plecarea lui, strânsei mâna acestui credincios Denman, dar fără mare entuziasm, căci eşuasem în încercarea mea de a cunoaşte pentru mine adresa stăpânului lui. Eram convins că Bellairs reuşise mai bine decât mine. Altfel, nu ar fi plecat aşa de repede şi l-aş fi regăsit în calea acestui impenetrabil Denman.

Dacă am putut să evit vizitarea păşunilor şi a animalelor în schimb a trebuit să suport pe cea a casei. O doamnă cu părul de argint m-a obligat s-o văd în detaliu: saloane, galerii de tablouri şi totul, fără a neglija cea mai mică explicaţie. Asta nu se mai sfârşea! Scăpai de grădina de iarnă pentru că lady Ann se retrăsese pentru moment.

Ce mă interesa mai mult? Nu mă gândeam decât la Bellairs gata de a fugi şi având adresa dorită. Dacă el nu obţinuse prin întrebări directe, parvenise, eram sigur, prin virtutea vreunui incident fericit. Fără o şansă nesperată, eram bătut. Nevăstuica va avea timpul să atace prada şi să o însângereze. Asta ar însemna căderea casei Cartew. Tot ceea ce reprezenta ca mărime, bogăţii şi nobile tradiţii, menţinerea acestei vechi seniorii, se găsea deci în mâinile lui, depindea de mai multa sau mai puţina şansă şi ingeniozitate a unui vechi boem din cartierul latin.

La han, îmi compusei o mină senină: am devenit îndemânatic şi afabil, în speranţa de a favoriza o

întâmplare care m-ar servi. Cum eram singurul client în această zi, fusei invitat să dejunez cu toţi ai familiei domnului Higgs. Acceptai cu bucurie. Nu se vorbea decât de marea familie a Cartewilor. Fu un flux nesecat de evocaţii senioriale. Puţin câte puţin, neapărat, terminai prin a aduce pe tapet pe prietenul meu intim, domnul Norris.

La acest nume, fostul bucătar, se complăcu într-o atitudine diplomatică. Nevasta lui deveni măsurată la vorbă. În toată seria de strămoşi şi rude, Cartew fu singura persoană care nu a îndeplinit nicio acţiune susceptibilă de a fi menţionată. Toată povestea lui părea să se rezume în aceea că se dusese la dracu, lăsând în urma lui câteva regrete. Încă din vârsta lui cea mai fragedă, nu avea nimic în el din Cartewi, nearătând înclinări decât pentru plăcerile lipsite de nobleţe şi camaraderiile vulgare, furând ouăle de pasări în tovărăşia micilor lui ţărani.

Ajuns la 20 de ani, se vedea parcurgând ţara cu o raniţă în spinare, făcând schiţe la ţară şi flecărind în cârciumi. Nicio mândrie! se aşeza lângă primul venit. Şi nu numai excentric, dar cheltuitor, risipitor! La universitate, se vorbea încă de datoriile lui şi fusese şters din registre. Dar era la începutul carierii lui diplomatice când îngrijorările familiei, în ce-l priveau, deveniră apăsătoare. El persista în nebuniile lui, se îndatora din ce în ce, dar rămânea totuşi mereu simpatic tuturor şi la toţi.

Situaţia se deteriora mereu până când, într-o bună zi, tatăl lui îl expedie cu autoritate în străinătate.

Dând mereu o atenţie susţinută conversaţei, aveam grija de a mă păzi pe cât posibil şi a păstra prietenia copilului. Din fericire, fetiţa era la vârsta eminamente coruptibilă, de 7 ani. Pentru un şiling, plus şase pence, strecurate în puşculiţa ei, totul urmat de un dar în valoarea unui dolar în aur, găsit

în fundul buzunarului meu, o câştigai definitiv. Ea m-ar fi urmat până la capătul pământului.

Faţa de masă nu se ridicase când d-ra Agnes se căţăra pe genunchi mei, pentru a-mi arăta bogăţiile albumului ei de mărci, încă un fel de calvar al curiozităţilor pe care trebuia să le înghit. Nimic neplictisindu-mă mai mult decât mărcile, mi se întâmplă să aţipesc în semi-somn pe timpul examinării acestei splendide colecţii, atât de bine, încât m-am răsturnat pe album.

Sub copertă era o mare rezervă de mici imagini încă nepuse la loc, şi fără îndoială destinate schimbului.

Strângându-le, fusei surprins de cantitatea de timbre franceze a 25 de centime care erau acolo. Evident, cineva întreţinea, din Franţa, o corespondenţă regulată cu Stallbridge-le-Cartew. Era normal să mă întreb deodată dacă acel cineva nu era Norris. Un timbru îmi furniză din locul ştersăturii, iniţiala C, un al doilea mă conduse până la CH; aceasta nu era deloc încurajator, dat fiind cantitatea de nume de locuri în Franţa care încep prin cuvântul *Chateau*. Încercai deci să dosesc toate aceste timbre, pentru a le studia cu răgaz. Copilul mă prinse asupra faptului:

— Oh! răule, de ce-mi furi timbrele, – strigă ea smulgându-mi proprietatea ei.

Eram într-o situaţie destul de delicată. Din milă, fără îndoială, doamna Higgs îmi veni în ajutor. Considerându-mă probabil ca un fel de monoman, ea înaintă şi zise că dacă domnul se interesează de astfel de timbre, va vedea poate cu plăcere şi colecţia pe care domnul Denman o aduna de 40 de ani şi adresându-le copilului :

— Agnes, zise ea, fii fetiţă bună. Du-te şi cere albumul d-lui Denman, domnul ar dori să-l vadă.

— Roagă să adauge de asemenea timbrele de schimb, recomandai eu. Cred că am aici câteva de ale mele: vom face negustorie.

O jumătate de oră mai târziu, domnul Denman îşi făcea intrarea cu cel mai formidabil album sub braţ:

— Ah! domnule, când am auzit că sunteţi amator de timbre, am lăsat totul pentru Dvs. Este o legătură strânsă între toţi colecţionarii, domnule. Ei formează cu toţii una şi aceeaşi familie.

Dar nu este tot aşa de uşor ca să pari a şti ceea ce nu ştii, mai ales în prezenţa unui om competent. Eram mereu obligat să-mi repar gafele şi nu ştiu ce părere o fi avut despre mine domnul Denman, dacă n-aş fi descoperit la repezeală gustul lui pentru vechiul porto al domnului Higgs, un porto atât de excelent, că nu putuse să emigreze decât pe o noapte neagră din pivniţele nobilului castel, către cele mai modeste ale *Armurelor Cartewilor*. De fiecare dată când prea slaba mea ştiinţă mă punea în pericol, mă grăbeam să umplu sau mai degrabă să reumplu paharul bucătarului şi în momentul când venirăm la schimb, el se găsi într-o stare de somnolenţă în care cel mai puternic colecţionar de mărci, nu este deloc de temut.

Printre aceste timbre suplimentare, ca şi în acelea ale micei Anges, era un foarte mare număr de exemplare de 25 de centime ale Franţei. Studiindu-le, pe nebăgate de seamă, am regăsit şi litera C şi CH, apoi ceva ca un Ui. La o a treia scrisoare un y final, după alte trei scrisori abia ştampilate şi indescifrabile. În fine vine un timbru care purta înainte de Y un L. Deodată numele căutat se aşeză limpede în faţa ochilor mei. Acesta nu putea să fie decât Chailly. Chailly-Ann-Biere, care servea Barbizonul, ilustrul sat de pictori: un colţ faimos unde s-ar putea ascunde un om care a parcurs întreaga Engliteră, luând schiţe, ca domnul Norris, un colţ faimos pentru acest Goddedaal, care îşi uitase cuţitul său cu paletă pe bordul *Norului Zburător*. Astfel, în timp ce eu şi avocăţelul ne duceam să căutăm în Englitera,

tovarăşul mă aştepta în locul chiar pe care mi-l însemnasem ca ultimul scop al călătoriei mele.

Că Bellairs ar fi parvenit la aceeaşi descoperire pe aceeaşi cale ca mine sau prin oricare alt procedeu, nu ştiam. Important era că acum, luptam cu arme egale şi că misiunea mea la Stallbridge-le-Cartew se găsea bine dusă. Interesul meu pentru mărci dispăru într-o clipită. Mă debarasai în grabă de Denman şi, dând ordin să se înhame gabrioleta, mă cufundai în *Indicatorul Transporturilor*.

CAPITOLUL XIII

Faţă-n faţă.

Erau orele două după amiază când căzui din cer la Barbizon, într-o zi de septembrie. În acest ţinut este ora moartă. Toţi lucrătorii sunt la vânătoare de

„motive”: toţi leneşii se târăsc prin pădure sau câmpie: mica stradă a satului este pustie şi cârciumile goale. Avui totuşi plăcerea să regăsesc pe unul din camarazii mei de altădată:

— Stennis!, strigai eu. Eşti ultimul om pe care mă aşteptam să-l întâlnesc aici.

— Dar nu voi fi multă vreme, – răspunse el. Pentru oameni de pe altă lume ca noi, bătrânul Barbizon este mort. Iată o săptămână de când sunt aici şi singura persoană care a părut să mă recunoască, este patronul hanului.

— Ce beduini locuiesc pe ruinele a ceea ce fu oraşul nostru?

— Ah! o grămadă de oameni tineri, veniţi nu se ştie de unde. Singurul care-mi aminteşte puţin timpurile noastre, este un englez ca şi mine.

Amintirea căutării mele, un moment înlăturată prin această întâlnire, îmi reveni în spirit şi strigai:

— Cum este el? vorbeşte-mi de el.

— De cine? zise Stennis, apoi reluă: ah! da: englezul. Niţel cam trist, dar încântător băiat. Degeaba este foarte britanic, s-ar zice că nutreşte o mare admiraţie pentru Statele Unite. Face să i se trimeată jurnale de acolo şi le citeşte cu religiozitate.

— Jurnalele din ce regiune?

— Ei bine, din San Francisco. Baloturi îi sosesc de două ori pe săptămână şi să vezi cum le mai migăleşte. Şi-a mobilat aici un atelier foarte frumos unde trăieşte înconjurat de opere de artă. Pictează la 30 de ani, fără a fi făcut niciun studiu. Şi ceea ce mâzgăleşte nu este de tot rău. Uite, pânza aceasta este de el.

Mersei spre fereastră, la celălalt capăt al vechei sufragerii cu daruri ale obişnuiţilor – şi unde petrecusem cândva atât de bune momente. În studiul semnalat de Stennis, de o factură largă și dibace, lucrată în tente groase, cu cuţitul cu palete în mod principal, nu arta pictorului mă interesa în primul rând, ci subiectul.

În primul plan,crânguri,nisip semănat cu resturi de epave. Mai departe, o lagună închisă într-un zid de stânci, dincolo, o largă întindere de ocean, sub cerul fără nori. Mi se părea că aud zgomotul stâncilor de care se sparg valurile, căci această pânză nu era altceva decât un peisaj al insulelor Midway, luat în acelaşi loc unde debarcasem prima dată şi unde mă îmbarcasem părăsind-o definitiv. Era o pată pe mare şi văzui că ei reprezenta fumul unui vapor.

— E bine, zisei eu, întorcându-mă către Stennis.

— Da, răspunse el: o operă do fantezie, dar interesantă, zău, căci pictorii de azi nu mai au niciodată imaginaţie.

— Mi-ai spus că el se numea Madden?

— Madden.

— Ştii dacă a călătorit mult?

— Nu ştiu nimic. El nu poate întâlnit deloc. Rămâne acasă, fumând, glumind, făcând mici farse. El pare mai ales atent în a se purta ca un nobil. Nu cred că ţi-ar conveni un asemenea om, Dodd. D-tale îţi plac în general lichiorurile mai ridicate în grad: ori el vă va părea aşa de fad ca apa unei bălţi.

— Are el favoriţi blonzi în formă de cozi de elefanţi?, întrebai eu, amintindu-mi fotografia lui Goddedaal.

— Desigur că nu, de ce?… Dar ce ai, Dodd? Nu te-am văzut niciodată atât de curios.

— Dragul meu, este pentru că eu cred şi sunt sigur că cunosc pe omul acesta. Poate el este acela pe care-l caut… un frate de multă vreme pierdut.

— Dar nu un frate gemen, în tot cazul.

Puţin după aceea, apăru trăsura pe care o ceruse şi plecă.

Am petrecut după-amiaza plimbându-mă afară, în mijlocul câmpului. Aveam deci să văd pe acest om a cărui voce o auzisem? pe care l-am visat atâta în nopţile mele de insomnia! Voi pătrunde

misterul acestei extraordinare substituiri a echipajului!…

Soarele coborî pe câmpie, aşa cum J. F. Millet ne-a reprezentat în Angelus al lui şi ora mesei de seară venită, luai un loc la masă în faţa misteriosului Madden. Era un om de mai mult de 6 picioare, bine plantat, cu părul negru brăzdat de fire de argint, cu ochii adânci şi binevoitori: şi într-o gură care vorbea de bunătate îşi arăta dinţii lui frumoşi. Îmbrăcat englezeşte, purta o lenjerie fină şi mâinile lui erau foarte îngrijite. Era cunoscut şi popular printre tinerii pictori. Şi ne-am trezit prezentându-ne pur şi simplu. Eu gustam vinul obişnuit care-mi fusese servit. Dar pierdusem obiceiul şi mi se păru. Execrabil.

— Oh! acest vin, strigai eu, ce oroare!

Vorbisem englezeşte. Madden, afabil şi complezent îmi răspunse în aceeaşi limbă:

— Nu-i aşa? Îmi permiţi să împărţim pe al meu. Ei îl numesc chambertin, dar nu este exact, totuşi nu este rău. Este singurul lucru pe care un om poate să-l bea în această casă.

Gheaţa fiind spartă îl întrebai;

— Cred că vă numiţi Madden? Prietenul meu Stennis mi-a vorbit de dvs. la sosirea mea.

— Da. Sunt supărat că a plecat. Mi se pare acum că aş fi un tată mare, în mijlocul întregei aceste tinereţi.

—Numele meu este Dodd. Dodd de la San Francisco: Pinkerton şi Dodd, ştiţi?

— Montana-Blok, presupun.

— Aşa e.

Nu ne priveam nici unul nici altul, dar văzui mâinele sale învârtindu-se înfrigurate pe cocoloaşe de miez de pâine. Reluai arătându-i pânza:

— Îmi place mult acest studiu al dvs. Culoarea, aspectul, totul este bun.

— Dvs. ştiţi la ce să vă aşteptaţi, răspunse el… haide, cunoaşteţi pe un oarecare Bellairs?

— Ah! zisei eu, doctorul Urquart, v-a scris?

— Am primit scrisoarea lui în dimineaţa aceasta.

— Nimic nu ne presează în ceea ce priveşte pe acest Bellairs… dar este o poveste lungă şi destul de curioasă. Avem multe să ne spunem şi poate că am face mai bine să aşteptăm până o să fim singuri.

Fu de părera mea. Niciunul din aceşti oameni tineri nu cunoştea engleza, desigur, dar fiecare se găseşte mai comod la el acasă.

— În sănătatea dvs., Dodd

Îi răspunsei. Astfel îndoita prezentare trecu nevăzută în mijlocul acestor 30 de draci şi prietenelor lor în capoate pline de făină de orez, toţi vociferând într-un perpetuu zdrăngănit de veselă.

— Încă o întrebare, zisei eu. Ai recunoscut vocea mea?

— Vocea dvs.? Cum ai vrea?… Nu o auzisem niciodată, nu te cunoşteam.

— Totuşi, am avut deja o conversaţie foarte scurtă. V-am pus o întrebare la care mi-aţi răspuns şi pe care mi-o aduc mereu aminte din vremea aceea,.

El păli deodată:

— Doamne! D-ta vei fi omul de la telefon?

Aprobai din cap. Ei bine, reluă el, îmi trebuia mărinimia unui suflet sfințit pentru a vă ierta aceasta. Ce nopţi m-aţi făcut să petrec! Micul dvs. murmur n-a mai încetat să fluiere din ziua aceea, ca vântul în broasca unei chei. Ce era aceasta? Ce însemna?…

Fără îndoială suntem născuţi amândoi pentru a ne înnebuni reciproc cu enigme. Mi s-a părut adesea că mintea o ia razna.

Cartew fu apucat de un râs nebun:

—Şi totuşi, nici dvs., nici eu n-am fost niciodată atât de intrigaţi ca anumiţi alţii!, zise el.

—Şi cine dar?

— Asigurătorii! Ei n-au putut să înţeleagă nimic.

Era un mic sindicat de oameni minusculi de afaceri, care garantau „*Norul Zburător”*. Unul din ei posedă astăzi maşină si trece drept o sămânţă de mare financiar. Un altul, din profiturile lui, a putut să-şi mobileze o vilişoară. Dar toţi au creierul cu susul în jos şi când se întâlnesc nu ştiu unde să-şi învârtească ochii, ca vechii prevestitori.

Masa terminată, merserăm repede în atelierele lui care adăposteau o mare bogăţie. Zidurile erau împodobite cu tablouri de preţ: un Rousseau; un Corot, un Whistler. Nimic nu lipsea confortului.

— Iată-ne liniştiţi, zise el. Ia loc şi povesteşte-mi toată întâmplarea.

Asta nu era o poveste în patru rânduri, din momentul când Jim citise despre naufragiul în jurnal şi până la prânzul meu de la *Armurile Cartewilor* şi descoperirea mea cu mărcile poştale din Chailly. Cartew prelungea discuţia, căci nu puteam să-l satur de detalii şi mă asasina cu întrebări. Miezul nopţii sunase la vechea pendulă de ţară, înainte de a fi ajuns la sfârşit. El veni totuşi.

— Mulţumesc, îmi zise el. La rândul meu acum. Nu pentru că aş putea să simt plăcere la o asemenea poveste de violenţă brutală. Mă întreb cum pot să dorm cu această poveste în minte. Am spus-o deja o dată…

— Ladyei Ann, nu-i aşa?

— Într-adevăr, jurasem să nu o spun a doua oară. Dar dvs. îmi păreaţi în drept a o şti. Aţi plătit atât de scump pentru aceasta. Cerul ştie dacă sper să vă fac plăcere.

Îşi începu relatările. Când ajunse la sfârşit, o nouă zi se ridicase, cocoşii cântau în sat şi, în stradă, pădurarii se duceau la lucru.

CAPITOLUL XIV

Pensionarul.

Singleton Cartew, tatăl lui Norris, era puternic, dar şters, fără relief, prost ca o oaie, sensibil ca un muzicant şi conştiincios ca un câine. Părea că se dă drept un preot solemn şi netolerant al unui fel de religie a aristocraţiei. Manierele lui Norris îl iritau şi-l ofensau. El considera pe fiul lui drept un idiot şi nu se îndoia că celălalt i-ar putea întoarce acest compliment cu dobândă. Povestea relaţiilor lor putea să se rezume în puţine cuvinte: ei nu se întâlneau decât cu greutate şi asta nu era decât pentru a se certa. În ce priveşte pe mama lui, femeie zvăpăiată, muşcătoare şi cu simţ practic, deja decepţionată de bărbatul ei şi de fiul mai mare, Norris nu o făcea decât să aibă un nou motiv de decepţie.

Defectele sale nu erau totuşi grave. El era timid, indolent, fără ambiţie şi lipsit de spirit întreprinzător. Nimic nu-l tenta şi nu-l înclina la acţiune. Îi plăcea libertatea, camaraderia, nu importă cu cine. Dealtfel, numai să nu fi fost singur. Copilăria lui petrecută într-o galerie de tablouri istorice şi de portrete de familie, îi dăduse gustul picturii, înclinare care nu făcu decât să se accentueze pe măsură ce creştea.

Fără să-l asculte, a fost trimis la universitatea din Oxford. Ştiinţa nu-l atrăgea. Se distingea mai ales în sporturi. Original, el fu un fel de erou din acei cărora unii curtezani le maimuţăresc melancolia, detaşarea, neo-byronismul. „Într-adevăr, zicea el, nimic nu are importanţă". Conducătorii Universităţii preţuiră atitudinea lui insolentă şi fu „redat părinţilor" în cursul anului al II-lea. El lăsase la Oxford câteva mici datorii.

Evenimentul era nou în analele Cartewilor. Tatăl făcu fiului său cele mai grave reproşuri. Fiul ascultă respectuos şi remarcă, că ar fi fost mai bine dacă ar fi învăţat pictura, pentru că era singurul lucru care-l interesa.

— Spui prostii!, zise lordul care-şi trimise progenitura să înveţe limbile, în străinătate.

Atunci, Norris făcu alte datorii mai importante care îi fură reproşate cu mai multă asprime. El nu-şi mai supraveghia cheltuielile şi se lăsa furat de servitori. Când era prea angajat, prevenea fără fason pe părinţii lui care, sătui de scandal, îi dădură mânuirea propriului său capital, după ce făcuse să intre pe amatorul de pictură, în diplomaţie. La 25 de ani, Norris nu mai avea o centimă, datora lui Dumnezeu şi dracului şi, ca mulţi trândavi şi indiferenţi, luase obiceiul jocului. Tatăl trebui să răscumpere destul de scump onoarea Cartewilor. De data aceasta, era prea mult. Norris fu îmbarcat şi trimis în Australia, unde urma să i se plătească o rentă de 300 de livre, trimestrial, în sferturi, de către un om al legii, din Sydney. Nu-i mai ceru să le scrie: fu prevenit că, dacă nu se ducea la Sydney la câteva zile după termen, va fi, din clipa aceea, considerat drept mort, şi pensia se va găsi în aceeaşi clipă suprimată. Dacă se întorcea pe furiş în Europa, un aviz ar fi anunţat în jurnale că familia nu mai răspunde de datorile unui membru nedemn.

Tatăl său îl găsea insuportabil pentru că primea cele mai violente dojeni cu o linişte perfectă şi o

alură foarte respectuoasă, fără să se supere vreodată. Când se produse această din urmă catastrofă, abia dacă păru să dea vreun interes afacerii. El băgă în buzunar banii şi reproşurile, se supuse literă cu literă, luă scrisoarea de drum, luă vaporul şi plecă, la Sydney. La 25 de ani, era încă un fel de ştrengar, astfel că în a şasea zi de şedere în Australia se găsea cu banii pe trei luni cheltuiţi. Cu siguranţa străinului într-o nouă ţară, începu să asedieze toate birourile posibile, propunându-se pentru munci de toate felurile, dar care nu-i conveneau întru nimic. Fu dat afară de peste tot şi chiar din hotelul pe care-l locuia, astfel că în elegantul său costum Tweeds, se văzu nevoit a se aduna cu ultimii vagabonzi. Recurse atunci la omul de legi însărcinat să-i plătească trimestrele.

— Domnule Cartew, îi zise acest personaj, v-aş fi infinit de recunoscător dacă v-aţi aminti că timpul meu e scump. Dvs. Nu sunteţi singurul „pensionar'' cu care am treabă. Am faţă de dvs. și de cei asemănători dvs., un fel de a proceda stabilit odată pentru totdeauna. Încep prin a vă avansa o monedă de 20 lire. Iat-o. În fiecare zi veţi veni, secretarul meu vă va remite un şiling. Cum birourile mele sunt închise duminica, el vă va vărsa sâmbăta 2 şilingi, toate acestea cu condiţia să nu vă mai văd niciodată şi dvs. Să vă adresaţi numai secretarului meu, să nu vă mai prezentaţi aici sub influenţa alcoolului şi că odată plătit, neapărat semnând o chitanţă, vă veţi retrage. La revedere, domnule.

— Vă mulţumesc, zise Cartew. Situaţia mea este de aşa natură, că sunt obligat să primesc această subvenţie de foamete.

— De foamete! nimeni nu moare de foame aici cu un şiling pe zi. Am avut printre obişnuiţii mei un tânăr care a ştiut să rămână în mod constant beat timp de 6 luni, chiar cu regimul unui şiling pe zi.

Omul legii se vârî din nou în hârtiile lui. În fiecare dimineaţă la orele 10, pe durata celor trei luni care urmară, Cartew se prezentă la biroul de notariat, zăpăcit şi prost pieptănat. El petrecea nopţile pe câte o bancă sau pe iarba grădinilor publice, în tovărăşia a ceea ce e mai josnic în umanitate, printre derbedeii întregului pământ: Larrikingii Sydneyului. Ziua îi trecea nefăcând nimic, tăind frunză la câini şi apoi noaptea îşi lua somnul, un somn turburat de strigăte, de chemări şi de fugi, în timp ce împrejur treceau trăsuri elegante, pline cu oameni şi femei care râdeau, în costum de seară.

Mereu avid de tovărăşie, în această viaţă ca şi într-o alta, el făcea prietenii. Într-o zi când veni să ajute unui nenorocit de câine torturat de o bandă de ticăloşi laşi, se duse să se aşeze pe o bancă unde şedea deja un amploiat şomer, şubred şi roşcovan care se numea Hemstead. Incapabil de a interveni el însuşi, acesta felicită călduros pe Cartew, dar prevenindu-l că altă dată ar putea să nu fie tot aşa de fericit:

— O lepădătură periculoasă, o ştiţi!

— Dvs. credeţi că eu nu fac parte din aceste lepăduri? răspunse acest nobil vagabond.

Celălalt începu să râdă şi protestă zicând că el ştia să distingă un nobil de un ştrengar. Norris, cu familiaritatea naturală care îl caracteriza, se aşeză pur şi simplu pe bancă, lângă Hemstead şi îi spuse că era pentru moment fără lucru.

— Uite ca şi mine, replică roşcovanul. Atunci, nu faci nimic?

— Ştiu să cheltuiesc bani, aceasta e totul. Mai mult, cunosc puţin caii şi marina, dar uniunile muncitoreşti îmi interzic orice îmbarcare.

— Din moment ce sunteţi călăreţ, de ce nu încercaţi dvs. la poliţia călăreaţă?

— M-am prezentat, dar am fost refuzat la examenul medical.

— Atunci ce crezi d-ta de Căile ferate?

— Şi d-ta? – rânji Cartew.

— Oh!, eu, zise cu mândrie omuleţul, eu nu intru în munca manuală: dar acela care nu are nimic de obiectat este întotdeauna aproape sigur că poate găsi de lucru la căile ferate.

— Vezi bine!, zise Norris ridicându-se, D-ta mi-arăţi drumul.

Ţara trecea în momentul acela printr-o lungă perioadă de ploi torenţiale, cu inundaţiile şi cu alunecările de teren, căile ferate aveau mare nevoie de mână de lucru şi directorul general făcea să se pună peste tot placarde cu afişe, chemând şomerii la tocmeală. Dar aceştia preferau să trăiască din pomană şi din micile prăzi, tot aşa de bine ca nişte muncitori de terasamente, chiar dacă n-ar fi fost decât nişte amatori lucrători care făceau furori pe piaţă. Băiatul omului voinic, s-a angajat să se prezinte, şi în seara aceea chiar, după o călătorie mohorâtă şi un schimb de tren la trecerea printr-o alunecare de teren, se găsi într-un tranşeu noroios, aproape de South-Clifton, în stare de a scormoni şi a săpa pentru prima dată in viaţa lui.

Ploile frământaseră complet terenul. Se lucra zi şi noapte. Trenurile nu puteau să treacă prin acest colţ scabros, decât cu infinite precauţii. Cartew era istovit de cheltuiala forţei fizice, de lipsa somnului şi abuzul cafelei. Muiat de ploaie şi sfâsiat de lucru, mâinile lui îndurerate erau într-o stare mârşavă, dar, viaţa în aer liber, necesitatea de a munci continuu, dăduse gata lenea lui. Fostul leneş, diletantul, făcu să fie observat prin curajul lui la muncă. Auzi într-o zi pe inginerul şef cântând laudele unui asemenea muncitor şi începu să-şi iubească aspra lui muncă. Deveni om de încredere, un fel de şef de echipă, dar momentul de a-şi primi banii trimestriali se apropia. Dintr-o mică cârciumă de muncitori, scrise omului de legi din Sydney, explicând că avea un serviciu şi că lipsind, l-ar pierde. În consecinţă el ceru ca să i se păstreze banii până la apropiata scadenţă.

Răspunsul sosi prin curierul următor, nu numai favorabil, dar cordial. Omul de lege îi mulţumea de a-i fi adus o veste atât de plăcută, neobişnuită la ceilalţi pensionari.

Ploile încetară. Lucrătorii de terasamente angajaţi, supranumerari, fură plătiţi şi concediaţi, cu excepţia lui Norris, la care inginerul ţinea mult. Dar timpul loviturilor se termină, viaţa în sălbatica ei singurătate, a Australiei, devenise monotonă şi plictisitoare. Lipsit de sfânta oboseală şi de excitantele tărăboaie, îşi părăsi serviciul. Şi aşa, în costum de muncitor intră în Sydney. La întâmplare, în timpul plimbărilor, regăsi pe roşcovanul Hemstead, care aştepta mereu pe banca lui, un loc demn pentru un om de condei.

Cartew îi mulţumi de bunul sfat care-l salvase şi exprimă credinţa că sfătuitorul s-a bucurat de aceeaşi fericire ca şi el. Hemstead mărturisi cu veselie că nu fusese astfel. Principala lui ocupaţie consistase în a citi jurnalul şi a privi trecătorii. Încercase în trei locuri, primul la un băcan, la Woolloomooloo, al doilea la un marchitan şi al treilea la o academie de biliard. Primele două nu erau conforme cu aptitudinile lui, şi în ce priveşte ultima, munca de noapte îi păru rea pentru sănătate. Mai mult, înţelegea, să nu fie sclavul nimănui.

Acestui mândru campion al independenţei, Cartew îi oferi o jumătate de monedă de 20 lire şi plecă să dejuneze. Pe drum, se amuza de tumultul străzii, când o voce îi strigă:

— Ah! de exemplu!… este domnul Cartew.

Întorcându-se, se găsi faţă-n faţă cu un tânăr niţel cam gras, cu tenul ars de soare şi îmbrăcat foarte elegant, cu flori de 10 franci la butonieră. Norris îl întâlnise la un supeu de adio, la începutul primei lui şederi la Sydney, atunci când acest Tommy Hadden pleca într-un turneu pe schooner printre insule.

—Vino să iei un pahar, strigă Hadden, care nu se temea deloc de a fi văzut în tovărăşia unui lucrător.

Ajunseră în curând la masă, schimbând confidenţe. Cartew îşi spuse viaţa lui de vagabond, pe urmă de muncitor de pământ: Hadden îl informă de secretele existenţei unui amator negustor de sâmburi de cocos din Melanezia. În realitate, el nu făcuse decât să bea, să mănânce, să doarmă şi să citească puţin, poate.

Cartew ştia că Hadden era, într-un fel oarecare, un visător de afaceri. La cea mai mică indicaţie a unui nou comerţ posibil, era în stare să acopere pagini întregi de cifre. Avea mult din Pinkerton. Aruncă pe o foaie de carnet bazele unei asociaţii pentru monopolizarea progresivă a produselor cocotierului. El putea să avanseze 500 de livre. Deci, din moment ce Cartew avea să dispună în curând de 150 de livre, n-ar recruta ei unul sau doi alţi asociaţi, pentru a cumpăra o corabie şi a întreprinde cabotajul pe socoteala lor? Cartew era un excelent yachtsman: iar cât despre Hadden, el se credea om, puternic, de afaceri. Incontestabil, erau acolo bani de strâns. Altfel, s-ar fi văzut atâţia schooneri făcând turul insulelor? Utilizând ei înşişi o proprie corabie, vor face ca profiturile să crească.

— Du-te şi cumpără-ţi ceva haine, pe urmă vom lua o gabrioletă pentru a merge la *Fiica Australiei*.

— Nu voi cumpăra nimic, – declară cu răceală Cartew. Voi merge cu veşmintele pe care le am, aşa cum sunt. Îmi bat joc de ceea ce ar zice cineva.

— Adevărat? Ei bine, te admir. Eşti un înţelept. Este ceea ce se cheamă pitagorianism, dacă nu mi-am uitat filosofia.

— Eu numesc aceasta, economie, şi, dacă întreprindem această afacere, voi întrebuinţa până la ultimul meu ban.

— De exemplu, Cartew, – adăugă Hadden – voi face totul în numele d-tale, căci nu e nimic sigur în

comerţ… chiar în meseria de book-maker… şi D-ta, dacă aceasta nu merge, poţi să dispari când vrei…

Casa de ceai pusă sub titulatura *Fiica Australiei* reprezenta modesta avere câştigată de proprietarul ei, căpitanul Bostok, în cursul unei lungi şi active cariere de cabotaj între insule. El lucrase succesiv în lemn de santal, în ulei de cocos, un adevărat pioner al comerţului, primul din toţi acei care traficaseră în insulele Gilbert, şi puţin a lipsit să-şi lase pielea în insulele Fidji, o piele de zece ori străpunsă de sulițele negrilor. Exploatările sale coloniale erau nenumărate şi celebre, dacă nu întotdeauna riguros conforme cu principiile *Dreptului Oamenilor*.

— Ce vom face, deci, cu această bătrână canalie? — întrebă Gartew, niţel surprins.

— Aşteaptă întâi să-l vezi şi vei înţelege.

Coborând din trăsura care îi adusese la *Fiica Australiei*, Hadden fu izbit de aspectul birjarului:

Îndesat, cu o faţă roşie, ochii albaştri, membrele scurte ca şi respiraţia lui, putea să tot aibă patruzeci de ani iar manierele lui îl făceau să semene cu un marinar.

— Vă cunosc, zise Tommy, trebuie că m-aţi mai condus deja.

— De mai multe ori, domnule Hadden, reluă birjarul. Ultima dată fu în ziua plecării dvs. spre insule. V-am dus la curse.

— Bravo! atunci vino să iei un pahar cu noi, – zise Tommy îndreptându-se spre grădină.

Căpitanul Bostock veni în faţa lui. Era un om bătrân, încet şi aspru, cu ochii de peşte, care primi destul de brusc pe Hadden şi – nu-şi aminteşte decât că după aceea, – schimbă clipituri din ochi cu birjarul.

— O sticlă de şampanie, – comandă Tommy, – un pahar pentru d-ta, Bostock. Îţi prezint pe prietenul meu, domnul Cartew. Venim să vă vedem pentru afaceri. Prietene Billy, am să vă consult ca

prieten. Vreau să intru în negoţul insulelor pe propriul meu cont.

Într-adevăr dacă sfaturile lui Bostock erau binevenite, în schimb Hadden îi vorbi tot timpul.

Cartew surâdea la această vorbărie nesfârşită:

— Avem parale: ştim ce vrem să facem: ceea ce ne trebuie, e o corabie care să plece pe mare, un căpitan bun şi o recomandaţie pentru o casă susceptibilă de a ne deschide un credit comercial, în sfârşit pentru a da arvuna.

— Vreau să vă spun, – zise Bostock, – am văzut oameni în felul nostru, fierţi şi mâncaţi pentru că au vrut să se înţeleagă cu indigenii. Şi la mâncare erau tari, unii şi alţii, fără gust.

— Ce ne cânţi acolo?

— Nu importă, nu este afacerea mea. Eu nu v-am asigurat pielea. Totuşi, ciuma să mă sufoce dacă nu mi-e foarte greu să văd canibalii jupuindu-vă căpăţâna. Ceea ce vă recomand înainte de toate, este să vă înţelegeţi cu un regizor de funeralii şi să alegeţi un coşciug nu prea scump. Vă vom găsi o antrepriză care să vă deschidă un credit frumos pentru înmormântare. Haide, haide, pri- veşte-ţi prietenul, – nu mai poate să se ţină de râs!

Ar fi fost greu să determini, dacă, căpitanul Bostock exprima astfel reaua lui dispoziţie, sau dacă se mulţumea cu o nevinovată, glumă. Convorbirea era pe punctul de a lua sfârşit brusc, când o voce nouă intră deodată în discuţie. Birjarul care, până atunci şezuse la masă în spatele nostru şi nu-şi arătase decât spatele, se întoarse cu o răsucitură, strigând:

— Scuzaţi-mă, domnilor, dar dacă dvs. îmi cumpăraţi corabia pe care o doresc, vă voi obţine serviciile pe care le cereţi lui Bostock.

— Ce înţelegi prin aceasta? întrebă Tommy.

— Vai! spune-le cine sunt, Billy, răspunse indirect birjarul.

— Nu crezi că e niţel cam hazardat, Joe? certă Bostock.

— Caut norocul, – răspunse celălalt.

— Domnilor, zise ceferistul ridicându-se, permiteţi-mi să vă prezint pe domnul căpitan Wicks al vasului *Gratia-Iubita*.

— A spus adevărul, adaugă birjarul. Ştiţi dar că eu am avut plictiseli. E adevărat că am lovit şi că, din nenorocire mă găsesc în imposibilitate de a dovedi provocarea. Acesta este faptul pentru care momentan m-am retras din profesie. Făcându-mă birjar, mă ascundeam. De trei ani fac această meserie.

— Vă cer iertare, zise Cartew, intervenind pentru prima oară: ce sarcină ţi se pune în spate?

— Omor! mărturisesc că am lovit şi nu neg că mi-era tare frică să fiu judecat, cu toate că trebuise astfel să fac faţă unei răzvrătiri pur şi simplu. Întrebaţi pe Billy: el ştie totul în această chestiune.

— Bine, zise Cartew. Şi ce aveai să spui?

— Aceasta: am auzit cuvintele domnului Hadden. Nu e deloc rău. Eu cred că am putea face ceva împreună. Şi apoi, amândoi sunteţi doi nobili şi îmi place aceasta. Dar eu sunt cu un picior în groapă. Iată oferta mea: am ceva bani pe care pot să-i adaug la capitalul dvs., o sumă de 100 de livre. Veche mea casă îmi va încredinţa afaceri. Aceşti oameni ştiu ceea ce pot eu face în calitate de comerciant în cabotaj. Nu i-am făcut niciodată să piardă o centimă. În sfârşit, sunt un bun căpitan, bine obişnuit cu această navigaţie. Am mânuit schooneri timp de 10 ani. Billy vă poate confirma, bineînţeles dacă mai e el însuşi.

— Este unul care poate să facă pe viteazul, – răspunse Billy.

— În ce priveşte ceea ce valorez eu, în calitate de căpitan, întrebaţi pe vechii mei armatori.

— Bun!, zise Hadden, dar cum faci D-ta ca să poţi relua un comandament? Stai pe capra trăsurii fără ca nimeni să te întrebe ceva. Dar, dacă vrei să conduci pe o dunetă, prietene, nu va trebui mult ca să fii prins.

— Nu e nimic. E de ajuns că rămân în umbră până la ultimul moment şi să mă îmbarc sub un nume fals.

— Dar, – zise Hadden, puţin surprins, – autorităţile maritime nu se mulţumesc cu simple afirmaţii. Ce nume fals?

— Încă nu ştiu. Voi face după împrejurări. Poate că voi închiria numele unui vechi camarad, ca bătrânul Kirkup, care s-a făcut fermier.

— Adineaori, – remarcă Cartew, – s-a discutat că aveţi în vedere o corabie?

— Într-adevăr. Visul, un vechi yaht echipat în schooner. Linii măreţe: ăsta pluteşte ca un peşte. E vreme de când visez acest Vis. Numai că, după moartea ultimului său proprietar, a fost un proces care nu se mai termina şi, pe timpul acesta, schoonerul a rămas să putrezească într-un golf. Dar afacerea este aranjată acum. Ni se vinde Visul şi cumpărătorul îl va lua ieftin, din cauza timpului cât corabia a rămas neutilizată. Tocmai talia care ne trebuie: 63 de metri. Pentru a completa echipajul, vom angaja indigeni ieftini, ca să zicem aşa, jumătate de nimic. Ne va trebui un bucătar. Eu am unul, un oarecare Amalou. Tot ce e mai bun.

Mai întâi, afacerea părea puţin serioasă datorită pălăvrăgelii fără fond serios din partea lui Hadden, Cartew îşi recăpătase însă încrederea, după intervenţia căpitanului Wicks care (orice ar fi făcut) dădea o bună impresie, fie ca om, fie ca pricepere. — Din moment ce întreprinderea părea bună acestor oameni şi ei se ofereau să pună bani, Cartew era cu totul dispus, să meargă. Se bău un rând de şampanie pentru a cimenta asociaţa şi fu hotărât să se schimbe numele corăbiei. Oricare ar fi ea, se va numi *Fiica Australiei* ; şi *Fiica Australiei*, societate de comerţ în insule, se găsi fundată înaintea nopţii.

Trei zile mai târziu, Cartew se prezentă la omul legii, pentru a-şi încasa cele 150 de livre şi după ce îi explicase noua lui afacere îi zisese:

— E sigur că nu mă voi putea prezenta aici un trimestru întreg. Trebuie să fac un turneu de şase luni printre insule. Îmi veţi păstra banii.

— Dezolat, Domnule Cartew, dar aceasta este imposibil.

— Ai făcut-o, ultima dată?

— Nu e acelaşi lucru. Ultima dată, dvs. eraţi în Australia, şi cu toate astea eu am contravenit deja la instrucţiunile mele. Trebuie să fiţi aici la apropiata scadenţă, sau, conform datoriei mele, suprim pensia.

— Dar e tare absurd, nedrept!

— Asta nu e din cauza mea. Eu mă supun instrucţiunilor primite.

— Şi le interpretaţi astfel ca să mă împiedicaţi să-mi câştig onest viaţa.

— Sincer, domnule Cartew, n-am nevoie de a fi prea pătrunzător pentru a înţelege că toţi clienţii mei ţin mai ales să vă oblige a rămâne aici şi, haidem până la capăt, ei doresc, cu fermitate, să nu vă mai vadă. Ei pot să greşească dar asta nu e treaba mea şi nu pot decât să mă supun, pentru că ei îmi plătesc pentru aceasta.

Cartew roşi şi obiectă:

— Părinţii mei nu mă vor: e un fapt, dar eu nu mă duc în Englitera, mă duc în insule. Cu ce i-ar putea jena aceasta?

Omul legii îi atrase atenţa că nu era informat oficial despre această plecare în insule. Cartew i-o notifică, strigând, că el n-avea obiceiul să vadă pe cineva îndoindu-se de cuvântul său. Omul legii declară că nu permite nimănui să ridice vocea în biroul lui de notariat. În plus, domnul Cartew n-avea decât să scrie acasă la el şi să obţină schimbarea instrucţiunilor date. Altfel, nimic de făcut. Atunci, nu era mai bine să se oprească aici, o convorbire aşa de neplăcută?

— Ţineam mult la cele 300 de livre pe an ale mele, zise Cartew, dar vor să mă facă să le plătesc

scump. Nu mă gândesc deci să mai am plăcerea să vă revăd, domnule.

— În aceste condiţiuni, pensia va fi tăiată, domnule Cartew. Dar, dacă într-un termen mai lung, veniţi să-mi cereţi banii, nu voi putea să vă răspund decât cu rugămintea de a ieşi afară.

— Domnule, vă doresc bună-ziua, – zise Cartew în loc de concluzie.

— Domnule, vă urez la fel.

Aşa că în cele câteva zile, pe care le petrecu încă în Australia, Norris nu mai revăzu pe corespondentul său. Se găsea în plină mare, când pământul nu se mai vedea şi când Hadden îi arătă un jurnal de la Sydney, pe care dormitase în umbra bucătăriei şi, în care descoperise acest anunţ:

Domnul Norris Cartew, este cu stăruinţă rugat să treacă pe la Biroul de notariat al corespondentului său obişnuit, unde-l aşteaptă noutăţi importante.

Cu toată curiozitatea care-l apucase, nobilul lucrător de terasament, nu putu decât să zică:

— Cu atât mai rău: va trebui să mă aştepte şase luni.

CAPITOLUL XV

Afaceriile „Fiicei Australiei”

La 26 noiembrie, înainte de amiază, schoonerul „*Fiica Australiei”* ieşea din portul Sydney-ului. Proprietarul Norns Cartew, îndeplinea pe bord, funcţia destul de inadecvată de secund: căpitanul purta numele de William Kirkup: bucătar era tânărul hawaian, Joseph Amalou. Mai erau încă doi oameni de echipaj: Thomas Hadden şi Richard Hemstead. Acesta din urmă fusese îmbarcat pe consideraţia situaţiei lui precare, ca şi pentru îndemânarea sa de „a învârti orice meşteşuguri”, familiarizat cu tot felul de unelte.

Plecată pentru un turneu de cabotaj printre insulele mării Sudului, „*Fiica Australiei*“ trebuia mai întâi să viziteze Buritari, din insulele Gilbert, dar în port se credea că era mai mult o croazieră de plăcere. În interiorul schoonerului, după catargurile de sus, cunoscătorii regăseau toate semnele distinctive ale vechiului Vis, ceea ce dădea loc la multe comentarii.

Într-adevăr, în timpul celor trei ani de inactivitate, yahtul îmbătrânise mult. Preţul plătit de asociaţie, preţ desigur superior valorii reale a corăbiei dărăpănate, nu permisese cumpărătorilor de a o repune în funcţiune, decât în mod sumar. Echipament şi pânzărie petecite, garniseau un catarg de o soliditate foarte nesigură, aşa încât căpitanul refuzase să plece fără garanţia unei mari şi solide baleniere. El pusese o dilemă:

— Alegeţi: sau catarge noi, sau o balenieră. Altfel, nimic da făcut!

Asociaţii lui trebuiseră să consimtă, aşa încât dintr-o singură dată, încă 36 de lire sterline din capitalul social zburaseră.

În timpul pregătirii călătoriei, fiecare muncise aspru. Cu toate că acel căpitan, nu făcuse niciodată act de prezenţă În cursul celor şase săptămâni, un al cincilea muncitor fusese de un ajutor preţios.

Acesta avea o barbă roşie, ca un mărăciniş, – dealtfel în permanenţă departe de privirile indiscrete – şi semăna în mod straniu la voce şi la

maniere, cu Domnul Wicks, ex-birjar de ocazie. Numai o oră înaintea plecării se văzu sosind căpitanul Kirkup, sub înfăţişarea unui om corpolent şi bărbos ca un patriarh. O dată în afara canalului şi la bună distanţă de far, el coborî în careu, şi la cinci secunde mai târziu, se reîntoarse complet ras. Nu trebuise decât această mascaradă pentru a reuşi să părăsească portul cu o corabie de navigaţie îndoielnică şi un căpitan căutat de poliţie. Fără îndoială, chiar aceste precauţiuni n-ar fi fost suficiente dacă nu ar fi fost călătoria privită cu indulgenţă, în gurile rele ale cheiului, ca o nouă excentricitate a excentricului Hadden.

O corabie caraghioasă, cu aere de yacht, dar desfigurată prin pânzele ei petecite şi prin panourile deschizăturii punţii făcute din lemn cioplit, pusă în grabă pentru nevoile comerţului: un echipaj caraghios, o viaţă caraghioasă, tot aşa. Singur, Amalou era culcat în postul echipajului. Ceilalţi ocupau cabinele în care dormeau.pe divanele de mătase ale vechiului yacht şi luau în salon masa compusă din bou sărat şi din cartofi, totul de calitate proastă şi în cantitate redusă. Hemstead mormăia şi Hadden avea anumite momente de revoltă care făceau să întărească meniul cu o sticlă din vechiul lui sherry şi cu câteva cutii de conserve. Dar Hemstead mormăia adesea din obicei şi revoltele lui Hadden, se rezolvau la moment. În general, toată lumea era de acord să suporte încercările acestei prime călătorii. Tot astfel se menţinea o disciplină în general consimţită. Wicks era singurul adevărat marinar al bordului: nimeni nu avea titlul de a-l critica şi, dealtfel, toată lumea îl iubea mult, pentru a vrea să-i facă greutăţi. Cartew îl ajuta cât putea mai bine. Amalou, în afară de bucătăria lui, făcea pe omul la toate cu o perfectă bunăvoinţă, pe care o împărtăşau, orice s-ar spune, cele două elemente subversive, Hadden şi Hemstead. Când Hadden nu făcea pe magazionerul, se lungea pe o saltea de

jurnale care se găseau pe punte, pentru a citi *Istoria Civilizaţiei*, de Buckle şi a adormi regulat înainte de a fi terminat prima pagină.

Hemstead „brikolorul“ nu avea timpul să se plictisească. Avea multe de cârpit pe această corabie clătinată. Lămpile fugeau ca şi punţile. Clanţele de la uşi rămâneau în mână. Pereţii erau acoperiţi de mucegai şi pompa nu pompa. Căpitanul asigura cu convingere că toate cuiele roase erau la sfârşitul carierii lor şi că scândurile corăbiei nu mai şedeau împreună decât prin coeziunea ipotetică a ruginei. Dar, părea că aceste zeflemele erau de ajuns pentru a asigura echipajul care trăia în perfectă siguranţă, acolo unde Nelson ar fi tremurat din toate încheieturile.

La început, timpul era superb, cu o briză frumoasă, bine susţinută. *Fiica Australiei* plutea ca o vrăjitoare, în ciuda stării ei de vechime şi, după spusele căpitanului Wicks, nicio corabie de formatul ei nu era în stare s-o bată. Se spălau punţile: se înlocuiau la cârmă; după amiază puneau la punct programul zilei. Seara, se povesteau istorii şi se făcea muzică, căci Amalou avea o frumoasă voce hawaiană şi Hemstead, cântând din scripcă, îl acompania cu autoritate, numai că nu cânta el însuşi decât cu un înspăimântător accent australian, un sentimentalism afectat şi o solemnitate fără putere de rezistenţă la comic. Şi astfel râzând cu inconştienţă, toţi aceşti oameni bravi, pe corabia dărăpănată, erau cu inima liniştită şi se îndreptau liniştiţi către cea mai înspăimântătoare tragedie.

A 20-a zi după plecarea lor din Sydney, sosiră aproape de povârnişurile insulelor Gilbert. Deja o corabie venea înaintea lor, în mod periculos condusă, cu toate pânzele afară, sub atacul continuu al rafalelor care ameninţau în fiecare clipă să o scufunde. Ea se opri şi din ea ieşi un om năucit şi prost pieptănat, în pijama, care se oferi să

facă intrarea *Fiicei Australiei* în lagună. Wicks găsi gluma deplasată:

— Haide dar! n-ai fost niciodată, pilot şi apoi eşti beat.

— Beat!, strigă celălalt indignat. Dvs. nu mă cunoaşteţi deloc. În seara aceasta, da, dar pentru moment nu există în toată insula om mai la post ca mine.

— Nu importă: nu unui individ în asemenea stare voi încredinţa eu sehoonerul meu, ca să ajungă lemn de epavă.

— Veţi vedea ce veţi face fără mine. Se va întâmpla cum s-a întâmplat cu *Leslie*, o corabie încărcată cu sâmburi de cocos, care era aşteptată aici cu mare nerăbdare. Căpitanul a pierdut-o vrând să facă pe răutăciosul. Două altele încă au simţit călcătura încălţămintei lor. Trei încărcături pierdute. Topelius, agentul lui Kohan et Comp. datorează 200 de tone de sâmânţă de cocos şi alte mărfuri pe care s-a angajat să le livreze. Ah!, căpitane, dacă aveţi pe bord sâmburi de cocos şi din toate acestea, este o lovitură a norocului pentru Dvs. Topelius vi le va cumpăra la orice preţ, bani ghiaţă… iată ce vă spune căpitanul Dobbs.

Wicks se înroşise şi ochii lui străluceau ca rubinele. Dobbs continuă:

— Nu, dar ce este acest schooner, pe care nu se găseşte un pahar de rom pentru omul care aduce o asemenea noutate!

— Vom vorbi de rom imediat, căpitane Dobbs, – zise Wicks, – dar aşteptaţi: am să spun două cuvinte secundului meu, – şi, întorcându-se spre Cartew: – are dreptate acest beţiv, dacă nu minte, vom găsi o ocazie pe care n-am fi găsit-o în 20 de ani. Şi trebuie să facem afacerea fără a tărăgăna: un alt schooner poate veni să ne-o ridice de sub nas. Plictiseala este că acest Dobbs este beat.

— Cum să ne încredem în el? Şi nu suntem măcar asiguraţi!

— Ia-l cu d-ta la catarg: fă-l să-ţi arate strâmtoarea, şi vei comanda de acolo. Aşa s-ar putea risca aventura.

— Pe legea mea, totul nu e decât risc, după toate, – zise căpitanul. Ia d-ta însuţi cârma în mână. Dacă auzi două ordine, urmează pe al meu. Doi oameni la pânza mare: bucătarul în partea din faţă pentru a veghea la furtună.

Aşa se făcu, şi fără alt incident „„ *Fiica Australiei”* sosi la debarcader. Era în dimineaţa Crăciunului. Pentru prima lui călătorie, schoonerul se bucurase de o şansă deasupra oricărei speranţe. El adusese de la Sydney două tone de mărfuri şi, întocmai ca un porumbel călător, le adusese chiar în locul unde era cea mai presantă nevoie. Iar falsul căpitan Kirkup se arătă drept omul care trebuia ca să scoată chintesenţa afacerii. Timp de două zile, liniştit, el făcu cei 100 de paşi cu Topelius, sub o verandă, discutând, protestând, oferind, tocmindu-se, în timp ce, dintr-un bar vecin, asociaţii lui supravegheau tratativele. Şi, cum se aprindeau lămpile, în seara zilei a doua, inamicul se predă. Roşu ca o cărămidă, Wicks se întoarse şi găsind pe prietenii lui, le zise:

— Copiii mei, am vândut tot amestecul, nu fără a fi păstrat carnea sărată, mai mult de jumătate din făină şi din biscuiţi cu care rămânem aprovizionaţi pentru patru luni. E tot aşa de bun, ca şi când ar fi fost furate!

— Nu! strigă Hadden.

— Dar cu cât aţi vândut-o? — întrebă Cartew care se enerva.

— Lăsaţi-mă să spun asta în mod gradat, – zise Wicks, – dacă nu, – izbucnesc! Eu n-am vândut totul, am lăsat o altă parte pentru a putea să mergem la San Francisco şi să aducem aici o nouă încărcătură, – răgaz după cum îmi convine… L-am prins pe acest Topelius! Am început prin a-l face să-şi piardă capul cerându-i sâmburi de cocos şi pentru că n-avea, aceasta îl făcea să-şi scrâşnească

dinţii. De fiecare dată când mă contrazicea, reveneam la sâm- burii de cocos… Dar vreţi, cumva, cifre? Toată afacerea, cuprinzând şi cele 2.000 de livre datorate pentru mărfurile pe care mi le-a încredinţat, ne costă puţin mai mult de 2.700 de livre. Ei bine, în 30 de zile de navigaţie totul e plătit, mărfuri, schooner şi avem pentru noi treisprezece sute de sfinţite livre beneficiu de împărţit. Ah! cât am sângerat, pentru asta, pe domnul acela.

Pentru o clipă asociaţii rămaseră privind pe şeful lor cu stupefacţie. Cu toată încrederea lor în el, nu puteau să-l creadă. Şi apoi Hadden strigă cu tonul unui om grăbit de afaceri

— Să coborâm repede în careu ; simt nevoia să mă îmbăt.

— Nu mă chemaţi, – zise căpitanul, – nu pot să iau nimic în acest moment, nici chiar un pahar de bere. Asta ar fi apoplexie. Toată această luptă şi acest triumf neauzit, m-au doborât.

— Atunci, – propuse Tommy, – de trei ori ura, pentru căpitan.

— Nici asta, băieţi, – făcu în mod nobil căpitanul. Nu trebuie să faceţi greutăţi altora care s-au văzut obligaţi să rămână în pană.

Topelius primi înfrângerea de bună voie. Lucrătorii lui indigeni descărcară mărfurile şi le substituiră cu lest. După câteva zile de dulce trândăvie, asociaţii *Fiicei Australiei* ridicară ancora la 1 Ianuarie, cu destinaţia San Francisco, veseli de norocul lor de necrezut. Timpul frumos le surâdea.

Fiica Australiei, plutea măi repede ca niciodată, sub un vânt proaspăt şi favorabil. Membrii asociaţiei erau încântaţi de a-şi vedea munca lor obişnuită considerabil redusă prin adăugarea unui colaborator suplimentar, care nu era altul decât şeful de echipaj al *Lesliei*. În termeni răi cu propriul său căpitan şi cheltuindu-şi deja „decontul’’ în barurile de la Buritari şi plictisindu-

se pe uscat, propuse lui Wicks să lucreze pe bordul *Fiicei Australiei* pentru preţul trecerii sale în Statele Unite. Era un irlandez de la Ulstep, foarte aproape de scoţian, aspru, zgomotos, glumeţ, dar uşor de iritat. Marinar excelent, foarte conştiincios, nu-i lipseau calităţile mari. El nu putea, în ce-l privea, să fie în aceleaşi bucuroase dispoziţii ca tovarăşii lui de călătorie. În timp ce ei strânseseră o mică avere, el îşi pierduse cufărul în naufragiul *Lesliei* şi nu avea decât hainele pe care le purta. Pe de altă parte, monotonia şi proasta hrană, îl făcuse în curând să se dezguste, fără a vorbi de temerile pe care i le inspira vechimea schoonerului.

Într-o zi, o uşă se înţepenise ca dracu. Mac, – aşa cum îl numeau – îşi puse toată puterea, încât scoase uşa din ţâţâni pur şi simplu.

— Sânge bun!, – strigă el, dar e putredă, corabia dvs.!

— Te cred!, – răspunse Wicks.

A doua zi Wicks găsi pe Mac cu nasul în aer.

— Prietene, îi zise căpitanul, dacă ai să joci multă vreme jocul acesta, o să te apuce ameţeala şi o să treci peste bord.

— Ba, este catargul de mizenă care va trece peste bord, – răspunse cu răceală Mac. Văd o gaură de putregai uscată, uite, s-ar putea băga pumnul!

— Şi când în loc de pumn ar fi capul? La ce bun să repar ireparabilul?

— Cred că am făcut o mare gafă îmbarcându-mă pe această şandrama: m-aţi păcălit, căpitane, – zise Mac clătinând capul.

— Băiete, eu n-am spus niciodată că acest schooner ar fi solid. Am zis că este rapid. E adevărat? Da, nu-i aşa? Atunci, în loc de a verifica putreziciunea catargelor, du-te şi adu loch-ul: asta îţi va schimba ideile.

— Parcă dvs., puteţi să spuneţi că aveţi din acestea, pe cele bune.

Mac nu protestă altfel, cu toate că acest tovarăş care repeta adesea şi, nu fără oarecare orgoliu: „eu nu sunt rău: nenorocirea este că sunt niţel cam violent’’, dovedea, într-adevăr, că avea furii uşoare şi de temut. O dată, fără rea intenţie, Hemstead numindu-l „Irlandezul’’, el se repezi asupra acestei stârpituri pe care-o aruncă jos cu o lovitură teribilă de cap şi sărmanul băiat, abia ridicat, riscă să primească o nouă pocnitură, dar interveni Wicks:

— Opreşte-te! nu vreau lucruri de acestea pe bordul meu! Cu o mare politeţe Mac răspunse şefului:

— Trebuie să-l învăţ să vorbească pe acest răţoi din Sydney. M-a tratat de „Irlandez’’.

Ori, la 28 ianuarie, la 27 grade şi 20 minute latitudine nordică şi 177 grade longitudine vestică, vântul izbucni brusc la apus: fără a fi prea tare, sufla prin rafale cu măzăriche de ploaie. Căpitanul, dornic de a o lua spre răsărit, vru să profite şi se lăsă purtat din ce în ce mai mult. Tommy fiind la cârmă, căpitanul nu simţi nevoia de a-l înlocui. Rafalele păreau fără niciun pericol pentru corabie, nici chiar pentru aceste catarge nesigure. Toată lumea era pe punte în aşteptarea primului dejun.

Bucătăria scotea fum, corabia era îmbălsămată de miros de cafea, fiecare se bucura de a pluti cu nouă noduri spre California, când mizena ponosită, plesni dintr-o singură dată, ca şi când un arhanghel ar fi tăiat-o cu două lovituri de sabie în cruce.

Fiecare se repezi pentru a prinde fâşiile de pânză care băteau, când, în surpriza sa, Hadden îşi pierdu capul. Ce făcu el? Nu s-a ştiut niciodată cu exactitate. Fapt este că el, întorsese fals cârma. Vergeaua marelui catarg cu pânza orizontală, schimbă scripetul şi antrenând nodurile de frânghii ale cordajului, rupse, la un metru de punte, marele catarg, care căzu pe deasupra bordului. Timp de un minut, catargul de mizenă a cărui putreziciune uscată intrigase atâta pe Mac, rezistă sforţărilor crescânde pe care le suporta, apoi se rupse la

rândul lui şi îşi urmă camaradul. Într-o clipă tot ce era catarg şi pânze, era ras. Nici catarg, nici echipament. Două cioturi ieşeau, de ţi-era milă, de pe pontonul dezolat.

— În aceste vaste singurătăţi oceanice, nu este pentru un echipaj o calamitate mai mare, decât de a se rupe catargele. Corabia se clatină, se răstoarnă, capotează şi se scufundă şi nu rămâne decât ca o amintire. Într-o clipă treaba e definitiv aranjată. Dar ce supliciu pentru oameni să rămână timp de luni înlănţuiţi pe o cherestea imposibilă, să conducă şi, de dimineaţă până seara să inspecteze orizontul, fără ca niciodată să se vadă salvatorul atât de dorit! Cu toate acestea ei numără paşii morţii care vine! Nicio altă resursă decât bărcile, care sunt de prea puţin ajutor, când ai distanţe enorme faţă de pământ.

Fără nicio bucurie, se aşezară la masă. Căpitanul, cu un surâs, se căznea să ridice inimile leşinate, apoi tot vărsând cafea, zise cu răceală:

— Şi acuma, copii, s-a terminat cu *Fiica Australiei*. Nu există nicio eroare. Niciun reproş să-i faci bunei *Fiice*. Ea a servit şi a servit bine până la capăt, ea a băgat banii în cuferile noastre. Acum, speranţa noastră este o balenieră. Ştiţi cui o datoraţi. Am avut şase vieţi de salvat şi banii noştri. În ce parte ne vom îndrepta? Coasta cea mai apropiată, una din insulele Sandwich, e la mai mult de o mie de mile. O asemenea călătorie comportă riscuri. Dar mai e un lucru: nu suntem prea departe de insuliţele de corali care se numesc insulele Midway, sau Brooks, la 40 de mile aproximativ de unde ne găsim. Eu văd în *Ghidul navigatorului*, că ele au un depozit de cărbune de la Compania Pacificului.

— Eroare, întrerupse Mac. Eram şef de cartier pe această linie. Nu este nimic.

— Haide, dar!, – strigă căpitanul Wicks, – uite cartea. Citeşte-o.

Întinse ghidul de Hoyt, arătându-i cu unghia informaţiile pe care le ştiam mincinoase, dar care atât de explicite, n-ar mai permite îndoială. Toţi se văzură abordând baleniera lor, într-o insulă bine întreţinută cu cheiuri, cu hangare de cărbuni, grădini şi casa albă a grădinarului, unde fâlfâie steagul înstelat. Acolo puteau să aştepte în linişte trecerea corăbiei de transport, chineze, pentru corespondenţă. Bani aveau: nu trebuia decât să cheme pe unul din nenumăraţii bucătari, pentru a aduce şampanie, în timp ce toată lumea va medita asupra romanticilor naufragiaţi. Şi dejunul, aşa de trist, începu şi sfârşi în mijlocul unui calm dătător de speranţe. Toată lumea lucra spre a pregăti baleniera.

Atâta doar că fără catarg, punerea în apă nu era prea lesnicioasă. O parte din lucrurile indispensabile fură mai întâi legate, şi mai ales banii bine înveliţi într-un cufăr, rezistent şi legat solid de o bancă, pentru prevenirea unui capotaj posibil. În continuare, se făcu o largă tăietură în pereţi, până la rasul punţii şi pe acolo se putea fără greutate să se lanseze barca de salvare. Pentru un parcurs de 40 de mile, unde vor găsi tot ce e necesar, nu era cazul să ia prea multe alimente, nici apă de băut. Se adăugă la încărcătură cufărul de marinar al lui Amalou: Hadden nu uită ultima lui ladă cu sticle de sherry: căpitanul nu vru să se separe de loch-ul său, nici de instrumentele lui de navigaţie, compas, sextant, cronometre şi Hemstead, nu uită nici scripca, nicio batistă plină de cochilajii sidefate culese la Buritari.

Către orele trei după amiază, se îmbarcară şi înaintară spre larg. Vântul suflând mereu de la vest, se puseră lopeţile şi căpitanul adresă *Fiicei Australiei* un adio fără regrete:

— S-a strâns tot ce ai avut mai bun, adio, bătrână ruină!

Deja cheresteaua fără catarge dispărea în depărtare. Bordeea de sfert, adormi. După amiaza

trecu şi, după puţină ploaie, se înseră. Numai în acest moment oamenii pierduţi pe ocean au mai limpede conştiinţa imensităţii mării, ca şi a micimii sărmanei lor ambarcaţii. Liniştiţi, priveau cerul, apoi apa cu un tremur de singurătate şi de teamă.

Totuşi noaptea trecu şi, odată soarele răsărit iar pânza ridicată, au apărut curând în văzul Midwayului. În picioare în partea din faţă, ţinându-se de catarg, căpitanul examina insula cu binoclul lui, când cu ironie, Mac îl întrebă:

— Ei bine, unde este faimoasa dvs. staţiune!

— Mărturisesc, răspunse Wicks, că până acum, n-am văzut nicio urmă.

— Şi fiţi liniştit, – reluă irlandezul, – nu veţi vedea niciodată aşa ceva.

Vocea lui proclama, în acelaşi timp, triumful şi disperarea. Pentru toţi, dealtfel, nu mai era nicio îndoială: *Nici cercuri de plută, nici semne opritoare, nici far, nici cărbune, nici staţiune*. Naufragiaţii intrară într-o lagună şi debarcară pe o insulă pustie şi sălbatică, unde nimic nu arăta existenţa omului, în afară de lemnul abundând al epavelor eşuate pe nisip. Niciun fel de alt zgomot decât acela al valurilor izbite de stânci, căci, la epoca aceasta, păsările de mare, atât de numeroase la trecerea mea cu Nares, se găseau risipite pe ocean. Tot ceea ce amintea ultima lor şedere acolo, se limita la câteva pene căzute şi la câteva ouă clocite. Acolo era deci acel azil la a cărei cucerire se străduiseră trăgând la lopeţile lor! Aproape că-şi regretau corabia. Aici era foamea, setea, disperarea, care îi aştepta. Hadden, autor necontestat al catastrofei, n-auzise încă niciun cuvânt de reproş. Acum, totuşi, privirile care se opriră asupra lui şi asupra căpitanului pierduseră mult din bunăvoinţa lor. La ordinul lui Wicks, au intrat cu baleniera pe uscat, au trecut în zona dintre mare şi golf, apoi au pătruns în punctul cel mai ridicat al insulei. O pânză întinsă pe lopeţi furniză

un cort. Prin puterea obişnuinţei, Amalou făcu focul şi începu să gătească. În timpul acesta, Hadden îşi deschisese lada cu sherry. O sticlă circulă, dar conversaţia fu departe de a se închega.

Deodată, Mac întrebă:

— Atunci, va trebui să mergem la Sandwich?

— Ce corvoadă!, – zise Hadden. Dacă am rămâne aici?

— În general, – remarcă Mac, – Midway, se găseşte pe itinerariul regulat dintre China şi Honolulu.

— În acest caz, să rămânem, – zise Cartew – şi să facem un foc mare. Lemnele nu ne lipsesc aci, nu-i aşa?

— Ceea ce mă plictiseşte, adaugă căpitanul, este grămada asta de bani. Cele două mii de livre în bilete, putem să le împărţim în buzunarele noastre, dar ce facem cu banii monedă? Avem mai mult de douăzeci de kilograme în piese de aur şi două chintale de argint de China. Avem cu ce să atragem o flotă. O asemenea sumă în metal trebuie să influenţeze compasul corăbiilor, aceasta trebuie să se simtă din larg, fără magnet şi să ne vină în ajutor!… În tot cazul, aceasta se vede tot aşa de clar cum se vede nasul în mijlocul feţei… asta poate să tenteze oamenii.

Mac, care nu avea nicio parte la tezaur, începu să râdă cu amărăciune:

— Veţi fi poate mulţumiţi făcând un foc în una din aceste zile.

Se întoarse brusc, ieşi din cercul luminii cu care fu aureolat şi rămase cu braţele în jos, privind în depărtare marea, statuia descurajării şi a îngrijorării. Această explozie ar fi avut poate efectul de a întuneca revenirea bunei dispoziţii suscitată de masă şi conştiinţa de a fi bogaţi. Se aşternuse o tăcere, tulburată doar de scârţâitul agasant al unei mandole, pe care Hemstead începuse s-o scârţâie ca de obicei. Dar avu mână rea: erau notele vechei şi caldei melodii *Cămin,*

dulce cămin! care îi căzută sub degete şi pe care începu să le cânte.

Abia terminase: *Oricât de sărac ar fi, nimic nu e mai bun decât căminul*, că instrumentul îi fu smuls din mâini şi aruncat în foc. Scoase un ţipăt de surpriză şi-l văzu pe Mac înfuriindu-se.

— Să mor dacă pot suporta asemenea purtare!, – strigă căpitanul ridicându-se cu un aer războinic.

Mac avu un gest de rugăminte cu adevărat surprinzător la un om de caracterul lui şi gemu:

—V-am spus că sunt violent. Atunci, pentru ce nu mă lasă liniştit? Avem deja destule de suportat, în situaţia în care ne găsim.

Spre marea surprindere şi chiar jenă a tuturor, avu un sughiţ de plâns, în timp ce accentul lui irlandez dubla intensitatea:

— Mi-e ruşine de mine însumi. Vă cer iertare la toţi pentru violenţa mea, şi mai cu seamă acestui omuleţ inofensiv căruia îi întind mâinile, dacă va avea bunătatea să le ia.

Această scenă stranie de brutalitate şi sentimentalism trecu repede, dar toţi asistenţii rămaseră cu o impresie de indispoziţie. În realitate scuzele lui Mac şi purtarea lui slugarnică nu făcură decât să îl ridice în stima tovarăşilor săi de naufragiu. Dar nota falsă scârţâise şi se prelungea în toate minţile. Fusese un aperitiv din ceea ce poate să aducă pasiunile umane: acum, se întrebau ce scene de oroare puteau să se dezlănţuiască în această insulă pustie şi sălbatică şi, toţi tremurau.

Se hotărî ca, în mod succesiv, fiecare să facă de pază şi Tommy se oferi pentru întâia veghe de noapte, în timp ce camarazii lui se strecurau sub cort pentru a se folosi de incomparabilul dar al somnului care, pentru fiecare om, în orice situaţie, aduce liniştea şi îl face să îi treacă timpul.

Deodată, fără ca omul de veghe să fi putut observa apropierea unui nor, după câte spunea el, cerul înstelat se topi în potop. Şi, din această clipă, trei zile în şir plouă fără încetare. Nu se mai văzu

nimic pe mare, peste perdeaua deasă de lăncii ale ploii. Focul se stinse şi fu imposibil de reaprins. Mâncară conserve reci şi crude, ronţăiră pâine măcinată, apoi, la două februarie, norii dispărură înaintea zilei. Soarele reîncepu să strălucească, se reaprinse focul şi băură cafea caldă, cu o bucurie de brute. Singurul lucru era acela de a întreţine focul: singura plăcere, aceea de a se îmbăia în lagună. Se pescuia chiar, câteodată. Restul timpului, îşi povesteau, discutau şi astfel trecea timpul. Tabloul mersului vapoarelor venind din China fu calculat aproape la secundă. Puteau să facă şi să spună ceea ce le plăcea, dar groaza îi cuprinsese. În mod constant, convorbirea înceta şi se surprindeau uitându-se întrebători la orizont. Atunci, căutau în grabă un subiect de vorbă şi mereu conţinutul cufărului revenea pe tapet.

Fiecare voia să-şi obţină partea şi să o folosească. Se hotărî a se împărţi lirele sterline. În ce priveşte şilingii şi moneda măruntă, vor face un fond comun pe care Mac îl propuse să fie jucat, având o pereche de cărţi de joc asupra lui. Jucară cu alternative de noroc şi nenoroc, timp de douăspreceze ore, încontinuu, dormiră greu, se deşteptară târziu şi reluară îndată jocul.

Toată ziua de zece continuară jocul de a plăti, de a relua, neoprindu-se decât să mănânce în grabă. Cartew şi Mac câştigau enorm. Hemstead şi Amalou dădeau lovituri cu puţin avantaj, în timp ce căpitanul şi Haddew pierdeau cât vrei.

Şi cu cât Cartew făcea imprudenţe în speranţa de a pierde, cu atât mai mult încasa. Era sătul, acest joc îl dezgusta în mod clar. Nemaiputând, rupse cărţile spre surpriza şi extrema nemulţumire a eelorlaţi, strigând:

— Destul! destul! e idiot la urma urmei, asta te înnebuneşte!

Cu o generozitate spontană, Mac veni în ajutorul camaradului lui de câştig.

— E pe bun drept. Toate acestea, natural, nu erau decât pentru a petrece. Iată, câştigul meu, îl redau mesei.

Şi începu să arunce în cufăr toaţă grămada strânsă înaintea lui. Cartew se duse şi-i întinse mâna:

— Dar, zise el, e foarte frumos ceea ce faci şi nu voi uita niciodată.

— Bun, – zise Mac, cu vocea groasă, – dar ce vom face noi în ceea ce priveşte pe plumbar şi pe hawaian? Ei au câştigat puţin amândoi.

— E cu totul adevărat, – zise Cartew. Amalou și Hemstead, număraţi-vă câştigul, eu şi cu Tommy vom plăti.

Afacerea merse de la sine. Amalou şi Hemstead erau încântaţi de a păstra beneficiile ori de unde ar veni ele, şi Tommy care pierduse 500 de livre, era bucuros că s-a ajuns la o atât de bună socoteală. Hemstead se miră, totuşi:

— Ei bine, şi Mac? El îşi va relua totul?

Mac protestă:

— Plumbarule, îţi mulţumesc de buna intenţie, dar dacă vrei să-mi ierţi expresia, ai fi făcut mai bine de ai fi tăcut. Eu nu mănânc din pâinea asta. Dacă aş fi crezut că am câştigat în mod legitim aceşti bani, nu era pe pământ om capabil să mi-i ia. Am putut sa mă înşel, dar am crezut mereu că jucăm în glumă. Şi iată.

— Mac, – zise Cartew, ajutându-l să-şi termine împărţeala, – eşti un nobil.

— Mi-e frică de a nu fi decât un matelot puţin beat, – răspunse irlandezul.

În ce priveşte pe căpitan, el rămăsese pe loc, cu obrajii în mâini. Deodată, se ridică cu o mişcare uscată de automat şi rămase o clipă în picioare, într-un echilibru nestabil de om beat. Figura lui se strâmbă şi cu o voce de stentor strigă:

— O pânză!

Toţi urmăriră cu ochii direcţia privirii lui: în lumina dimineţii, un bric pe care îl văzură după

aceea numindu-se „*Norul Zburător”* din Hull, plutea cu pline pânze spre insulele Midway.

CAPITOLUL XVI

Regulament

Plecată de la Londra, acum doi ani; această corabie apărută in mod subit naufragiaţilor, rătăcise multă vreme pe ocean, dintr-un port în altul, la voia încărcăturilor, între Extremul Orient şi Polinezia. Acum, ea mergea spre San Francisco, în speranţa de a găsi o încărcătură pentru Englitera, prin capul Horn.

Căpitanul ei, era un oarecare Jacob Trent. Timp de 5 ani, marinarul se retrăsese pe uscat, într-o vilă în împrejurimile Cardiff-ului, unde plantând varză şi conducând ceea ce el numea o bancă, dar care nu era în fapt, nimic decât o oficină de împrumuturi cu dobândă mare pe termen scurt.

Trăia acolo ca un şoarece, al cărui fizic îl avea puţin, când o pierdere neaşteptată şi un proces în

care judecătorul nu se arătă binevoitor în aprecierea unui asemenea comerţ, îl dezgustaseră.

— Domnule Trent, – zicea magistratul, – dvs. practicaţi împrumutul pe gajuri, fără licenţă, după câte mi se pare. Vă sfătuiesc să fiţi cu mare atenţie, altfel ne vom revedea în curând.

Într-o săptămână căpitanul lichida banca, vila şi varza, gabrioleta şi calul. Regăsi *Norul Zburător* pe care-l condusese spre marea satisfacţie a armatorilor săi. Dar degeaba fusese el un adevărat marinar bun, nu vă va lăsa niciodată să uitaţi scurta lui carieră de bancher, cum o numea el.

Secundul său, Goddedaal, un viking gigantic, înalt de un metru şi nouăzeci, masiv în proporţii, era puternic, sobru, incisiv şi sentimental, cu o aplecare vie pentru muzică: un om fără frică, fără reproş, fără bani, fără chiar o speranţă de a avea vreodată.

Şeful de echipaj, Holdorsen, avea cabina în partea din urmă a vasului, dar îşi lua de obicei mesele cu restul oamenilor. Se poate cita încă, ca demn de atenţie, menţionând printre aceşti din urmă, un oarecare Brown, mic, negru, şi dulce, cu ochii de câine şi care făcea greşeala de a se îmbăta la orice ocazie.

Aceasta era corabia care aducea atâta bucurie naufragiaţilor. Deja slăbiţi şi obosiţi de emoţiile absurdei lor nopţi de joc, nenorociţii pierduseră mult din stăpânirea de ei înşişi. Mâinile le tremurau, ochii le sclipeau. Ridicând tabăra, râdeau, şi strigau cum fac copiii. Dar Wicks, care avea capul mai limpede, puse pe oameni la respect:

— Băieţi, ne vom îmbarca pe o corabie despre care nu ştim nimic, ducând cu noi un cufăr de numerar a cărui greutate va trăda imediat ceea ce conţine. Imposibil de negat! Atunci presupunând că vom avea de a face cu ticăloşi răi, piraţi sau alţii, gândesc, că am face bine să ne ţinem pistoalele la îndemână.

Toţi aveau revolvere, în afară de Hemstead. Aceste arme încărcate şi, baleniera pusă pe apă, lopătară până la *Norul Zburător*, la catargul căruia fâlfâia drapelul englez. Întregul echipaj se aplecă pe bara de sprijin, bucătarul în uşa bucătăriei, şi căpitanul cu casca de plută în cap şi binoclu în baterie, examina pe noii veniţi. Pentru aceştia, inima lor sălta în piept, la gândul de a regăsi confortul relativ al unei corăbii.

Wicks fu primul care escaladă scara ajutându-se de mâinile care se întindeau ca să treacă parapetul:

— Domnul căpitan, presupun? — zise el înclinându-se în faţa omului bătrân şi uscat, cu casca de plută.

— Da, domnule, – răspunse celălalt, – căpitanul Trent.

— Eu sunt căpitanul Kirkup şi acest echipaj este al schooneru-lui „*Fiica Australiei*“ din Sydney, rămasă fără catarguri, la 28 ianuarie, în mare, şi pe care am părăsit-o a doua zi.

— Foarte bine. Nu mă credeam atât de aproape de aceste murdare insule şi dvs. aţi avut un mare noroc că am văzut semnalul azi de dimineaţă, urcându-mă pe punte. Am crezut că era o corabie care ardea.

Se înţeleseseră că, în timp ce falsul Kirkup se va prezenta *Norului Zburător*, restul naufragiaţilor să rămână în balenieră pentru a supraveghea tezaurul. Li se trecu un odgon la care legară cufărul cu mari precanţiuni şi ; ,,urcaţi băieţi". Dar greutatea surprinse pe mateloţii bricului, şi trebui ajutorul altor doi camarazi pentru a trage cufărul pe punte. Ochiul prompt al căpitanului Trent surprinse scena:

— Ce este, oare? — zise el: n-am văzut niciodată un cufăr de greutatea acestuia.

— Bani, – răspunse Wicks.

— Ce?

— Bani, vă spun, numerar, ce!

Trent privi pe colegul său cu neîncredere.

— Lăsăţi-mi aceasta în balenieră, domnule Goddedaal, – ordonă el. Faceţi să treacă ambarcaţia în urmă, unde o veţi lega la distanţă cu un capăt de frânghie.

— Bine, domnule, – răspunse secundul.

— Este ceva oare care nu merge? – întrebă Wicks.

— Oh! — nu mare lucru! – replică Trent. Totuşi, este destul de unic să se întâlnească în plin ocean o ambarcaţie încărcată cu o jumătate de tonă de piese şi ai cărei oameni sunt toţi înarmaţi.

El arătă buzunarul lui Wicks, umflat de o formă de pistol, adăugând:

— Ambarcaţia dvs. va rămâne acolo unde am spus, până ce veţi fi răspuns la întrebările noastre în mod satisfăcător.

— Oh! dacă nu e decât asta! — zise Wicks, – cartea mea de loch şi hârtiile mele sunt absolut în ordine, ca acelea ale unui pachebot de poştă. Nu avem nimic de ascuns.

Strângându-şi mateloţii, comandă:

— Staţi acolo, ceilalţi, şi aveţi răbdare un moment.

Şi el urmă pe confratele lui în careu.

— Pe aici căpitane Kirkup, – zise Trent arătându-i drumul. Scuzaţi, cred, precauţiunile mele, nu este o ofensă, dvs. ştiţi, când trebuie să treci prin râurile chineze, nervii îţi devin niţel susceptibili. Este datoria mea, domnule, de a verifica ceea ce dvs. aţi spus. În asemenea caz, dvs. veţi face ca mine. N-am navigat întotdeauna, domnule, am fost bancher şi practica afacerilor învaţă nevoia prudenţei.

Cu aceasta, atinse cu mâna o sticlă de rachiu englezesc. Se bău. Hârtiile examinate, Wicks povesti afacerea Topelius, care risipi toate presupunerile lui Trent. Dar englezul nu-l părăsi decât pentru a cădea într-o adâncă meditaţie, în timp ce pianota cu degetele pe masă.

— E tot ceea ce aveţi să-mi cereţi? — reluă Wicks.

—Această lagună, – zise celălalt cu bruscheţea unui automat declanşat de un resort, – ce loc are pentru ancorat?

— Nu rău de tot. Câteva capete de stânci, nimic important.

— Am poftă să mă adăpostesc, – zise englezul. Am refăcut echipamentul în China. Îmi pare foarte rău lucrat şi mi-e frică de catarge. Într-o zi, cu ajutorul oamenilor dvs., vom pune toate acestea la punct.

— Desigur!

— Haide, haide atunci!

Reveniră pe punte.

Wicks anunţă noutăţile celor de pe „Fiica Australiei'', iar „*Norul Zburător"* odată ancorat, în siguranţă şi micul dejun luat, reparară echipamentul defectuos, cele două echipaje, rivalizând în forţă şi iuţeală. Mateloţii dejunară pe punte, în timp ce statul major, reunit, luă masa, în cortul de pe dunetă. În foarte bună dispoziţie, Trent făcu să se servească câte un grog fiecărui om, apoi, desfăcând o sticlă de vin de la Cap, întreţinu pe oaspeţi cu detalii pasionante ale vieţii unui financiar la Cardiff, căci acesta era singurul moment din viaţa lui care să pară interesant unui om ce petrecuse patruzeci de ani pe mare, cu tot felul de aventuri.

După amiaza, fu o încercare aspră pentru cei din *Fiica Australiei*. Deja extenuaţi de o noapte fără somn petrecută în surescitaţia focului, sfârşiră prin a fi tărbăciţi în această muncă de punere la punct şi, când căpitanul Trent vru să se declare satisfăcut, ei erau dornici de a ridica ancora. Dar Trent nu părea grăbit. El se ducea şi venea uşor, ca un om care meditează. Termină prin a chema pe Wicks.

— În fapt, căpitane, – zise el, cu oamenii dvs. formaţi un fel de societate comercială, nu-i aşa?

— Da, lucrăm fiecare pentru o oarecare parte din beneficii.

— Atunci, nu vedeţi niciun inconvenient dacă vă cer să coborâm cu toţii în careu pentru ceai.

Wicks fu niţel surprins, dar, natural, el nu-şi permise de a face observaţii şi în curând cei şase, de pe „*Fiica Australiei*“, se aşezară lângă Trent şi Goddedaal, în jurul unei mese încărcate cu marmeladă, cu unt, cu fripturi, cu sardine, cu limbă în cutii, cu ceai aburitor, – hrană obişnuită – şi că, prezent la aceste agape, Nares dispreţuitorul alimentaţiei pe corăbiile engleze, n-ar fi putut să le defăimeze. Dar, pentru naufragiaţi, era un ospăţ. Goddedaal se ocupa de ei cu o amabilitate tandră, deasupra simplei curtoazii, o bunătate care evoca pe aceea a unui brav fermier făcând onorurile casei sale. În ce priveşte pe Trent, atitudinea lui rămânea rezervată. Recădea mereu în absorbantele lui gânduri, şi alternativ, uita, apoi îşi amintea prezenţa oaspeţilor săi. În sfârşit, el spuse chinezului să iasă. Acesta se supuse şi căpitanul cămătar vorbi:

— Domnilor, pentru că dvs. formaţi o tovărăşie, dvs. sunteţi aceia cărora le datorez anumite lămuriri indispensabile. Dvs. vedeţi ce este această corabie şi cum tratăm noi oamenii. Masa este tot ce trebuie marinarilor.

Fu un murmur de aprobare, în timp ce, cocoloşind fărâme de pline în mână, cu privirea fixată pe mijlocul mesei, Trent le spuse:

— Sunt fericit de a vă transporta până la San Francisco. Marinarii trebuie să se ajute între ei, este deviza mea. Dar, orice serviciu se plăteşte şi nu este niciun motiv ca bunătatea mea să mă facă să pierd.

— Nu ne-am gândit niciodată altfel, căpitane, – răspunse Wicks.

— Vom satisface oricărei cereri raţionale, adaugă Cartew.

— Raţională? — zise căpitanul cu o strâmbătură. Dar nu e nicio raţiune aici, decât a mea, pentru că eu sunt stăpânul. Dacă dvs. vreţi să vă folosiţi de corabia mea, trebuie să plătiţi preţul meu. Este legea ofertei şi a cererii. Eu n-am nevoie de dvs. și dvs. aveţi nevoie de mine, nu este aşa?

— Bine, – zise Cartew. Şi care este preţul dvs.?

— Dvs. eraţi acela care ţineaţi capătul frânghiei când aţi jumulit pe acel Topelius din insulele Gilbert. Aici, acum, sunt eu. Dvs. n-aţi consimţit cu propunerea lui şi aţi avut raţiunea dvs. Atunci, eu… Dvs. înţelegeţi…

— Ei bine, – zise Cartew.

— Această corabie este a mea, după câte mi se pare!

— De acord, – mormăi Mac.

— Deci, – reluă Trent cu tonul unui om care se exaltează artificial, – dacă eram de la şcoala dvs., aş fi luat totul. Dar în aceşti bani pe care dvs. îi plimbaţi, sunt două mii de lire sterline care nu vă aparţin. Sunt un om cinstit şi vă spun: daţi-mi cele două mii de livre care vă aparţin. Atunci vă duc la San Francisco si, debarcându-vă, vă remit fiecăruia 15 lire, partea căpitanului ajungând până la 25 de lire.

Goddedaal lăsă în jos capul ca ruşinat.

— Vă bateţi joc de noi! — strigă Wicks, roşu ca un homar.

— Deloc. Şi nu caut deloc să vă constrâng. Sunteţi liberi, acest bric este al meu, dar eu n-am niciun drept asupra insulelor Midway şi puteţi să rămâneţi toată viaţa, aici. Aceasta, mi-e tare indiferent.

— E mai mult decât valorează această specie de bric, spuse Wicks.

— E posibil, dar e preţul meu:

— În general, – întrebă Hadden, – dacă nu suntem de acord, ne veţi lăsa să murim de foame pe aceste insule pustii?

— Cine spune aceasta? — replică Trent cu un surâs de veselie. Dar nu, vă voi vinde toate proviziile pe care le vreţi.

— Vă cer iertare, domnule, – întrerupse Mac, – cazul meu este special. Eu muncesc pentru a-mi plăti călătoria şi n-am nici parte la toţi banii aceştia, nici nu am vreun ban în buzunar. Aş fi fericit să ştiu ce hotărâţi în ce mă priveşte.

— Eu nu sunt aspru, vă iau cu ceilalţi, numai că, debarcând, d-ta nu vei avea cele cincisprezece lire.

Obrăznicia acestui om era atât de mare încât toţi scoaseră un suspin de uimire. Goddedaal privi pe superiorul său cu un aer de reproş. Dar Mac merse mai departe:

— Acesta este, – zise el, – ceea ce se numeşte un marinar britanic? Ciuma să te gâtuie!

— Un cuvânt mai mult şi te pun în fiare! – replică Trent întorcându-se spre el.

— Şi eu? ce fac eu, în acest timp? Neam de porc bătrân, nu ai civilizaţie nici cât un păduche de lemn. Te voi învăţa eu politeţea!

El nu ridicase deloc vocea. Nimeni nu putea să se aştepte la ceea ce urmă. De sub masă, mâna lui trecu pe deasupra un cuţit cu piedecă, cu totul deschis şi strâns în palma închisă. Timpul unei clipe! Trent se ridică pe jumătate pentru a fugi de la masă şi această mişcare fu pierzania lui. Străbătând ca o săgeată tăişul proiectilului atinse vâna jugulară şi pătrunse adânc. Căpitanul căzu în faţă şi sângele lui curgea în valuri printre mâncări şi pe faţa de masă.

Surpriza fu atât de mare, că pentru un moment rămaseră pe scaune, stupizi, în faţa mesei, cu gura întredeschisă de spaimă. Deodată, Goddedaal, se ridică la rândul lui, prinse taburetul care-l ţinuse şi, transfigurat, îl învârti în aer urlând în ruptul urechilor. Tovarăşii de pe *Fiica Australiei* erau atât de departe de orice intenţiune războinică, încât n-a fost unul care să-şi pună mâna pe armă. Toţi se înghesuiau pentru a scăpa loviturilor

formidabilului războinic scandinav. De la prima lovitură el răsturnă pe Mac, rupându-i un braţ. Cu a doua, sparse craniul lui Hemstead. Ameninţă când pe unul când pe altul, înspăimântător, ţipând ca un elefant rănit, tropăind în imensa lui furie turbată. Nu mai era urmă de raţiune în acest cap care fierbea. Dăruit întreg nebuniei luptei şi morţii, reveni înverşunat pe cadavrul lui Hemstead, până când sparse taburetul. Careul răsuna de violenţa loviturilor. Vederea acestei nebune şi vane brutalităţi trezi în Cartew instinctul apărării, înainte chiar de a şti ce să facă, îşi luase revolverul în mână şi trăsese. Detunăturii îi răspunse un strigăt de durere. Colosul se opri, se legănă pe loc, se clătină şi căzu, prosternat pe corpul victimei sale.

Se făcuse linişte. Se auziră tropăituri pe punte şi zgomote sub capotă. Uşa careului se deschise şi faţa lui Holdorsen apăru în camera groazei. O a doua lovitură de pistol izbi şi matelotul se prăbuşi, Cartew fiind un trăgător de prima forţă.

— Pistoale!, – strigă el, alergând la uşă, urmat de Wicks, de Hadden şi de Amalou.

Călcară în picioare corpurile întinse, escaladară scara şi se răspândiră pe punte, în lumina roşie a unui apus de soare însângerat. Neînţelegând nimic în timp ce privea atacul, Brown şi chinezul voiră totuşi să-şi arate faţa şi plătiră imediat cu viaţa lor această veleitate. Hardy din Londra, se căţără pe catarg pentru a domina pe asaltatori: împuşcat ca un fazan, căzu neînsufleţit, îndoit pe frânghie, ca o marionetă oribilă. Acest masacru nu durase decât o clipă.

Cu faţa răscolită, Wicks, schiţă un gest de spaimă tragică, se aplecă pe deasupra bordului, vomită şi reveni să se aşeze pe panoul deschizăturii punţii, unde veniră şi ceilalţi. Îmbătrânise cu douăzeci de ani. El şi tovarăşii lui şedeau acolo, tremurând ca nişte copii, în întuneric. Nu se auzea decât zgomotul regulat al

mării izbindu-se în valuri pe nisip şi pe stânci, întrerupt din clipă în clipă prin sughiţul lui Hadden. Deodată, Cartew strigă:

— Doamne! dacă ar sosi o altă corabie!

Wicks tresări, privi în gol, văzu lugubra siluetă a lui Hardy şi tremură.

— Nu mă pot urca acolo, – zise el, – aş cădea. Amalou se decise şi, se căţără până în vârful catargului, făcu un înconjur cu ochii în jurul lui şi anunţă că nimic nu era la orizont.

— Nu vom putea să dormim… începu Wicks. Cartew îl întrerupse în ecou:

— Să dormim!

În acel moment toate imaginile înspăimântătoare, toate fantomele din Macbeth îi galopau prin spirit.

— Ei bine, – reluă Wicks, – putem rămâne să discutăm aici, până ce vom fi curăţat această corabie. Dar nu voi putea să-mi revin atâta vreme cât nu am luat un pic de rachiu. Însă rachiul este în careu. Cine dar, se va duce să-l aducă?

— Eu, zise Cartew, dacă cineva are chibrituri.

Amalou îi întinse o cutie. El merse spre partea din urmă. Dispăru sub capota careului, coborî, se poticni de corpurile întinse, aprinse un chibrit, şi la lumină văzu doi ochii vii care îl priveau în acest abator, ochii lui Mac, care-l întrebau:

— S-a isprăvit, – zise el, toţi sunt morţi.

— Dumnezeule, – gemu irlandezul care leşină.

Cartew găsi rachiul în cabina defunctului căpitan Trent şi-l aduse pe punte. Toată lumea se înţelese dintr-odată şi se apucară de ultima treabă. Cădea noaptea şi luna era departe de a se ridica. O lanternă fu pusă pe marea deschizătură a punţii pentru a lumina pe Amalou, care spăla punţile. Ceilalţi se serveau de lanterne de bucătărie pentru treaba lor de cioclii. Holdorsen, Hemstead, Trent şi Goddedaal trecură primii peste bord, apoi trecu Wallen. Atunci întărit de rachiu, Wicks urcă în echipament cu o cange şi sfârşi prin a desprinde

corpul lui Hardy. În sfârşit, se debarasară de chinez şi de Brown.

Pe tot timpul acesta, nu încetaseră, ca să spunem astfel, de a bea rachiu, cum se bea apa. Trei sticle erau puse în trei puncte ale punţii, în faţa cărora nimeni nu trecea fără să ia o gură. Beat mort, Tommy leşină la picioarele marelui catarg. Wicks se lăsă dus în partea din faţă, pe scara dunetei şi, instantaneu începu să sforăie. Amalou, dispăruse. Numai, Cartew rămânea în picioare, oscilând pe bordul catargului din urmă şi lanterna pe care o ţinea în mână se legăna la mişcările corpului său. Avu o inspiraţie de beţiv.

— Asta nu mai poate continua!

Coborî în careu să ia lada care conţinea încă 15 sticle de rachiu şi o duse. Mac îşi revenise. El avea ochii năuciţi, faţa contractată de suferinţă, înroşită de febră, şi Cartew îşi aduse aminte că irlandezul nu fusese îngrijit, că fusese lăsat acolo, cu suferinţele lui. Nenorocitul va rămâne, încă toată noaptea, acolo, rănit, murind, poate. Dar era prea târziu ca să faci ceva bun. Orice raţiune dispăruse de pe această corabie tăcută. Dacă, Cartew ar fi putut încă o dată să reurce puntea, ar fi fost sfârşitul pământului. Cu o privire de milă asupra nenorocitului său tovarăş, beţivul tragic urcă scara clătinându-se, aruncă lada de rachiu peste bord şi se alungi pe punte, cu capul spre draperii şi, astfel adormi.

CAPITOLUL XVII

Întâlnire neplăcută

La primele lumini ale zilei, Cartew se trezi, şi privi cu surpriză în jurul lui. Ce se petrecuse oare? Ce nenorocire îl lovise? Apoi, deodată, ca o masă de apă care-şi rupe digurile, adevărul îl copleşi. Îi reveniră în minte strigătele înspăimântătoare, cuvintele şi imaginile pe care nu le va mai uita niciodată. Se ridică aintr-o dată şi începu să facă în mod convulsiv cei 100 de paşi de-a lungul punţii. Tot mergând, îşi împreuna mâinile şi murmura: „Doamne!… Doamne!…“ dar fără nicio intenţie de rugăciune, cu vocea horcăindă, într-o adevărată agonie morală. Simţi influxul unei priviri. Trezit, la rândul său, căpitanul fixă asupra lui un ochi înfrigurat, cu sprâncenele încreţite. Cain vedea în oglindă propria lui faţă. Deodată, ei îşi întoarseră ochi tremurând de ruşine, Cartew se duse şi se aplecă pe triunghiul de sprijin…

O oră se scurse. Soarele în urcare, risipea norii. Ce tortură de nespus! Fiul vitejilor nici nu se ierta, nici nu se scuza, numai gândea, suferea, urmărea

scenă cu scenă masacrul feroce. Timpul trecea, soarele se urca pe cer, dar chinul nu se potolea.

Amalou, omul croit pentru treburi dure, se trezi, şi cel mai slab dintre aceşti marinari aduse oarecare uşurare camarazilor săi, în ciuda răului pe care-l simţea în corp şi a chinului său sufletesc. Obişnuit cu ordinea, se sperie de o asemenea întârziere somnolentă, se grăbi să alerge spre bucătărie şi aprinse focul pentru a pregăti dejunul.

La trozniturile lemnelor, la sunetul veseliei, înspăimântătorul farmec se rupse. Mizerabilii prinseră curaj şi deveniră cum erau de obicei şi, regăsiră firul conducător al programului zilnic. Căpitanul scoase o găleată de apă şi începu să se spele. Lâncezind, Tommy urmă exemplul acestuia. Cartew reintră în careu, unde Mac era trezit – dormise el, oare? Deasupra capului rănitului, în colivie, canarul lui Goddedaal ciripea cu toată voioşia.

— Cum te simţi?, – întrebă secundul.

— Braţul meu este rupt, – răspunse Mac, – dar aceasta o pot suporta. Numai că aş vrea să părăsesc locul acesta. Mă voi duce să urc pe punte într-un fel sau altul.

— Totuşi, – ai face mai bine să rămâi aici, – zise Cartew. Acolo se face o căldură nemaipomenită şi nu e niciun pic de vânt! Vreau să spăl această încăpere.

— Mulţumesc, vă sunt obligat, – zise irlandezul.

Vorbea cu o voce dulce şi slabă, cum ar vorbi un copil bolnav mamei sale. În momentul acela nu era, niciun fel de violenţă în acest om violent. Cu o căldare de apă, un burete şi o mătură, Cartew făcea sforţări să cureţe careul, Mac îl urmărea cu privirea închizând uneori ochii, ca şi când ar fi fost gata să leşine şi, începu:

— Am să vă cer iertare. Lucrul cel mai ruşinos din toate, este de a gândi că după ce v-am aruncat în această aventură abominabilă, n-am putut face

nimic ca să vă ajut. Dvs. mi-aţi salvat viaţa, domnule! Dvs. sunteţi un trăgător faimos.

— În numele a tot ce există, nu mai vorbi de aceasta. Ce oroare!

Şi apăsând pe figura lui buretele însângerat, secundul „*Fiicei Australiei*“ se apără contra nebuniei care se dezlănţuiţi în el. Niciunul, nici altul nu mai ziseră nimic. Cartew îşi reluă curăţenia şi îl urmă, până când un sunet de clopot anunţă ora dejunului. El găsi pe Hadden gata de a se prăbuşi, într-o balenieră adusa de-a lungul bordului, conţinând un mic butoi cu carne de bou, sărată. Evident, Tommy n-avea decât o idee: să fugă de pe teatrul tragediei.

— La ce bun să rămânem? — zise el. Să plecăm imediat spre Haway.

— Mac, – răspunse Cartew, – are braţul rupt. Cum ar putea el să suporte călătoria?

— Un braţ rupt? – zise căpitanul, – şi asta e totul? îi voi aranja eu, aceasta, după dejun. Eu îl credeam mort şi pe el. Acest alienat lovea ca o gorilă.

Şi la evocarea luptei, vocea lui se stinse într-un murmur: După dejun, cei trei oameni coborâră în careu.

— Am venit să-ţi îngrijesc braţul, – zise Wicks lui Mac, intrând.

— Vă cer iertare, căpitane, – răspunse irlandezul, – dar primul lucru ce trebuie făcut, este de a repune această corabie pe valuri. Vom vorbi de braţul meu după aceea.

— Nu suntem într-o aşa măsură grăbiţi, obiectă Wicks.

— Şi dacă survine o altă corabie? dvs. ştiţi bine ce este, căpitane: dacă dvs. aţi dori venirea unei corăbii, n-aţi vedea una la şase ani; dar, din moment ce n-o doriţi, o să vedeţi că vine o escadră.

— Este ceea ce cred şi eu, – strigă Hadden. Iată ce s-a zis. Să ne grăbim a pregăti şalupa.

— Lăsaţi dar baleniera, – zise căpitănul. Avem sub picioarele noastre un bric bun, bine aprovizionat, iată ambarcaţia care îmi trebuie.

– Haida, de! – strigă Tommy, – nu veţi îndrăzni să intraţi în niciun port pe această corabie!

— Va fi în port „la fund“, dragul meu. Acest bric se va scufunda în mare şi eu ştiu unde: la 40 de mile sub vântul Kaui-ului. Îl vom privi coborând şi o dată catargele dispărute, nu mai există *Nor Zburător*! Este echipajul „*Fiicei Australiei*“ care se va duce pe uscat, sau va aştepta prima ocazie de întoarcere la Sydney.

— Scumpul meu căpitan, – zise Mac, – iată singura vorbă cu sens pe care am auzit-o în ultimul moment. Repede, vom despotmoli corabia noastră şi numai după aceea veţi vedea de fractura mea.

— Nu este încă destul vânt, Mac. Aşteptând, să ne ocupăm niţel de braţul tău.

Mâna rănită, fu bandajată cu îngrijire şi pusă în aţele. Curăţenia fusese terminată la prânz: dar abia peste trei ore, o primă suflare de vânt veni să încreţească suprafaţa lagunei. Puţin după aceea, o briză susţinută, se stabilea.

Nimeni nu se îndoia atunci de îngrijorarea care-l chinuia în ascuns pe căpitanul Wicks. Acest marinar excelent nu condusese niciodată decât corăbii cu pânze, cu triunghiuri de pânză şi brigandine, etc., îndreptate într-un plan perpendicular cu axa longitudinală a corăbiei: bricuri, schooneri şi altele cu echipament tot în felul acesta dispus. Aceste monturi, le ducea ghicind calităţile şi slăbiciunile lor, cu tactul unui călăreţ exercitat, pe căile cele mai dificile. Dar, pânzele pătrate, nu erau specialitate lui, – ce putea să facă el cu acest bric!

În mai multe rânduri, în timpul dimineţii, el se uitase prin cărţile lui de manevre, dar nu se simţea sigur de el: el era la dispoziţia norocului, bun sau rău. Chemă pe Cartew şi îi dădu răbdător toate indicaţiile necesare.

— Sper să înţelegi, – zise secundul când terminară această treabă, – că situaţia este tare încurcată.

— Ah! ce îndrăcit sistem de pânzar!

Niciunul, nici altul nu erau siguri. Vasul trebuia neapărat să plece. Se stabiliră pânzele şi se ridică ancora. Wicks făcu să se ridice pânzele mici. Nu era deloc o treabă uşoară, – lucra stângaci şi se temea să nu producă o proastă impresie asupra marinarilor săi amatori. Roşu ca o tomată, dădea ordine, apoi văzând că efectul aşteptat nu se producea, lansa contra-ordine, ridica pânze, le cobora le îndrepta, într-un plan anumit, pe care-l modifica în curând după aceea, şi contrarind acţiunea uneia prin cea a celeilalte, în fapt nu se alegea nimic. Tot acest frumos instinct de marinar care îi permitea să manevreze atât de fin un schooner, peste periculosul labirint de atole oceaniene, aici nu rezolva nimic. S-a întâmplat ceea ce era normal să se întâmple. *Norul Zburător* talonă şi eşuă pe un banc de nisip şi de corali.

Dar dacă nu valora nimic în calitate de comandant al unui bric, Wicks avea o inimă de şef şi de marinar. Fără a se descuraja, nici a-şi pierde capul, dădu ordine pentru o imediată dezeşuare care îi părea foarte posibilă. Dar, tărbăcit, Hadden refuză să urmeze lucrul şi se aşeză pe panoul deschizăturii celei mari a punţii:

— Dracu să mă ia dacă ridic măcar un deget. Ne-ai vârât în acest viespar, scoate-ne d-ta însuţi.

Wicsk vru cu orice preţ să profite de flux şi reflux pentru a-şi dezeşua corabia.

— Vă asigur, – strigă el, – că e peste puterile mele să mai petrec încă o noapte pe această insulă.

Slăbiciunea omului pe care contase, îl dobora. Mac, se târâse până la punte, până când simţise lovitura de călcâi dată de bric. Reîncepu să se scuze:

— Să se spună că sunt eu cauza pentru care ne găsim aşa de rău angajaţi! Cât vă cer iertare!

Cartew insistă pe lângă căpitan pentru a nu împinge lucrurile prea departe înaintea nopţii. Aceşti oameni erau la capătul puterilor. Se luă deci ceiaul pe punte şi, naufragiaţi, din nou, se culcară în noaptea caldă şi fără vânt…

Se făcu de ziuă. Somnul lor fusese prea greu pentru a-i odihni. Se deşteptară sfârşiţi, fără curaj, privind cu tristeţe în jurul lor. Cel mai sprinten fu tot Wicks, conştient că o zi de muncă aspră se întindea înaintea lui. O strâmbătură de nemulţumire i se produse pe figură, se dezbrăcă, se urcă pe lisă, ridică braţul pentru a atinge un vârf. Dar nu reuşi, fu văzut rămânând ca sleit, cu ochii ficşi la orizont şi zise:

— Binoclul!

I se trecu binoclul şi, cu chipul lui mare, gol, detaşâdu-se, începu să scotocească depărtarea. Tovarăşii lui căutau să urmărească direcţia privirilor lui. Acolo, departe, puţin fum, estompa cerul, trăgând în aerul torid ceva ca un punct de exclamare.

— Ce vedeţi, căpitane? — îl întrebară toţi deodată.

— Nu se vede încă decât vârful catargului, nu se poate spune nimic, dar pare a veni direct spre noi… ar putea să fie poşta chineză, sau vreo blestemată corabie de război, venită pentru a căuta naufragiaţi… haidem, haidem, paşol! nu este momentul de a sta cu ochii zgâiţi. La punte, copii!

Fu primul pe punte, îşi îmbrăcă pantalonii în grabă şi dădu instrucţiuni:

— Ascultaţi cu atenţie ce vreau să vă spun. Toate aceste vase de război sunt întotdeauna foarte grăbite, ca şi oamenii care n-au nimic de lucru. Ei nu vor avea deci timpul să privească de două ori şi vor lua lucrurile aşa cum o să le spunem noi: Eu sunt căpitanul Trent, Cartew, d-ta eşti Goddedaal, Tommy, este Hardy, Mac este Brown, Amalou… ah! ticălosul! nu putem să facem un chinez dintr-un Kanaka, deci Ah-Wing ar fi dezertat şi Amalou

se va fi îmbarcat prin fraudă. Eu l-aş fi obligat să primească funcţiunea de bucătar, fără să fi avut timpul necesar să-i semnez un angajament regulat… S-a înţeles!… Haideţi, spuneţi-mi numele voastre.

Atenţi şi docili, fiecare îşi recită lecţia.

— Care sunt dar numele celorlalţi doi?, – reluă Wicks.

— Holdorsen şi Wallen, zise unul.

— Bun. Aceştia s-au înecat încercând să pună o barcă pe apă. Avusesem în noaptea aceasta, o lovitură puternică, care ne-a dus la coastă.

Ei merse să examineze compasul, adăogând:

— O vijelie cu măzăriche din nord – nord-vest – sfert vest, a suflat teribil. Au căzut unii şi alţii. Holdorsen şi Wallen au trecut peste bord. Fiţi foarte atenţi la toate acestea.

Tot vorbind, îşi îmbrăca haina cu un fel de nerăbdare febrilă care semăna a furie.

— Sunteţi dv. sigur de ceea ce faceţi? – întrebă Tommy.

— Sigur!… — zici d-ta că ne poticnim pe marginea abisului, viţel din lună! dacă această corabie care se apropie merge în China, suntem închişi în momentul debarcării. Dacă vine, este mai bine, numai cu condiţia ca să nu fie pe bord niciun om care a văzut deja vreodată pe Trent, sau nu importă pe care altul din oamenii lui, în care caz, în două ceasuri am fi cu toţii în lanţuri. Ceea ce vă propun este singurul nostru mijloc şi singura şansă de a scăpa de închisoare. Gândiţi-vă deci că, dacă nu ne schimbăm identitatea, nu vom fi oameni care s-au apărat, ci mult şi bine, asasini.

Toţi tremurară de spaimă.

— N-ar fi mai bine, să rămânem pe bric şi să încercăm totuşi să-l dezeşuăm? – întrebă Cartew.

— Să nu ne pierdem timpul în flecăreli, copii. Când am sondat puţul, în dimineaţa aceasta, am găsit şaizeci de centimetri de apă, în loc de şase

din noaptea precedentă. Poate să fie o avarie foarte gravă…

— Dulgherii lor ne vor ajuta.

— Şi când dulgherii lor vor coborî, vor găsi sângele care s-a infiltrat peste tot şi iată-vă pe toţi ucigaşi în nodul curgător al spânzurătorii. Destule prostii! Am treabă jos. Dvs. pe punte, ridicaţi coviltirul de pe această ambarcaţie. Puneţi cinci cufere de mateloţi de pe *Norul Zburător* şi deschideţi pe acela cu numeror. Împărţiţi piesele în mod egal între cei cinci. Vârâţi fiecare parte la fund şi, faceţi-o cât mai repede. Monedele le veţi înveli în cuverturi de pânză, cu albiturile, astfel ca să nu sune. Cuferele vor fi grele, dar nu avem ce face. Dvs., Cartew, – ei drace – Dvs. Domnule Goddedaal, veniţi cu mine jos.

Aruncă o nouă privire asupra petei de fum, deja mai accentuată cu catargul mai vizibil şi coborî în grabă urmat de Cartew. Găsiră cărţile bordului într-o placardă a careului, în dosul coliviei canarului. Erau două cărţi, cărţi-registre, una ţinută de Trent, alta de Goddedaal. Examinându-le cu o privire, Wicks îşi strânse buzele şi întrebă:

— Ştii să imiţi scrisul?

— Nu, – răspunse Cartew.

— Nici eu! Şi, ceea ce e mai rău, cartea lui Goddedaal este la zi. El avusese timpul să scrie: *Fum observat în insulele Midway. Am găsit pe căpitanul Kirkup şi cinci marinari de pe Fiica Australiei…* Cealaltă e mai bine. Trent nu notase nimic de 15 zile. Vom face să dispară pe a dvs., domnule Goddedaal, şi să ne ţinem după aceea al căpitanului Trent. Numai, am nevoie să nu scriu eu însumi. Aşează-te şi pune-le la zi după indicaţiile mele.

— Dar cum vom explica dispariţia registrului meu?, – obiectă încă, Cartew.

— N-ai ţinut niciodată, neglijenţă gravă în serviciu.

— Şi schimbarea scrisului? Aţi început să treceţi în registru, pentru ce v-aţi oprit şi pentru ce Goddedaal vă reia locul?

— A survenit un accident care m-a împiedecat să scriu.

— Un accident? asta sună fals! ce accident?

Wicks întinse mâna pe masă cu palma în aer şi îşi vârî cu răceală un cuţit. Apoi explică:

— Iată accidentul. Se poate ieşi din orice dificultate cu niţică prezenţă de spirit.

După aceasta, cu ajutorul unei batiste, începu să-şi panseze mâna rănită, tot continuând să parcurgă eu privirea cartea de drum a lui Goddedaal.

—Hei, acolo! strigă el deodată, iată ce nu merge. Uite aici, căpitanul Trent pluteşte în fantezie, se găseşte la mai puţin de o mie de mile în sudul ecuatorului. Aici, în ziua de şase el este cu totul aproape de această insulă, apoi; navigând mereu, iată-l din nou foarte aproape la unsprezece ale lunei. Asta nu seamănă deloc cu realitatea.

— Este aşa, totuşi, – zise Cartew.

— Vreau să fie aşa, totuşi aceasta nu valorează nimic pentru noi dacă adevărul nu este adevărat… dar aranjază-mi acest bandaj, sângerez ca un porc înjunghiat.

În timp ce Cartew făcea sforţări să aranjeze pansamentul, Wicks părea să mediteze. Aranjamentul fiind terminat, el sări în picioare.

— Ah! mi-am adus aminte, proclamă el. Alergă pe punte şi strigă echipajului: Băieţi, nu este data de 11 când am sosit aici, ci noaptea de 6, de când suntem blocaţi, din lipsa mişcării mării… Apoi, îndată ce aţi terminat cu aceste cufere, puteţi aduce butoaiele de carne şi putinile de apă, ca şi când le-am pregăti pentru o călătorie în balerieră; aceasta va spori aparenţa adevărului.

Reveni, imediat, jos. Registrul lui Goddedaal fu cu îngrijire distrus, după care căutară hârtiile

bordului. A fost unul din momentele cele mai penibile din această dimineaţă posomorită.

Cei doi oameni scotoceau cele mai mici colţişoare, blestemând, înjurând, răsturnând totul, scăldaţi în sudoare, sufocaţi de căldură şi tremurând de frică. Li se strigă de pe punte că vasul era o corabie de război şi că ajunsă aproape de insulă, lansau o barcă pe apă. Totuşi, căutarea lui Wicks şi a lui Cartew, rămânea cu totul zadarnică. Cum să nu descopere ei cufărul de fier care conţinea cassa corăbiei şi socotelile, e foarte greu de a înţelege. Dar fapt este că nu putură s-o găsească. Totuşi, documentele cele mai importante fură găsite la sfârşit, într-un buzunar al hainelor purtate de Trent, ultima dată când se dusese pe uscat. El le pusese, pur şi simplu, în cuier, – intrând. Wicks surâse pentru prima dată în ziua aceea:

— Nu e prea devreme!, – zise el, dar luaţi acestea, – mi-e frică să le păstrez la mine.

Întinse lui Cartew hârtiile *Fiicei Australiei* şi ale căpitanului Kirkup, murmurând:

— Cerul să facă să nu mai avem nevoie de ele!

— Şalupa intră în lagună, domnilor!, – semnală Mac, din poziţia de santinelă pe vitrajul careului, în timp ce ceilalţi lucrau.

— Haide!, – strigă Wicks.

Când ieşiră, canarul lui Goddedaal începu să ciripească cântecul lui pătrunzător. Cartew tresări:

— Nu vom putea să lăsăm nici chiar această pasăre să moară de foame aici. Ea aparţinea acestui sărman Goddedaal şi o iau.

Sus, zăriră la mică distanţă urâta şi brutala siluetă a unui vas de război modern, gata de luptă. Mai aproape, o şalupă albă înainta în bătaia numeroaselor lopeţi, pavilionul britanic fâlfâind în partea din urmă.

—Mac, – zise Wicks, încă un cuvânt, ai văzut porturi chinezeşti?… bun, atunci vei putea să vorbeşti d-ta însuţi. Cât despre voi ceilalţi, v-am

ţinut la bord toată vremea petrecută la Hong-Kong, în speranţa că o să dezertaţi. Dar voi mi-aţi jucat festa rămânând pe bordul brickului. Aceasta vă va permite să minţiţi mai cu uşurinţă.

Şalupa sosi la „*Norul Zburător*“ Ofiţerul care o comanda, încă aproape un copil, se ridică pe bord, primit respectuos de căpitan.

— Dvs. sunteţi stăpânul acestei corăbii?

— „*Norul Zburător*“ de la Hull, da domnule, mă numesc Trent.

— Atunci dvs. sunteţi un ageamiu?

— Dacă doriţi să coborâţi în careu, domnule, vă voi da toate detaliile.

— Dar ce aveţi oare că tremuraţi astfel?, – strigă tânărul.

— Aţi tremura şi dvs. ca mine, domnule, dacă aţi fi trecut prin asemenea încercări.

Istorisi toată povestea cu apa stătută, cu calmul prelungit, cu măzărichea, cu marinarii înecaţi, i se părea că vorbeşte cu capul în gura leului, pledându-şi deja propria lui cauză pe banca acuzaţilor. Dacă el ar fi povestit-o acolo, cum am înţeles s-o fac eu la barul din San Francisco, atitudinea lui trebuia să fie absolut nesinceră. Dar tânărul ofiţer nu era bun observator.

— Comandantul nostru, zise el, este foarte grăbit. Totuşi mi-a ordonat să vă acord tot ajutorul posibil. Ce aş putea face pentru dvs.?

— Oh! — zise vesel Wicks, – mulţumesc de o mie de ori, suntem gata, noi oamenii, cuferele lor, instrumentele, hârtiile şi tot.

— Dvs. vreţi să vă părăsiţi corabia? Dar ea nu-mi pare în poziţie rea. N-am putea să vă ajutăm s-o despotmoliţi?

— Nu este despotmolirea care ar fi grea. Dar, cum vom pluti noi multă vreme cu ea?, iată întrebarea.

Ucenicul de marină, se înroşi până la urechi. El nu cunoştea nimic şi avea conştiinţa neştiinţei lui.

Îi era frică să nu se facă de râs şi răspunse cu vioiciune:

— Foarte bine. Atunci spuneţi oamenilor dvs. să-şi îmbarce cuferele în şalupă.

Oamenii de pe „*Fiica Australiei*“ aşteptau rezultatul convorbirii, ca fiind pe cărbuni aprinşi. Ordinul le veni ca Martie în post. Hadden izbucni în lacrimi, în timp ce

[1] Amintim cititorilor că povesteşte Loudon Dodd.

macaraua îl împingea în şalupă. Totul fu în curând îmbarcat. Ce fericire de a părăsi epava şi vecinătatea unor locuri atât de neprielnice. Pe de altă parte, se apropiau de un vas de război, foarte susceptibil de a deveni vehiculul celular care i-ar conduce la temniţă, dacă nu la spânzură- toare, căci ei nu ştiau încă de unde venea şi nici care le era destinaţia. Această îndoială le apăsa inima ca un munte. Trebuiau să vorbească. Wicks se însărcină:

— Şi care este vaporul, domnule?

— „*Furtuna*” dvs. Ştiţi bine.

„Dvs. ştiţi bine“? — ce însemna, aceasta? Cele două corăbii se întâlniseră ele, deja?

Wicks îşi luă inima în dinţi:

— Unde mergeţi?

— Oh! este un simplu turneu pe care-l facem în aceste insule, apoi ne întoarcem la San Francisco.

— Da, fără îndoială, veniţi din China, ca şi noi?, – urmă căpitanul.

— Hong-Kong, – replică ofiţerul care scuipă peste bord.

Hong-Kong! Totul era pierdut. O dată pe „*Furtuna*”vor fi înhăţaţi. Epava va fi examinată, perchiziţionată, Se vor descoperi petele de sânge, se va curăţa laguna şi se vor găsi corpurile. Cartew avu toate motivele din lume de a se ridica, de a urla şi de a sări în apă. Era o atât de vană comedie

încercarea de a vrea să scape inevitabilului, pentru a câştiga numai câteva secunde de agonie, atunci când ruşinea şi moartea erau atât de apropiate. Dar Wicks fu mai stăpân pe el în ciuda tuturor.

— Un loc frumos Hong-Kong, – zise el.

—Ce ştiu eu?, – răspunse ofiţerul. Nu am petrecut decât o zi şi jumătate acolo, şi apoi ni s-a dat ordinul să plecăm drept spre insulele Midway. Ce călătorie urâtă!

El începu să povestească nenorocirile „*Furtunei*"dar ceilalţi nu-l mai ascultau. Ei gâfâiau, pe jumătate în stare de prestaţie, cântărind cu mintea pericolul trecut, cu totul înveseliţi de uşurare. Recapitulând şansele lor de salvare. Acum erau liniştiţi pentru tot restul călătoriei la San Francisco şi, înspăimântătoarea poveste va fi ştearsă. Nu vor fi auzit niciodată vorbindu-se de „*Norul Zburător"* şi cu atât mai puţin de insulele Midway.

Se aşezară de-a lungul bordului, sub un mare număr de capete aplecate şi de guri de tun, se urcară prin deschizătură ca somnambulii, nu avură decât o vagă conştiinţă de tot ceea ce îi înconjura şi, cum erau întrebaţi răspundeau da întâmplare, bâlbâindu-se. Şî abia atunci, o mână se lăsă pe umărul lui Cartew, în timp ce o voce strigă:

— Ei bine, ce, Norris, vechi camarad, de unde dracu cazi? Uiţi că lumea întreagă este în căutarea d-tale? Toată lumea ştie că ai moştenit pe tatăl d-tale şi titlul de pair.

Ridică ochii, recunoscu pe Sebricht, camaradul lui de la Universitate şi căzu leşinat…

… Când îşi reveni, în cabină lui Sebricht, medicul bordului îi dădea îngrijiri. El deschise ochii, privi figura singulară şi zise cu un fel de emfază solemnă:

— Hardy este acolo sus…

Apoi, raţiunea revenindu-i, se opri şi întrebă:

— Ce zic, oare? unde mă găsesc? cine sunteţi dvs.?

— Eu sunt, – răspunse celălalt, – medicul maior al „*Furtunei*” Sunteţi culcat în cabina locotenentului de vas, Sebricht şi, vă puteţi goni toate grijile. Încercările prin care aţi trecut s-au terminat, domnule Cartew.

— Pentru ce mă numiţi astfel?… Ah! da, Sebricht m-a recunoscut…

Agitat de o emoţie de nespus, gemu:

— Oh! să mi se trimită Wicks imediat.

Doctorul îşi desprinse degetul pe care bolnavul îl prinsese cu o violenţă inconştientă şi răspunse blând:

— Vreţi aceasta, da, atunci, facem un târg: Dvs. veţi înghiţi această doctorie şi eu mă voi duce să caut pe d. Wicks al dvs.

Şi doctorul îl făcu pe bolnav să înghită un preparat cu opium care în zece minute îl cufundă într-un somn adânc. După toate aparenţele, narcoticul îi salvă raţiunea. În acelaşi timp, ocupându-se după aceea de braţul lui Mac, doctorul avu ocazia de a face pe irlandez să-i repete numele fiecăruia din naufragiaţii adunaţi. După aceea se duse să vadă pe căpitanul Wicks-Trent. Dar o masă bună, cu un grog bine întărit, apoi un perfect sentiment de siguranţă îl făcu să-şi piardă din vigilenţa lui:

— De când datează aceasta, întrebă doctorul examinând mâna martirizată.

Wicks nu se gândea decât la cartea lui de bord şi răspunse:

— Sunt două săptămâni.

— Stai!, – zise doctorul ridicând capul pentru a privi bine pe căpitan în ochi.

— Nu-mi amintesc cu exactitate, bâlbâi Wicks.

La această minciună patentă, bănuielile doctorului crescură mult şi, repede, dar prefăcându-se indiferent, întrebă:

— În fapt, care din dvs. se numeşte Wicks.

— Ce vreţi să spuneţi?, – strigă căpitanul, alb ca varul.

— Wicks, – reluă liniştit, medicul, – care din dvs. este Wicks?

Căpitanul privi pe cel care-l întreba şi rămase mut. Celălalt urmă:

— Şi Hardy? Cine e Hardy?

— De cine vorbiţi dvs.? ce înseamnă asta?…

Şi avu un gest atât de pasionat, că din bandajul lui muiat în sânge, o picătură ţâşni pe figura medicului, care nu încercă nici măcar să se şteargă. Fără a părăsi din ochi victima, el îşi urmă întrebările:

— Ce face, dar, în aer, acest Hardy?

Tremurând din tot corpul, Wicks se prăbuşi pe o comodă:

— Cartew v-a spus-o, dar?

—Nu, – răspunse medicul. Dar amândoi mi-aţi dat de bănuit. Eu simt ceva nesincer în toată această afacere…

— Daţi-mi vă rog puţin grog, – zise Wicks. Vreau mai mult să vă povestesc, decât să vă las să descoperiţi dvs. înşivă. Vreau să fiu condamnat, dacă suntem, pe jumătate, atât de vinovaţi cum s-ar putea crede.

Cu ajutorul a două groguri tari, tragedia „*Norului Zburător*”fu pentru prima dată expusă, de la un capăt la altul. Doctorul era un om onest şi bun. Înţelese groaznica situaţie a acestor nenorociţi şi aproximativa lor inocenţă, avu milă de ei şi se hotărî să-i ajute. Ţinu consiliu în mai multe rânduri cu Wicks şi Cartew, în vederea pregătirii unui plan de acţiune pentru San Francisco. El a fost acela care a certificat că Goddedaal nu era transportabil şi l-a ajutat să debarce pe ascuns: el fu cel care menţinu deschisă rana falsului Trent, pentru ca să nu poată semna decât cu mâna stângă, tot el, cel care schimbă pentru aur, toţi piaştrii de argint din Chili. Folosind influenţa lui în careul ofiţerilor, pentru a-şi reţine intemperanţele de limbă, Cartew nu avu nimic a se teme în ce priveşte indiscreţia jurnalelor. El aduse un serviciu încă şi mai

important. Având la San Francisco un prieten milionar, îi prezentă în secret pe Cartew ca pe un tânăr de înaltă societate, care primise o moştenire considerabilă, dar foarte plictisit de creanţele cămătarilor, cărora le cerea s-o rezolve fără publicitate. Milionarul îşi deschise larg casa lui de bani, şi cu aceşti bani Bellairs a putut să susţină lupta contra bandei Longhurst.. Se putea da o mie de nume acestui cămătar, dat fiind că Douglas Longhurst dădea asemenea lovituri unora din credincioşii lui, dar, natural, fără ca aceştia să ştie. Adăugăm că, de partea lui, doctorul uita relaţiile dintre milionar şi Pinkerton.

În timp ce tovarăşii de pe *Fiica Australiei* puteau să se ascundă sub nume false, nu mai era important deloc, că brick-ul fusese cumpărat şi cu atât mai puţin că s-au descoperit unele iregularităţi în naufragiu. Doar identificarea unuia din ei, Cartew, putea strica totul. Cel mai mic scandal ar fi atras atenţia asupra lui. S-ar fi întrebat lumea, cum: plecat din Sydney pe un schooner, a fost găsit după aşa de puţină vreme pe un brick venind de la Hong-Kong. Dintr-o întrebare la alta, toţi tovarăşii s-ar fi găsit succesiv implicaţi în strania lui afacere. De aici, ideea de a opri pericolul cumpărând epava, graţie averii regăsite de Cartew.

Delegat al afacerilor, Bellairs, având, ca om bun de afaceri, cerinţa ca o limită de preţ să-i fie indicată, s-ar fi crezut că merge deasupra tuturor posibilităţilor fixându-l la 10.000 de dolari. În timpul acesta, căpitanul avea de suferit toate tracasările şi toate întrebările unei anchete duse de autorităţile maritime şi de agenţii Lloyd-ului, a semnat cu mâna stângă o grămadă de hârtii, mereu sub teama de a întâlni vreo cunoştinţă care l-ar striga pe numele lui adevărat şi de a-i interzice substituirea numelui Trent. Se înţeleg emoţiile lui pe timpul vânzării, se înţelege bine că acest căpitan şi ex-secundul lui conveniseră să nu facă nimic care ar fi permis să se descopere o legătură

între echipaj şi acest Dickson care căuta să cumpere epava. Dar, adjudecarea făcută unui necunoscut, ceasul precauţiunilor trecuse şi, răsturnat, Wick, luă un tramvai care-l conduse în strada Misiunii. La uşă întâlni pe Cartew-Dickson, care îi zise:

— Repede! Să plecăm de aici, totul e pierdut!

— Oh! zise Wicks, cunoşti rezultatul vânzării!

— Vânzarea? Răspunse celălalt, o uitasem.

Şi el istorisi povestea cu telefonul, vocea care dorea să ştie pentru ce voia să cumpere, neapărat, *Norul Zburător*. După circumstanţele extraordinare ale vânzării, putea să fie răsturnată chiar şi raţiunea unui Emanuel Kant. Tot pământul părea unit pentru pierderea lor. Nu se mai gândeau decât să fugă. Tezaurul de pe *Fiica Australiei*, fu luat separat în chimiruri speciale, cuferele fură expediate la o adresă falsă în Columbia britanică (Canada) şi părăsiră San Francisco pentru a se duce la Los Angeles, în chiar aceeaşi după amiază. De acolo îşi continuară fuga pe drumul lui South Pacific, pe care Cartew îl urmă până la capăt în drumul său spre Englitera, în timp ce ceilalţi trei se îndreptară spre Mexic.

EPILOG

Scrisoarea autorului L. Stevenson către amicul său H. Low

„Dragul meu Low,

Alaltăieri, la Masihiki, am avut plăcerea de a întâlni pe Dodd. Ne-am aşezat şi am stat de vorbă, două ore în şir. Am putut să pun întrebări şi, Dodd mi-a răspuns, cu complezenţă.

I-am amintit noaptea de la Barbizon, în care Cartew îi istorisise povestea şi am întrebat cum ieşise la socoteală cu Bellairs. Cartew păruse destul de puţin îngrijorat de încercările posibile de şantaj din partea avocăţelului.

— Îmi bat joc de el, sunt bogat şi el n-are o para chioară. N-am decât să mă duc într-o ţară oarecare, îndepărtată şi fericită. Veniţi cu mine!

Şi ei plecaseră la Constantinopol, a doua zi, în drum spre Teheran. Tot ce se ştie asupra lui Bellairs, este că, el a putut să se reîntoarcă la San Francisco într-un fel sau altul şi că, muri la spital.

— Altora, atunci, – zisei eu. Aţi fost în Persia cu un milionar Cum aţi ajuns să duceţi un schooner de comerţ în Mările Sudului?

— Asta se explică, – răspunse el, – prin aceea că dvs. nu cunoaşteţi ultimul faliment al lui Jim Pinkerton. Eram pe punctul de a recădea încă odată în mizerie. Atunci Cartew a făcut să se construiască acest schooner, pe care m-am instituit ca supraveghetor al încărcăturii. Yactul este proprietatea lui şi, totodată, este vasul meu de comerţ. Cum yachtul ia asupră-ţi toate cheltuielile, comerţul meu nu merge prost. În ce priveşte pe Jim, şi-a revenit complet. Acolo, în partea de apus, el se ocupă de afaceri bune: fructe, cereale, operaţii imobiliare. Dar, tot astfel, are un asociat faimos: Nares, pur şi simplu, da, Nares, care are un cap bun şi care te trimite pe calea cea bună când te rătăceşti. Locuiesc unul lângă altul, în vile

frumoase la Saucelito. Jim posedă un jurnal, el va fi remunerator, într-una din aceste zile şi vrea să-mi las schoonerul pentru a scrie editoriale. Are opinii foarte precise asupra consti- tuţiunii Statului, şi Mamia, tot aşa.

— Şi ceilalţi membri ai „*Fiicei Australiei*“?

— Au făcut o petrecere faimoasă în Mexic, apoi irlandezul şi Hadden s-au dus în Venezuela, în timp ce Wicks ajungea singur la Valparaiso. Există, în acest moment, în marina de război chiliană, un oarecare Kirkup care, în afară de ultima revoluţie, a luptat pentru şi contra Balamacedei. Hadden fu în curând sătul de temniţe şi nu e multă vreme de când l-am întâlnit la Sydney. Ultime noutăţi din Venezuela: Mac ar fi fost omorât la atacul unui tren purtător de aur. Amalou trăieşte la Marie din Haway, pe flancul Hale-a-ka-ka, unde întreţine canarul sărmanului Goddedaal şi, pasărea, îl despăgubeşte prin muzica ei. Se pare că acest Amalou ştie să-şi păstreze dolarii, ceea ce e o minune pentru un Kanaka. El are, dealtfel, o destul de frumoasă grămadă pentru că, nu numai partea lui Hemstead, dar şi aceea a lui Cartew, au fost egal împărţite între ceilalţi patru.

— Şi cât făceau astea, în total?

— O sută douăzeci şi opt de lire sterline, nouăsprezece şilingi, unsprezece pence şi jumătate. Este ceva pentru un Kanaka.

Ne despărţirăm, Dodd plecând, în noapte, pentru a căuta pe Cartew, în Noua Zeelandă. Cum, din întâmplare, îi vorbeam de Topelius de la Buritari, îmi spuse că, în mod precis, trecuse cu câteva zile mai în urmă prin insulele Gilbert. Cartew îi ceruse să dea socoteală de starea afacerilor acestor oameni, pe care Wicks îi jughinise atât, şi, pe pielea cărora *Fiica Australiei* obţinuse un prea frumos beneficiu. Ori, Topelius, mergea, măreţ. La ultima tranzacţie, el era cel care prinsese capătul cel bun şi îl trecuse pe Dodd sub furcile caudine.

— Gândesc, – adaugă Dodd, – că, acum, Cartew va fi încântat pentru că avea remuşcări în această privinţă.

Iată toate explicaţiile pe care le putui obţine de la prietenul meu Loudon Dodd şi atât cât mi se pare, ele răspund la tot ceea ce doriţi să ştiţi.

Amicul dvs.: Robert Louis Stevenson